

T.C.
ANKARA VALİLİĞİ

T.C. ANKARA VALİLİĞİ
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Anafartalar Cad. No: 65 (Eski Adliye Binası) Ulus - ANKARA

Tel: (0.312) 310 87 87 (Santral)

Faks: (0.312) 310 03 42

Web: www.kulturturizm.gov.tr

www.ankara.gov.tr

e-mail: ankarakulturveturizm@mynet.com

ISBN: 975-6813-77-6

*Bu yayın Ankara İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nce hazırlanmış,
Ankara Valiliği İl Özel İdaresi'nce bastırılmıştır.
(2006)

e d i t ö r d e n

İnsanlığın ortak mirası olan değerlerin ve kültürel varlıkların keşfedilerek hizmete sunulmasının temelinde sektörel bir kimlik kazanan turizm, gelişmekte olan ülke ve yörelerin ekonomilerine çeşitlilik, canlılık kattığı gibi, din, ırk, milliyet, cinsiyet ve yaş ayrımı gözetmeksizin insanlar arasında bireysel ve kültürel bağlar kuran etkili bir araçtır. Ekonomik, kültürel ve sosyal işlevleriyle turizm, ülkemiz için de büyük bir potansiyel oluşturmaktadır.

Tüm bu özellikleriyle ülke ekonomisinde turizm sektörü, lokomotif sektör olma yolunda ilerlerken, Başkent de, sahip olduğu Hitit, Frig, Roma, Selçuklu ve Osmanlı dönemlerine ait kültürel ve doğal değerleri ile bu alanda var olduğunu gösterme fırsatı bulmaktadır.

Ankara, geçmişi ve geçmişin izlerini taşıyan Gordion, Roma Hamamı, Augustus Mabedi gibi tarihi ve kültürel değerler açısından önem arz etmesi, Anadolu Medeniyetleri Müzesi, Eski ve Yeni Meclis, Anıtkabir ile diğer müzelerin varlığı ayrıca ulusal ve uluslararası trafiğin merkezi olması nedeniyle Kongre Turizmde ön plana çıkabilecek bir potansiyele sahiptir. Öte yandan kaplıcaların zenginliği itibarıyla de Termal Turizmde büyük bir potansiyeli barındırmaktadır.

Kültür ve Turizm Bakanlığınca yürütülen ve Ankara dahil beş ili (Afyonkarahisar, Uşak, Eskişehir, Kütahya) kapsayan Frig Vadisi Projesinin başlangıç noktasının Haymana ve Polatlı ilçelerinde olmasının yanısıra, Ayaş, Beypazarı, Güdül ve Nallıhan ilçeleri ile tarihi İpek Yolu güzergahının üzerinde yer alması, başkent turizmine olumlu bir ivme kazandıracaktır.

Ankara, bu potansiyelin turizm alanında değerlendirilmesiyle ülkemiz turizm pazarında kendinden söz ettirecek bir il olmaya adaydır.

Ankara'yı daha iyi tanıtılabilmek, sevdirebilmek ve Ankaralıları çok yönlü bir başvuru kaynağı sunmak üzere, önemli bir tanıtım dergisi hazırlanmıştır.

Eserin hazırlanmasında emeği geçenleri kutlar, Cumhuriyet Başkenti Ankara'nın daha iyi bilinmesi ve anlaşılması için Ankara hakkında yapılan yayınların devamını dilerim.

Saygılarımla

Doğan Acar
İl Kültür ve Turizm Müdürü

Modern Başkent Ankara

Zengin bir tarihi birikime ve kültürel değerlere sahip olan Türkiye Cumhuriyeti'nin başkenti Ankara, geçmişten günümüze önemli bir yerleşim merkezi olmuştur.

Ulu Önder Atatürk'ün ebedi istirahatgahı Anıtkabir'i bağrında taşıması ile anlam kazanan Ankara, ulusal kültürümüzün tarihi gelişimini ve sanat zenginliklerini sergileyerek dünü bugüne getiren müzeleri ve uygarlık izleri ile geçmiş yüzyılların kültür birikimini bugünkü nesle ulaştırmaktadır.

Hergün sayısız yerli ve yabancı konunun ziyaret ettiği, ülke yönetiminde önemli yeri olan Ankara, Cumhuriyetin kalbi olma özelliğini taşıırken, coğrafi konumu, mevcut turizm potansiyeli ile sayıları giderek artan turistik tesisleri, büyük alışveriş merkezleri ve sosyo-ekonomik gelişmesi ile de, çağımız Türkiye'sine yakışan modern bir başkent olarak dikkatleri üzerine çekmektedir.

Günümüz dünyasında toplumların, kendi kültür ve tarihini, yaşamlarını sürdürdükleri toprakların sahip olduğu doğal güzellikleri ve değerleri çok iyi bilmeleri gereğinden yola çıkılarak yayımlanan, Başkent'in tanıtımına katkı ve yarar sağlayacağına inandığım bu eserin hazırlanmasında emeği geçen kamu, kurum, kuruluş ve kişilere teşekkür ederim.

Kemal ÖNAL

Ankara Valisi

“Cumhuriyetimizin Başkenti”

İmtiyaz Sahibi:
T.C. Ankara Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
Yayına Hazırlayan ve Yayın Koordinatörü:
Recep Peker TANITKAN • tanitkan@gmail.com
Editör:
Doğan ACAR
Fotoğraflar:
Recep Peker TANITKAN • Adil ÇULHAOĞLU
Yazı Kurulu:
Adil ÇULHAOĞLU • Osman CAĞALOĞLU
Redaktör:
Birnur KORAL
Tasarım - Baskı:
REKMAY • www.rekmay.com.tr

İÇİNDEKİLER

Anıtkabir	08
Etnografya'dan...	10
Karlar Altında	12
Güller Arasındaki Şelale	14
Gençlik Parkı	16
Augustus Tapınağı	18
Hacı Bayram Camii	20
Samanpazarı	22
Ankara'nın Tarihi	24
Kurtuluş Savaşı	26
Geçmişin Ankarası	28
Ankara'nın İncisi Binalar	30
Hergele Meydanı	32
Gravürler	34
Ankaralı Seğmenler	36
Ankara'nın Sembolleri	38
Anıtkabir	40
Ankara'nın Romalıları	44
Ankara Kalesi	46
Gezelim-Görelim	48
MTA Tabiat Tarihi Müzesi	50
Anadolu Medeniyetleri Müzesi	52
Etnografya Müzesi	54
Müzeler	56
Hanlar	58
Camiler	60
Anıtlar	62
Atatürk Orman Çiftliği	64
Kaplıcalar ve Hamamlar	66
Parklar	68
Mogan Gölü	72
Alışveriş Merkezleri	74
Alışveriş Merkezi Armada	78
Atakule	80
Popüler Caddeler	82
Ankara Mutfağı	84
Ankara'da Tatil	86
Üniversite Başkenti	88
Kültür ve Sanat	90
Ankara Hastaneleri	94
Başkentte Ulaşım	96
Önemli Telefonlar	98

O'na Yakışır Bir Anıtmezar

ANITKABİR

Türk milletine gömüleceği yer konusunda bir vasiyette bulunmayan Atatürk'ün yıllar önce bir gezi sırasında Rasattepe'yi gezerken ağzından "Bu tepe ne güzel bir anıt yeri..." sözlerinin döküldüğü söylenir. Bugünkü adı Anıttepe olan ve Ankara'nın her yerinden görülebilen Rasattepe, Ulu Önder Atatürk'ün ebedi istirahat noktası olarak seçilir. Bütün Türklerin sevgisinin, saygısının bütünleştiği bir simge olan Anıtkabir, ülkemizi ziyaret eden yabancı devlet adamları başta olmak üzere, Ankara'ya gelen turistlerin de ilk durak noktasıdır. Ziyaretçiler Ulu Önderin anıt mezarına ormanlık bir alanın içinden çiçeklerle bezeli bir yoldan geçerek girerler. 262 metre uzunluğundaki traverten döşeli Aslanlı Yol, ziyaretçileri Ata'nın yüce katına hazırlar. Aslanlı yoldaki 24 arslan heykeli "24 Oğuz boyunu", aslanların çift olması "birlik ve bütünlüğü", kedi gibi yatar pozisyonda olmaları ise "barışseverliği" temsil eder. Aslanlı yolun taşları, Ata'nın huzuruna çıkanların "başının öne eğik" olması için 5 santimlik çim boşluğu bırakılarak döşenmiştir.

FOTOĞRAF: Recep Peker TANITKAN

ETNOGRAFYA'DAN ANITKABİR'E BAKIŞ

Atatürk Dolmabahçe Sarayı'nda ölümünden sonra geçici istirahatgahı olan Etnografya Müzesi'ne getirildi. Anıtkabir hazırlanana kadar burada yattı. Etnografya Müzesi önünden şimdi Atatürk at üzerinde Anıtkabir'e bakıyor.

FOTOĞRAF: Recep Peker TANITKAN

Ankara'nın çehresini deęiřtiren vadi
KARLAR ALTINDA

Ankara karlar altında bir başka güzel. Kar yağdığı zaman başkent adeta gelinlik giymiş gibi oluyor. Gecenin karanlığında ışıl ışıl başkent, Dikmen Vadisi sırtlarında karşımıza bir tablo gibi çıkyor.

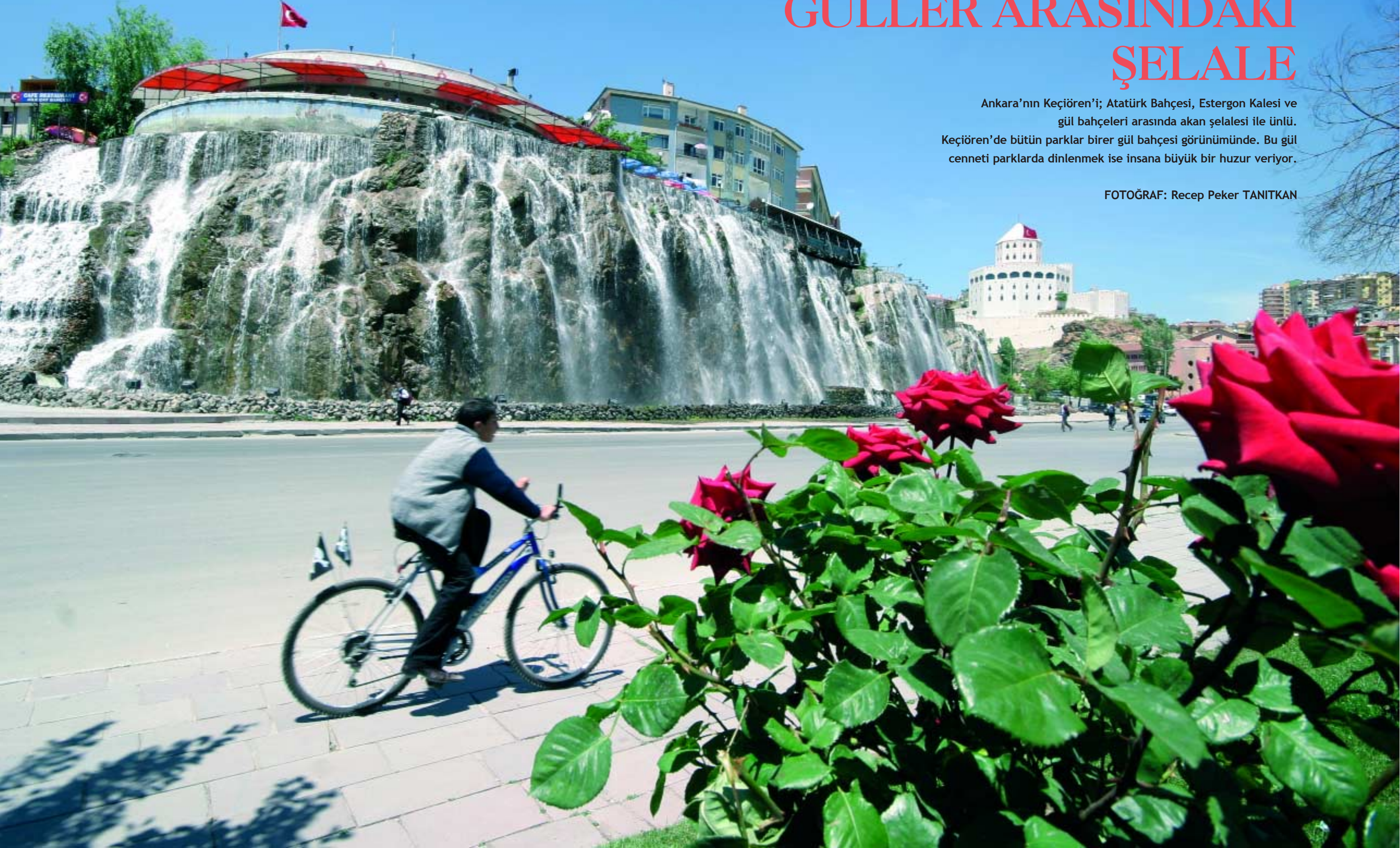
FOTOğRAF: Adnan Veli KUVANLIKLI

Suların ve ışıkların dans ettiği

GÜLLER ARASINDAKİ ŞELALE

Ankara'nın Keçiören'i; Atatürk Bahçesi, Estergon Kalesi ve gül bahçeleri arasında akan şelalesi ile ünlü. Keçiören'de bütün parklar birer gül bahçesi görünümünde. Bu gül cenneti parklarda dinlenmek ise insana büyük bir huzur veriyor.

FOTOĞRAF: Recep Peker TANITKAN

Başkent'in eğlence efsanesi

GENÇLİK PARKI

İstasyon Binası ve Opera Binası arasında bulunan Gençlik Parkı, 260 bin metrekarelik alanıyla Ankaralıların en önemli eğlence ve dinlenme mekanlarından biri. Yazın en serin sohbetleri, her yaşta insanın oturabileceği çay bahçelerinde yaşanıyor. Çay bahçelerinin yanısıra, bir zamanlar çok ünlü sanatçıları ağırlayan aile gazinoları da Gençlik Parkı'nı tarihi açıdan önemli kılan özelliklerden biri. Bir zamanlar bu gazinolardan Müzeyyen Senar, Zeki Müren, Bülent Ersoy, Gönül Yazar gibi güçlü sesler yükselirdi. Günümüzde sadece lunapark ve nikah salonuyla hizmet veren bu parkın yeni bir çehreye kavuşturulması çalışmaları sürdürülüyor.

İnançların birleştiği yer **AUGUSTUS TAPINAĞI**

Augustus Tapınağı, eski çağlardan bugüne kalmış yapıların en önemlilerinden biri. Ulus'ta, Hacı Bayram Camii'nin bitişiğinde yer alan tapınak, Roma İmparatoru Augustus adına bir bağlılık nişanesi olarak yaptırıldı. İmparator Augustus'un ölmeden önce Vesta Rahibelerine teslim ettiği dört belge, tapınağın duvarlarını süslüyor. Belgeler, imparatorun yaşamı boyunca yaptığı işleri anlatıyor. Augustus Tapınağı, kısa yanlarından 8, uzun yanlarından ise 15 sütunu kapsayan korint düzenindeki bir peristasis ile çevrili bulunuyor. Ayrıca, tapınağın kapısı önünde 4, arkada 2 adet sütun yeri yer alıyor. Eski hali ile ayakta duran kapı kısmının yalnızca yan duvarları ve kenarları süslenmiş. 8.4 metre yüksekliğinde ve 3.34 metre genişliğindeki kapıdan kutsal mekanın iç bölümüne ve pronaos denen üstü kapalı bir geçide geliniyor. Augustus'un yaşamını anlatan metinlerden Latince olan pronaosun iki duvarının dış yüzünde, Yunanca yazıt ise cellanın güneybatıdaki duvarının dış yüzünde bulunuyor. Tapınağın diğer ucundaysa, anteler arasında Korinth düzeninde iki sütunu olan opisthodomos yer alıyor. 5. yüzyılda Bizans döneminde çeşitli eklemelerin yapıldığı tapınak, pencereler açılarak kilise haline getirildi.

FOTOĞRAF: Adil ÇULHAOĞLU

Tarih boyunca huzur veren mekan
HACI BAYRAM CAMİİ

Hacı Bayram Camii, Ulus'ta Augustus Tapınağı'nın bitişğinde yer alıyor. Cami, 1427-1428 yıllarında Hacı Bayram Veli tarafından yaptırıldığı için bu adla anılıyor. Hacı Bayram Türbesi ile aynı alanı paylaşan cami, doğu duvarıyla Augustus Tapınağı'na, güney duvarıyla Hacı Bayram Türbesi'ne dayanarak ilginç bir manzara çiziyor. Selçuklu mimarisi stilinde inşa edilen Hacı Bayram Camii Mimar Sinan tarafından onarıldı. Cami, uzunlamasına dikdörtgen planlı, taş kaideli, tuğla duvarlı ve kiremit çatılı bir yapı sergiliyor. Hacı Bayram Camii'nin iki şerefeli, kare planlı, taş kaideli ve silindirik tuğla gövdeli minaresi, Hacı Bayram Türbesi'nin güneydoğu duvarından yükseliyor. Caminin alt pencereleri dışta sivri kemerli nişlerle kuşatılırken, üst pencereler sivri tuğla kemerli yapıya sahip. Ahşap mihrabı 17. yüzyıl sonunda ünlü nakkaş Mustafa tarafından işlendi. Ardından cami, Kütahya çinileri ile süslendi.

Geçmişe Yolculuk

SAMANPAZARI

Ankara Kalesi'nin eteklerine kurulu Samanpazarı, hasırcılık, antika ve geleneksel el sanatlarına meraklı olanlar için eşsiz bir mekan. Başkent'in en eski ve en çok dolaşımdan zevk alınan yerlerinden biridir. Eski mobilyacılar, avizeciler, dericiler, antikacılar, süs eşyaları satan dükkanlar... Her dükkan ayrı bir dünyadır. Kiminin vitrininde eski bir iki pikap, gramofon, kiminde eski dikiş makinası, kiminde konak aynaları, kapı tokmakları görürsünüz. Yemek yiyebileceğiniz yerler, hanlar içinde küçük kahvehaneler sizi adeta geçmişe götürür.

FOTOĞRAF: Adil ÇULHAOĞLU

Her dönemde hep önemli şehir

ANKARA'NIN TARİHİ

Ankara'nın adının nereden geldiği ile ilgili pek çok değişik söylenti bulunmaktadır. Ancak şehrin adı, Eski Çağ'dan bugüne dek pek değişim geçirmemiştir. Ankara ve çevresi tarihte, Ankyra, Angora, Engürü olarak adlandırılmıştır. Ankara'nın yerleşim yeri olma tarihi kesin olarak bilinmemekle birlikte, bölgede yapılan arkeolojik araştırmalar, kentte Paleolitik Çağ'da yerleşim var olduğunu göstermektedir. Karaoğlan, Koçumbeli, Ahlatlıbel ve Eti Yokuşu'nda Eski Tunç Çağı'na ait buluntular vardır.

Kızılcahamam yöresi ise, Paleolitik Çağ'dan itibaren yerleşim yeri olarak kullanılmıştır.

Ankara çevresine damgasını vuran Hititler, Ankara'nın pek çok değişik yerinde izler bırakmıştır. Haymana ilçesi yakınındaki Gavurkale'de Hitit dönemine ait çok önemli bir kutsal yerleşim ve Mürted Ovası yakınındaki Bitik'te Hitit yerleşimi olduğu bilinmektedir.

Ankara öyküsü Frigya döneminde başladı

Ankara, bir şehir olarak Frigya döneminde, bir efsaneye göre Frigya kralı Midas tarafından kurulmuştur. Bugünkü Ankara sınırları içinde kalan, Frigya'nın başkenti Gordion, İç Anadolu'nun en önemli antik kentlerinden biri olma özelliği taşımaktadır. Frigler, buraya gemi çapası anlamına gelen "Ankyra" adını vermişlerdir. Çevrede var olan tümülüsler, Friglerin M.Ö. 500 yılına kadar Ankara çevresinde yaşadıklarını göstermektedir.

Ankara, Friglerin ardından, Lidyalıların hakimiyetine girmiştir. Lidyalılardan sonra Perslerin egemen olduğu Ankara, Pers hükümdarı I. Dareios döneminde küçük bir ticaret merkezi haline geldi. Perslerin Ankara hakimiyetine, Büyük İskender tarafından son verilmiştir. M.Ö. 278-277 yılında Avrupa'dan Anadolu'ya gelen Galatların bir kolu olan Tektosaglar, Ankara'yı başkent yapmışlardır. Bugün Ankara Kalesi'nin bulunduğu alanı ilk kez kullananların da Tektosaglar olduğu bilinmektedir.

Galatlar, M.Ö. 25 yılında Ankara'yı Roma İmparatoru Augustus'a bırakmak zorunda kalınca, Ankara bölgesi Galatia eyaleti olarak Roma İmparatorluğu'na bağlanmış, Ankara Galatia'nın başkenti olmuştur. 1. ve 2. yüzyıllarda Ankara, Anadolu'da Roma yol ağında büyük önem kazanmıştır. Ancak Roma İmparatorluğu gücünü kaybedince, Ankara bu kez Bizans İmparatorluğu'nun egemenliği altına girmiş ve 1073'e kadar Bizans egemenliğinde kalmıştır.

Ankara

Kurtuluş Savaşı ile

yeniden önem kazandı

Ankara, 334'den 1073 yılına kadar Bizans şehri olarak kalmıştır. Şehir, 1071 yılında sahne olduğu savaşın ardından Türklerin eline geçmiştir. 1071 Malazgirt Meydan Savaşı'nda Alparslan Bizans ordularını yenince, Selçuklu Türkleri Anadolu'yu hızla fethetmişlerdir. 1073 yılında Ankara, Türkler tarafından ele geçirilmiştir. Bunun üzerine Bizanslılar, Ankara'yı geri almak için iki defa saldırıya geçmiş, ancak sonuç alamamışlardır. İlhanlıların Selçuklu topraklarını istilası ile, Ankara 40 yıl İlhanlıların elinde kalmıştır. Ahi Teşkilatı, 1341'de Anadolu'da çıkan karışıklıklarla Ankara'nın siyasi iktidarını ele geçiren, huzur ve güven sağlamıştır. 1354'te Ahiler, kendi istekleri ile Ankara'yı Orhan Gazi zamanında oğlu Rumeli fatihi Süleyman Paşa'ya devredince, Ankara Osmanlı Devleti toprağı olmuştur.

Ankara, 1300'lü yıllardan itibaren, Ahi merkezlerinden biri olarak ticari işlevlere sahipti. Osmanlı İmparatorluğu'nun yükselme döneminde de çok önemli bir ticaret merkezi olmaya devam etmiştir. Ankara'daki Ahi örgütü, kervanların ve ordunun deri ve demirden yapılmış malzeme gereksinimini karşılamaktaydı. Ayrıca, İç Anadolu'da yaygın olarak üretilen tiftik de Ankara'da işlenmekteydi. Ankara, 19. yüzyıla kadar bir ticaret ve üretim merkezi olarak önemini korumuş ancak daha sonra önemini yitirmeye başlamıştır. 1892 yılında bir demiryolu ile İstanbul'a bağlanması da Ankara'ya eski önemini kazandıramamıştır.

Kent, 20. yüzyılın başında yaşanan savaşlar, Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılışı ve 1917 yangınının etkisi ile daha da gerilemiştir. Ancak Ankara, Kurtuluş Savaşı sırasında milli mücadelenin merkezi haline gelince, yeniden önem kazanmıştır. Savaş sırasında Türkiye Cumhuriyeti'nin var olmasını sağlayan kararlar, 23 Nisan 1920 tarihinde Ankara'da açılan Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde alınmıştır. Cumhuriyet'in kurulmasının ardından, 13 Ekim 1923 tarihinde Ankara, Türkiye Cumhuriyeti'nin başkenti olmuştur.

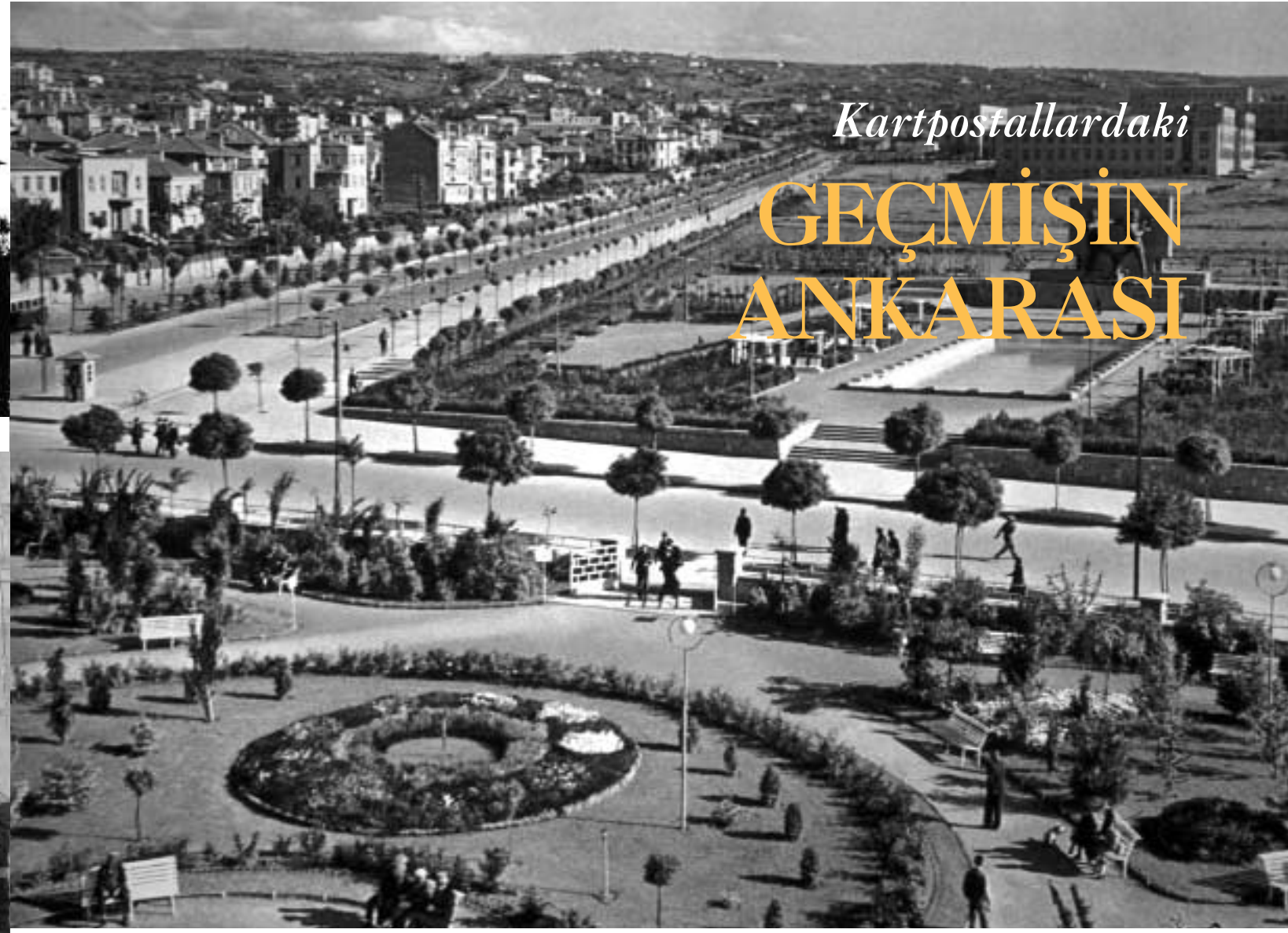

▲ Atatürk Büyük Nutku okurken (1927)

▲ Ankara Palas ve Ziraat Bankası

▲ Kızılay Meydanı

▼ Ulus Maydanında Cumhuriyet Bayramı Töreni (1927)

▲ Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası

▼ Etnoğrafya Müzesi'nden Ankara

▼ Ulus Meydanı

▲ Çankaya Köşkü

▼ Ankara Sergi Salonu

▲ Ankara Palas Devlet Konuk Evi

▼ Ziraat Bankası

▲ Ankara Valiliği

▲ Gümrük Müsteşarlığı

▼ Eski Meclis

▲ İş Bankası

Tarih kokan

Ankara'nın İncisi Binalar

MECLİS BİNASI

Ulus meydanında bulunan I. Türkiye Büyük Millet Meclisi binasının inşasına, 1915 yılında başlanmıştır. İlk önce İttihat ve Terakki Cemiyeti kulüp binası olarak tasarlanan binanın planı evkaf mimarı Salim Bey tarafından yapılmıştır. Türk mimari stilinde olan iki katlı binanın en belirgin özelliği, duvarlarında Ankara taşı kullanılmasıdır. Meclisin toplanmasına karar verilen 23 Nisan 1920 tarihinde bina henüz bitmemiş ancak, milletin katkısıyla tamamlanarak hizmete girmiştir. 23 Nisan 1920 - 15 Ekim 1924 tarihleri arasında I. Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak kullanılan bina, daha sonra Cumhuriyet Halk Fırkası Genel Merkezi ve Hukuk Mektebi olarak işlevini sürdürmüştür. 1957 yılında müzeye dönüştürülmek üzere çalışmalara başlanan bina, 23 Nisan 1961'de "Türkiye Büyük Millet Meclisi Müzesi" adıyla ziyarete açılmıştır.

ANKARA VALİLİĞİ BİNASI

XVII. Yüzyılın başlarında 1824 tarihine kadar, sancağa atanıp bilfiil göreve gelen sancakbeyi veya mutasarrıf için devlet tarafından tahsis edilmiş bir saray yoktu. Sancağa gelen mutasarrıf, kendisi ve maiyeti için büyükçe bir konak kiralayıp orada oturur ve bu binayı aynı zamanda resmi daire olarak da kullanırdı. Tulice mahallesinde bulunan ve Hacı Abdi Paşa Konağı adıyla bilinen mülk, memleket ayarı tarafından Vilayet Halkı için 400 kuruşa satın alınarak kamu malları arasına katılmış ve Ankara Valiliği hizmet binası olarak kullanılmaya başlanmıştır. Takriben 1897 yılında Hacı Abdi Paşa Konağı yıkılmış, yerine bugün halen kullanılmaya devam eden Valilik binası yapılmıştır. Bugün Ankara Valisi Makam Odası olarak kullanılan oda, Atatürk'ün Kurtuluş Savaşı esnasında Ankara'da ilk kullandığı çalışma odası olmuş ve bir süre bu odada çalışmalarını sürdürmüştür.

DEVLET KONUKEVİ BİNASI

Ankara'nın görkemli binalarından biri olan ve Ankara Palas olarak da bilinen Devlet Konukevi Binası, 1927 yılında hizmete girmiştir. Planları 1924 yılında ısmarlanmış, ancak planların ısmarlandığı mimar Vedat Tek'le anlaşılamayınca, inşaat plansız olarak sürmüştür. Cumhuriyetin ilk yıllarına ait mimarinin tipik bir örneği olan Devlet Konukevi Binası, uzun yıllar otel olarak kullanılmıştır. 2. Meclis'in karşısında olması nedeniyle politikanın merkezi gibiydi. Meclisten çıkan politikacılar burada tartışır, hatta kimi yasa tasarılarını yazarlardı. Gazeteciler de neredeyse Ankara Palas mahreçli haberler geçerdiler. Günün yorgunluğunu burada gideren Atatürk, davetlerinden çoğunu burada vermiştir. Kadınlar, sosyal ortama erkeklerle eşit biçimde girmenin ilk adımını burada atmışlardır. Düzenlenen sosyal etkinliklerin en ünlüsü, Cumhuriyet Baloları'dı. Bugüne kadar birkaç kez kapanıp yeniden açılan, icralar gören, eşyaları eskiyen Ankara Palas, Dışişleri Bakanlığı'na bağlı Devlet Konukevi olarak, 1983'te yeniden açılmıştır.

T.C. ZİRAAT BANKASI BİNASI

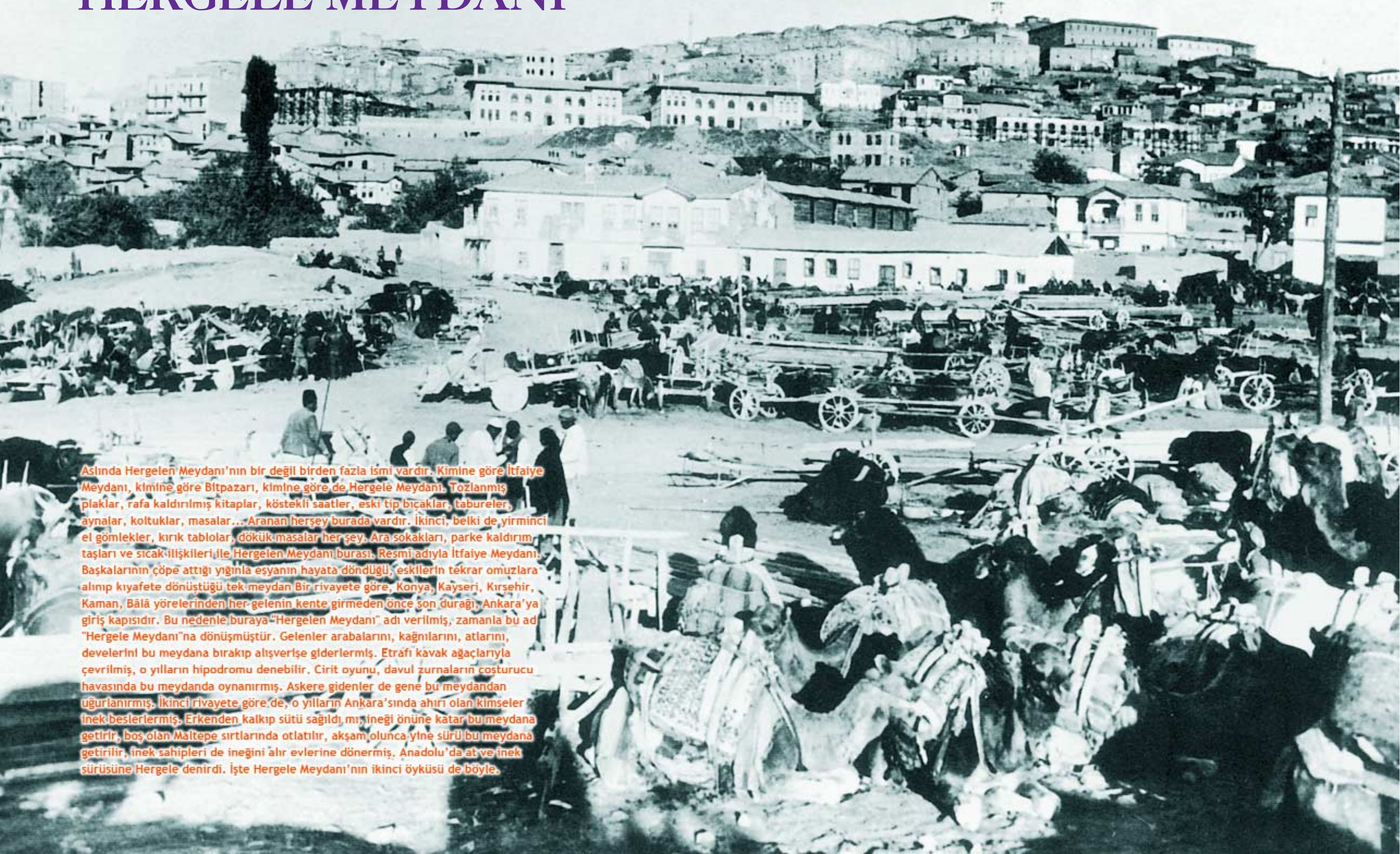
T.C. Ziraat Bankası Binası, 1926-1929 yılları arasında İtalyan Mimar Giulio Mongeri tarafından yapılmıştır. Birinci Ulusal Mimarlık Dönemi yapılarından biri olan T.C Ziraat Bankası Genel Müdürlük binasında, Bankanın 118. kuruluş yıldönümünün kutlandığı 20 Kasım 1981 tarihinde devrin Başbakanı Sadi İrmak tarafından bir müze açılmıştır. Türkiye'nin ilk banka müzesi olma özelliğini taşıyan müzenin koleksiyonunun en eski belgeleri arasında, Mithat Paşa'nın "Memleket Sandıkları"nın kurulması için Sadaret makamına yazdığı ve mühürlenmiş 6 Kanunievvel 1280 ve 19 Recep 1281 tarihli mektuplar, 3-15 Ağustos 1304 (1888) tarihli Memleket Sandıkları'ndan Ziraat Bankası'na geçiş nizanamesi, Emniyet Sandığı'nın kuruluşunda yazılan mektup ve belgelerle (1868) Şurayı Devlet Reisi Mithat Paşa'ya ait 1 No.lu hesap sayfası bulunmaktadır.

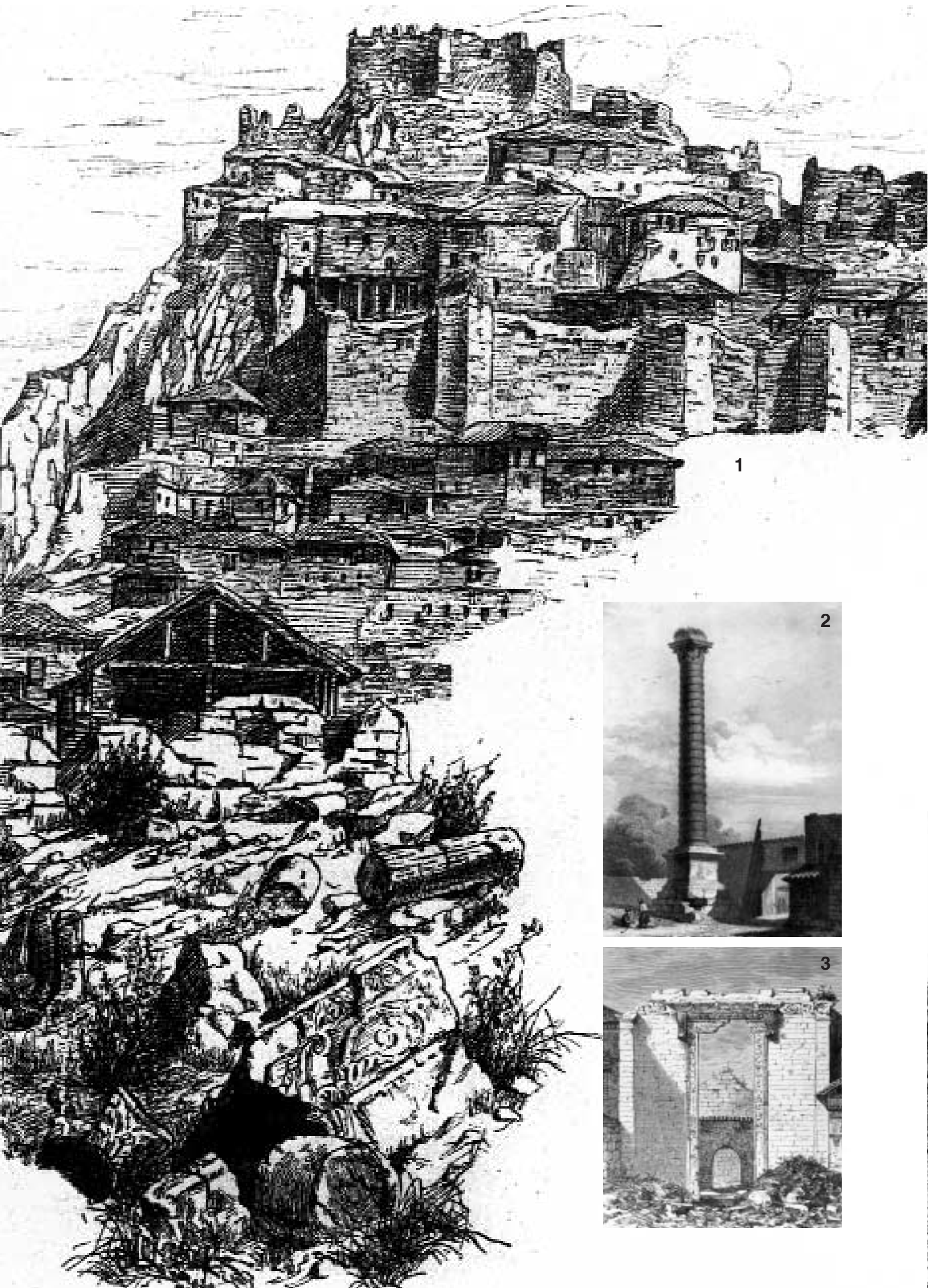
Her Gelenin Buluştuğu Meydan

HERGELE MEYDANI

Aslında Hergelen Meydanı'nın bir değil birden fazla ismi vardır. Kimine göre İtfaiye Meydanı, kimine göre Bitpazarı, kimine göre de Hergele Meydanı. Tozlanmış plaklar, rafa kaldırılmış kitaplar, köstekli saatler, eski tip bıçaklar, tabureler, aynalar, koltuklar, masalar... Aranan herşey burada vardır. İkinci, belki de yirminci el gömlekler, kırık tablolar, dökük masalar her şey. Ara sokakları, parke kaldırım taşları ve sıcak ilişkileri ile Hergelen Meydanı burası. Resmî adıyla İtfaiye Meydanı. Başkalarının çöpe attığı yığınla eşyanın hayata döndüğü, eskilerin tekrar omuzlara alınıp kıyafete dönüştüğü tek meydan. Bir rivayete göre, Konya, Kayseri, Kırşehir, Kaman, Bâlâ yörelerinden her-gelenin kente girmeden önce son durağı, Ankara'ya giriş kapısıdır. Bu nedenle buraya "Hergelen Meydanı" adı verilmiş, zamanla bu ad "Hergele Meydanı"na dönüşmüştür. Gelenler arabalarını, kağnılarını, atlarını, develerini bu meydana bırakıp alışverişe giderlermiş. Etrafı kavak ağaçlarıyla çevrilmiş, o yılların hipodromu denebilir. Cirit oyunu, davul zurnaların coşturucu havasında bu meydana oynanmış. Askere gidenler de gene bu meydana uğurlanmış. İkinci rivayete göre de, o yılların Ankara'sında ahır olan kimseler inek beslerlermiş. Erkenden kalkıp sütü sağıldı mı, ineği önüne katar bu meydana getirir, boş olan Maltepe sırtlarında otlatılır, akşam olunca yine sürü bu meydana getirilir, inek sahipleri de ineğini ahır evlerine dönermiş. Anadolu'da at ve inek sürüsüne Hergele denirdi. İşte Hergele Meydanı'nın ikinci öyküsü de böyle.

Tarihi resimleyen
GRAVÜRLER

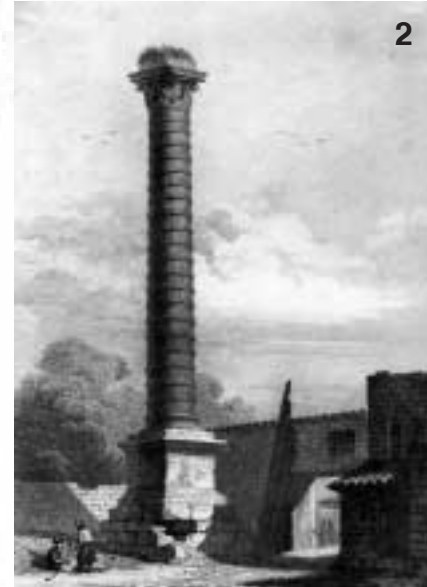

1

1. Ankara Kalesi
2. Julianus Sütunu
3. Augustus Tapınağı
4. Hacı Bayram Camii
5. Ankara Genel Görünümü
6. Kemer
7. Akköprü

4

2

5

6

3

7

Anadolu'nun yiğitleri

Ankaralı Seğmenler

Bilimsel bir araştırma bulunmamakla birlikte, yaygın olan görüşe göre, "seğmen" muhafız olarak açıklanır. Seğmen, kökü Orta Asya'ya dayanan bir Türk geleneğidir. Orta Asya'da Türklerin göçebe olarak yaşadıkları dönemde seğmenler, göçler sırasında kervanları korurdu. Yerleşik hayata geçildikten sonra seğmen töresinden vazgeçmeyen Türkler, Anadolu'da seğmenliği bir düğün geleneği haline getirdiler. Orta Asya'da göç kervanlarına öncülük ve koruyuculuk eden seğmen, özellikle Ankara ve çevresinde gelin alayını korumaya başladı. Bu işlev değişikliği, seğmene iki ayrı anlam kazandı. Tekil olarak seğmen efe ya da köy yiğidi olarak anlanırken, çoğul olarak düğün alayı anlamında kullanılmaya başlandı. Ankara ve çevresinde, gelin alayı ile gidecek seğmenler, yöresel seğmen kıyafetleri giyerler. Seğmenleri yöneten bir Efe Başı bulunur ve seğmenler bu Efe Başı'nın yönlendirmesiyle ilerler. Seğmenlerin bir kısmı alaya atla eşlik ederken, bir kısmında davul-zurna eşliğinde zeybek oynayarak katılır.

Seğmenler, kendilerine bir de önder seçerler. Bu önderi seçme işine Seğmen Alayı Düzülmesi denir. Seğmen Alayı Düzülmesi bugün yalnızca Ankara'da sürdürülen bir gelenek. Seğmen Alayı Düzülmesi, efeler kahvesine sancak dikilmesiyle başlar. Dua okunduktan ve kurban kesildikten sonra da Seğmenler davul ve zurna eşliğinde hareket ederler. Davulcu ve zurnacının özel kıyafetleri vardır. Zurna çaldığı zaman, davullarını havaya kaldırır, davul havada iken tokmak vurarak, helezonlar çizerek, yere yatarlar, kalkarlar, bir ayakları üzerinde dönerler, davulları tekrar havaya kaldırır. Sonra sıçrayıp yere diz çökerler. Çoğunlukla iki davulcu karşılıklı oynarlar, yanyana davul desteklerini kasnaklara vurarak ve sağa sola sallayarak dokuz adım yürür, sonra geri dönerler. Bu şekilde, üçüncü yürüyüş sonunda davulları hızlı çalarak ilerlerler. Bundan sonra zurnacıların oyun havaları çalmasıyla, oyunlar oynanır.

ANKARA'NIN SEMBOLLERİ

ANKARA KEÇİSİ

Dünyanın her yerinde kullanılan tiftiği üreten keçinin Ankara'da bulunması ve tiftiğin Türkiye'den yayılması nedeniyle, tiftik keçisi literatürde Ankara Keçisi olarak geçiyor. Ankara Keçisi'ni Anadolu'ya 13. yüzyılda Türkler Hazar Denizi'nin doğusundan getirdi. Anadolu koşullarına da uyum sağlayan tiftik keçileri, Orta Anadolu'ya özgü bir gelir kaynağıyken, bugün çevre illere de yayılmış durumda. Özellikle Ankara ve çevre illerde ekonomik bir değer olan Ankara keçisi, dış ülkelere de gittiğinde, adını korudu. Halen tüm dünyanın Ankara ile birlikte andığı bu keçinin en çok ürün verdiği yerler, Ankara'nın Ayaş, Beypazarı, Güdül ve Nallıhan ilçeleri olarak sıralanıyor. Gerek üretimin fazlalığı, gerekse sahip olduğu bazı özellikleri nedeniyle tiftik, kendisiyle aynı grupta incelenen kaşmir, alpaka, deve tüyü, keçi kılı vb. gibi hayvansal elyafın başında yer alıyor. Bugün dokuma sanayiinde yapağıdan sonra en çok kullanılan elyaf, tiftikten yapılıyor. Tiftiğin en büyük tüketimi tekstil sanayi içinde bulunuyor. Ayrıca, lüks battaniyelerde, halıcılıkta, trikotaj endüstrisinde, peruk ve oyuncak sanayiinde ve paraşüt ipi yapımında kullanılıyor.

ANKARA TAVŞANI

Ankara Tavşanı, artık Avustralya, Fransa gibi dünyanın pek çok değişik ülkesinde yetiştirilmesine rağmen, Ankara ile birlikte anılmaya devam ediyor. Tarihi belgelere göre 1723 yılında Anadolu'da tamamen yok olan Ankara Tavşanı, Almanya'da yaşayan bir Türk tarafından yeniden anayurduna getirilerek çiftlikte yetiştirilmeye başlandı. Ankara Tavşanı'nın üretim çalışmaları, halen çiftliklerde devam ediyor. Bir batında 4 ile 14 arasında yavru doğuran Ankara Tavşanı'nın 40 santimetreye kadar uzayabilen yünü, iki-üç aylıkken kırılmaya başlar. Her bir tavşan, yılda ortalama 1 kilo yün verir. Angora yünü, koyun yününe göre sekiz kat fazla ısı verme ve alerjiye yol açmama özelliği nedeniyle özellikle iç çamaşırı ve bebek giysisi üretiminde sık kullanılır.

ANKARA KEDİSİ

Dünyanın en çok ilgi gösterdiği saf kan kedi ırklarından biri olan Ankara Kedisi, tamamen Türkiye'de üretilmiş doğal bir ırk. İlk kez Haçlı Seferleri sırasında fark edilen bu özel kedi, 1620-1625 yıllarında Fabri de Peiresc adında bir Fransız bilim adamının, ülkesine dönerken Ankara'dan yanına aldığı birkaç saf beyaz kediyle dünyada tanındı. Fransa'ya giden kedilerin yavruları, Fransız soyluları arasında dağıtıldı. 18. yüzyılda ise, XVI. Louis ve Marie Antoinette, bu asil görünümlü kediye hayran olanlar arasındaydı. 19. yüzyılda Fransa'dan Amerika'ya ihraç edilen Ankara kedisi, dönemin yağlıboya tablolarına da konu oldu. İpeksi ve orta uzunlukta kürkyle Ankara Kedisi, bugün halen pek çok ülkede üretilmeye devam ediyor.

Ata'nın huzuruna yürüyüş

Anıtkabir

ANITKABİR'İN YAPIMININ KISA TARİHÇESİ

Atatürk'ün 10 Kasım 1938'de ebediyete intikal etmesinden sonra, dönemin hükümeti tarafından oluşturulan bir komisyon, Anıtkabir'in yerinin seçilmesi için görevlendirilmişti. Bu komisyon çalışmaları sonunda, oy çokluğu ile 906 rakımlı Rasattepe'de Anıtkabir'in yapılmasına karar verilmişti. Aynı komisyon tarafından 1 Mart 1941 tarihinde uluslararası bir yarışma açılmış, bu yarışmaya Türkiye, Almanya, İtalya, Avusturya, İsviçre, Fransa ve Çekoslovakya'dan toplam 47 proje katılmıştı. Bu projelerden 3 tanesi komisyon tarafından ödüle layık görülmüştü. Proje yarışma şartları gereğince birinciyi seçme hakkı hükümete verilmişti. Milli konuyu daha başarılı ifade etmesi ve projenin araziye uygunluğu sebebiyle, Türk mimarlar Prof. Emin Onat ve Doç. Orhan Arda'nın projesinin Anıtmezar olarak yapılmasına karar verilmişti. 9 Ekim 1944 tarihinde Anıtkabir'in yapımına başlanmıştır. İnşaat 4 aşamalı olarak 9 yıllık bir sürede, 1953 yılında tamamlanmıştır. 10 Kasım 1953 tarihinde ise Atatürk'ün naaşı, 1938 yılından beri, 15 yıl süreyle muhafaza edildiği geçici kabri olan Etnografya Müzesi'nden alınarak, büyük bir törenle ebedi istirahatgahı olan Anıtkabir'e defnedilmiştir. Anıtkabir, 750 bin metrekarelik bir alan üzerine kurulu olup, bu alanın yaklaşık 120 bin metrekarelik kısmı Anıt Bloğu, geri kalan kısmı ise Barış Parkı'dır.

KADIN HEYKEL GRUBU

İstiklal Kulesi'nin önünde, ulusal kıyafetler giymiş üç kadından oluşan bir heykel grubu vardır. Bu kadınlardan kenarlardaki ikisi yere kadar uzanan kalın bir çelenk tutmaktadır. Başak demetlerinin meydana getirdiği çelenk bereketli yurdumuzu temsil etmektedir. Soldaki kadın, ileri uzattığı elindeki kapla Atatürk'e Tanrı'dan rahmet dilemekte, ortadaki kadın eliyle yüzünü kapamış ağlamaktadır. Bu üçlü grup, Türk kadınlarının Atatürk'ün ölümünün derin acısı içinde bile gururlu, ağırbaşlı ve azimli oluşunu dile getirmektedir. Heykel grubu, Hüseyin Özkan'ın eseridir.

ERKEK HEYKEL GRUBU

Hürriyet Kulesi'nin önünde üç erkekten oluşan heykel grubu vardır. Sağdaki erkek başında miğferi ve kalın kaputu ile Türk askerini, onun yanındaki elinde kitabı ile Türk gençliğini ve aydın insanını, biraz gerisindeki ise yerel kıyafeti ile Türk köylüsünü temsil etmektedir. Heykellerin yüzündeki derin acı ile Türk milletinin kendine özgü ağırbaşlılığı ve yüksek irade gücü dile getirilmiştir. Heykel grubu Hüseyin Özkan'ın eseridir.

ASLANLI YOL

Ziyaretçileri Atatürk'ün yüce huzuruna hazırlamak için yapılmış olan 262 m. uzunluğundaki yolun iki yanında oturmuz pozisyonunda 24 aslan heykeli bulunmaktadır. Atatürk'ün Türk ve Anadolu tarihine verdiği önem sebebiyle, Anadolu'da uygarlık kuran Hititlerin sanat üslubu ile yapılan aslan heykelleri kuvvet ve sükuneti temsil etmektedir. Heykeller Hüseyin Özkan'ın eseridir. Aslanlı Yol'un iki yanı çiçekler ve ardıç ağaçlarıyla süsüdür. Yol traverten taşlar ile döşelidir. Yolun sonunda Türk bayrağının ve daha ileride Çankaya'nın görünmesi Atatürk'ün yüce katına gidış bakımından çok anlamlıdır.

TÖREN MEYDANI

Aslanlı yolun sonunda yer alan tören meydanı, 129x84,25m. boyutlarındadır. 15.000 kişi kapasiteli bu alanın zemini; siyah, kırmızı, sarı ve beyaz renkte traverten taşlardan oluşan 373 adet halı ve kilim deseniyle bezenmiştir.

BAYRAK DİREĞİ

Anıtkabir'in Çankaya yönündeki 28 basamaklı tören meydanına giriş merdivenlerinin ortasında, tek parçalı yüksek bir direk üzerinde Türk bayrağı dalgalanmaktadır. Amerika'da özel olarak yaptırılan 33 metre 53 santim yüksekliğindeki ve 4 bin 850 kilogram ağırlığındaki bu direk, 1953'te Avrupa'daki tek parça çelik bayrak direklerinin en yükseğiydi. Direğin 4 metresi kaidenin altında kalmaktadır. Amerika'da yaşayan Türk asıllı Amerika vatandaşı Nazmi Cemal tarafından, kendi bayrak direği fabrikasında imal edilerek 1946 yılında Anıtkabir'e hediye edilmiştir.

MOZOLE

Anıtkabir'in en önemli bölümü olan mozoleye çıkan 42 basamaklı merdivenlerin ortasında "hitabet kürsüsü" yer almaktadır. Mermer kürsünün tören meydanı cephesi dairesel geometrik motiflerle süslü olup, ortasında Atatürk'ün "Hakimiyet kayıtsız şartsız milletindir" sözü yazılıdır. Kürsü Kenan Yontuç'un eseridir. Mozole 72x52x17 m. boyutlarında uzunca dikdörtgen bir plan üzerine kurulmuş olup, ön ve arka sekiz, yan cepheler ise 14.40 m. yüksekliğinde on dört kolonla çevrelenmiştir. Mozole cephesinde, solda Atatürk'ün Türk gençliğine hitabı, sağda ise Cumhuriyet'in kuruluşunun 10. yıldönümünde söylediği nutku yer almaktadır. Harfler taş kabartma üzerine altın yıldızlarla yazılmıştır.

ŞEREF HOLÜ

Şeref holüne bronz kapılardan girilir. Girişte sağda Atatürk'ün 29 Ekim 1938 tarihli Türk ordusuna son mesajı, solda ise 2. Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'nün Atatürk'ün ölümü üzerine yayınladığı 21 Kasım 1938 tarihli Türk milletine taziyet mesajı yer almaktadır. Bu iki yazıt Atatürk'ün doğumunun 100. yılı olan 1981'de yazılmıştır. Girişin tam karşısında büyük pencerenin yer aldığı nişin içinde, Atatürk'ün sembolik lahdi bulunmaktadır. Lahit taşı tek parça kırmızı mermer olup 40 ton ağırlığındadır. Lahit taşının yer aldığı bölüm ise beyaz Afyon mermeri ile kaplıdır. Şeref holünün zemini Adana ve Hatay'dan, yan duvarları ise Afyon ve Bilecik'ten getirilen kırmızı, siyah, yeşil ve kaplan postu mermerlerle kaplanmıştır. Şeref holünün 27 kirişten oluşan tavanı ile yan galeri tavanları mozaik ile süslenmiştir. Şeref holünün yüksekliği 17 m. olup, yan duvarlarında altışardan 12 adet bronz meşale bulunmaktadır. Mozole yapısının üstü, düz kurşun çatı ile örtülmüştür.

MEZAR ODASI

Atatürk'ün aziz naaşı, mozolenin zemin katında doğrudan doğruya toprağa kazılmış bir mezarda bulunmaktadır. Mozolenin birinci katı olan şeref holündeki sembolik lahit taşının tam altında bulunan mezar odası Selçuklu ve Osmanlı mimari stilinde sekizgen planlı olup, piramidal külahlı, tavanı geometrik motifli mozaiklerle süslenmiştir. Zemin ve duvarlar siyah, beyaz, kırmızı mermerlerle kaplanmıştır. Mezar odasının ortasında kible yönünde kırmızı mermer sanduka yer almaktadır. Mermer sandukanın çevresinde bütün illerden ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden gönderilen toprakların konulduğu piriç vazolar bulunmaktadır.

İSMET İNÖNÜ LAHDİ

25 Aralık 1973 yılında vefat eden ikinci Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'nün Batı revakında sembolik lahdi, alt katta ise gerçek mezar odası bulunmaktadır. İsmet İnönü Anıtkabir'e Bakanlar Kurulu Kararı ile 28 Aralık 1973'te defnedilmiştir.

SİNEVİZYON SALONU

60 kişilik kapasiteye sahip salonda Anıtkabir, Atatürk, Milli Mücadele konulu belgesel filmler gösterilmektedir. Salon Mehmetçik Kulesi'nde yer almaktadır.

ANITKABİR KİTAPLIĞI

Atatürk ve Kurtuluş Savaşı Müzesi Komutanlığı Karargahı içinde Anıtkabir Kitaplığı bulunmaktadır. Atatürk, Milli Mücadele ve İnkılaplar konulu Türkçe ve yabancı dillerde kitapların bulunduğu bir ihtisas kitaplığı olarak araştırmacı ve okuyucuya hafta içi 09.00-12.30 / 13.30-17.00 saatleri arasında hizmet vermektedir.

ATATÜRK VE KURTULUŞ SAVAŞI MÜZESİ

Tören alanında anıt bloğuna doğru bakıldığında, sağda yer alan Misak-ı Milli Kulesi'nin kapısından girilen müze, 4 ana bölüme ayrılmıştır. Birinci bölümde Atatürk'ün özel eşyaları sergilenmekte, ikinci bölümde panorama ve yağlıboya tablolarla Çanakkale Muharebeleri ile Kurtuluş Savaşı, üçüncü bölümde ayrı ayrı galerilerde milli mücadele ve devrimler anlatılmaktadır. Dördüncü bölümde ise Atatürk'ün özel kitaplığında yer alan kitaplar sergilenmektedir.

Misak-ı Milli ve İnkılap Kuleleri arasındaki ilk bölümde bulunan ve Atatürk'ün özel eşyalarının sergilendiği Atatürk Müzesi, 26 Ağustos 2002 tarihinde modern sergileme teknikleriyle yeniden düzenlenerek ve diğer bölümlerle birleştirilerek, Atatürk ve Kurtuluş Savaşı Müzesi adını almıştır. İlk olarak 21 Haziran 1960 tarihinde açılan bu bölümde Atatürk'ün kullandığı eşyalar ile kendisine yabancı devlet adamları tarafından hediye edilen eşyalar sergilenmektedir. Müzede Atatürk'ün manevi evlatlarından Afet İnan, Rukiye Ergin, Sabiha Gökçen'in müzeye hediye ettikleri Atatürk'e ait eşyalar bulunmaktadır.

Atatürk ve Kurtuluş Savaşı Müzesi'nin ikinci bölümünde ilk önce Çanakkale Savaşı, Sakarya Meydan Muharebesi ve Büyük Taarruzu konu alan üç panorama dikkati çekmektedir. Bu panoramalar, önlerinde düzenlenen başka bir alanla üç boyutlu bir etkiye büründürülmüştür. Bu üç boyutlu alandaki düzenlemelerde kullanılan savaş objeleri ve maketlerle, muharebelerin geçtiği yerler ve dönem, yaşananların aslına uygun olarak yeniden canlandırılmıştır. Türkiye'de ilk kez uygulanan bu teknikle, ziyaretçilere Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşuna giden yolda yaşanan güçlükler hissettirmeye çalışılmaktadır. Bu bölümde ayrıca, başta Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, Kurtuluş Savaşı'na katılan komutanların portreleri ile kurtuluş mücadelesinden çeşitli anların resmedildiği büyük boyutlu tablolar sergilenmektedir. Müzenin üçüncü bölümü, panorama bölümünü çevreleyen koridordaki 18 galeride yer alan tematik sergi alanlarından oluşmaktadır. 1919-1938 yılları arasında Atatürk dönemine ilişkin olayların anlatıldığı tonozlu galeriler Atatürk ve Kurtuluş Savaşı Müzesi'ne farklı bir atmosfer kazandırmaktadır. Mozolenin bulunduğu Şeref Salonu'nu ayakta tutan sütunlu salon ile Anıtkabir'in temel duvarları arasında kalan koridorda yer alan ve Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlarından ebediyete intikal edenlerin defnedilmesi amacıyla inşa edilen ancak daha sonra vazgeçilen galerideki vitrin düzenlemelerinde Kurtuluş Savaşı ve Atatürk devrimlerine ilişkin 3 bin kadar fotoğraf ile bunların Türkçe ve İngilizce açıklamalarına yer verilmektedir.

Değerli sanatçılar tarafından hazırlanmış rölyefler tonozlu galerilerin görseelliğini güçlendirmektedir. Ayrıca, tonozlu galerilerin bulunduğu koridor boyunca Kurtuluş Savaşı'nın kazanılmasında büyük hizmetleri görülen asker-sivil 20 kahramanın büstü ve kısa özgeçmişleri de yer almaktadır. Müzenin dördüncü bölümü, Cumhuriyet ve Müdafaa-i Hukuk Kuleleri arasında yer alan Atatürk Özel Kitaplığı'dır. Bu bölümde Atatürk'ün kendi kütüphanesinde bulunan kitaplarından Anıtkabir koleksiyonunda yer alan 3 bin 123 adet kitap, konularına göre tasnif edilerek sergilenmektedir. Aynı zamanda burada Atatürk'ün düşünce adamı yönünün vurgulandığı Atatürk ve Kitap konulu dokümantik ekranlı bilgisayarlar yer almaktadır.

Ankara'nın Romalıları

ANKARA ROMA HAMAMI

Roma Hamamı, Ulus Meydanı'ndan Yıldırım Beyazıt Meydanı'na uzanan Çankırı Caddesi üzerinde, Ulus'tan itibaren yaklaşık 400 metre uzaklıkta yolun batısında, caddeden 2,5 metre kadar yükseklikteki bir plato üzerinde bulunmaktadır. Hamamın bulunduğu bu yüksek alanın bir höyük olduğu bilinmektedir. Burada, Prof. Dr. Remzi Oğuz Anık tarafından 1937 yılında kazılar yapılmış olup, höyüğün Frig ve Roma Devri katları ortaya çıkarılmıştır. Höyükte yapılan kazılar 1938-1939 yıllarında, müzeler müdürü Hamit Ziya Koşay'ın başkanlığında sürdürülmüştür. Bu kazılar sonucunda bulunan Hamam Binası, 1939-1943 yıllarında yapılan kazılarla da bütünüyle ortaya çıkarılmıştır. Bugün Roma Hamamı olarak adlandırılan bu ören yerinin bir höyük olduğu, aşağıdan yukarıya doğru Frig, Roma, kısmen de Bizans, Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde yerleşim gördüğü anlaşılmıştır.

Hamam binasının ve Palaestra'nın kısmen doğusunda yer alan bu sütunlu yolun, antik Ankyra şehrinin kutsal alanı olan Augustus Tapınağı'nın bulunduğu yere kadar uzandığı bilinmektedir. M.S. 2-3. yüzyıllarda yapılmış olduğu tahmin edilen sütunlu yolun sütunları boz renkte damarlı mermerden olup, korinth tipte başlıkları bulunmaktadır.

Adres: Çankırı Caddesi Dışkapı • Tel: 0 312 310 72 80

BALGAT ROMA MEZARI

Balgat'ta yapılan bir hafriyat çalışması sırasında bulunmuştur. M.S. I. Yüzyılda tarihlenen mezar, iki odadan oluşturulmuş bir aile mezarıdır. 1998 yılında yapılan kazı çalışmalarında, üç gömünün yapıldığı anlaşılan mezarda, altın taç, gözyaşı ve koku şişeleri, altın yüzükler, küpe ve cam kap parçaları, bronz kaplar ve kaseler gibi günlük yaşamda kullanılan takı ve eşyalar bulunmuştur. Bulunan eserler, Anadolu Medeniyetleri Müzesi Ankara seksiyonunda sergilenmektedir.

ROMA TİYATROSU

Roma Tiyatrosu, Ulus Meydanı'ndan Ankara Kalesi'ne çıkan Hisarparkı Caddesi üzerinde yer almaktadır. Ankara Kalesi'nin kuzeybatı yamacındaki bir inşaatın temel kazısı sırasında mimari yapı parçaları ile karşılaşılması üzerine, Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesi tarafından 1982 yılında yapılan kazıda bir tiyatro ile ilgili mimari parçalar bulunmuştur. Daha önce, Ankara'da Roma dönemine ait bir tiyatronun bulunduğu konusunda kaynaklarda bir bilgiye rastlanmadığı, yalnızca, Roma hamamındaki bir heykel kaidesi üzerinde, Ankara'da yapılan Dionysos Şenlikleri'ne ait bir karamamenin tiyatronun belirli bir yerine konduğu belirtildiği için, bu bulgular oldukça büyük önem taşımaktadır. Kazı çalışmalarının devamında, oturma sıralarının bulunduğu ön kısım, yarım daire şeklindeki orkestra, skene ve proskene, orkestraya geçişi sağlayan yan duvarlardan doğu ve batı yönündeki duvarlar ortaya çıkarılmıştır. Roma Tiyatrosu, Roma döneminde MS.I.yüzyılın ikinci yarısı ile MS.II.yüzyılın başına tarihlendirilmiştir. Bizans döneminde ise, tiyatronun bazı değişiklikler yapılarak kullanıldığı bilinmektedir.

JULIANUS SÜTUNU

Defterdarlık ve Valilik Binası arasındaki havuzun kenarında bulunmaktadır. Hiçbir yazıtı olmayan sütunun gövdesinde birçok halka yer almaktadır. Yüksekliği on beş metre olan sütunun MS 361-MS 363 yılları arasında, İmparator Julianus'un Ankara'dan geçmesi şerefine dikildiği söylenmektedir.

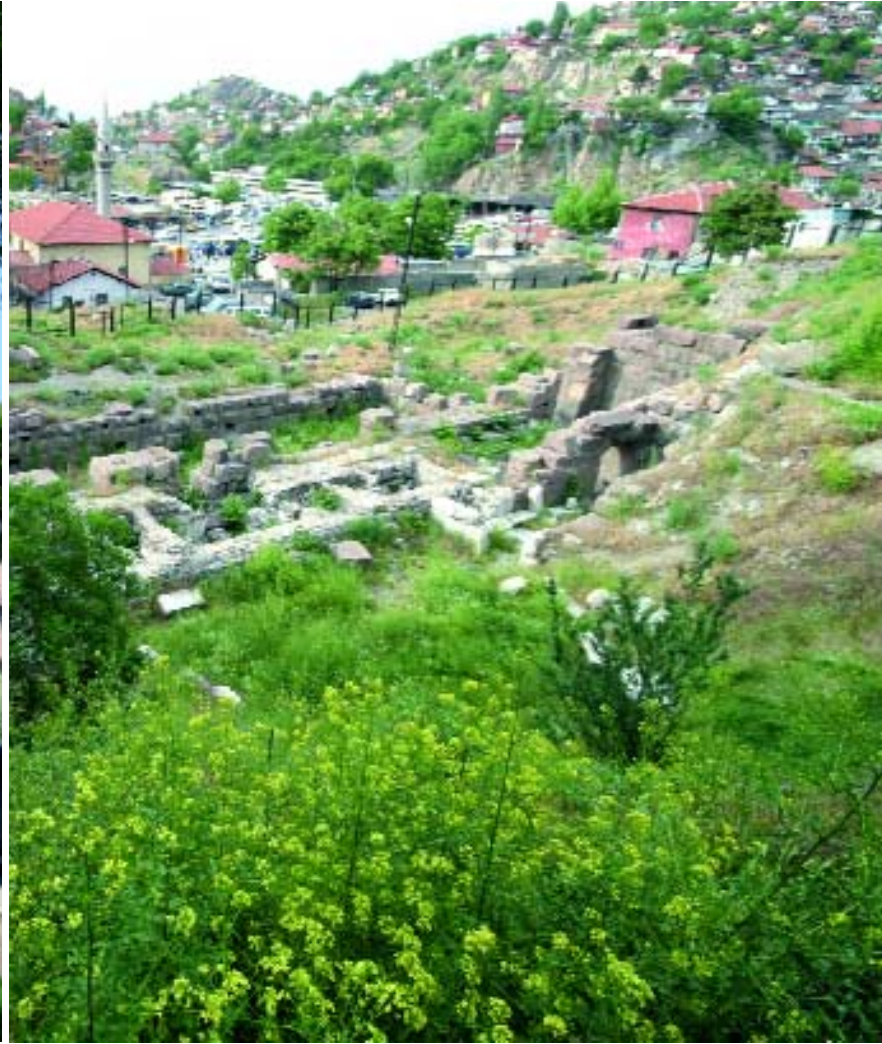

▼ Julianus Sütunu

▼ Roma Tiyatrosu

▲ Roma Hamamı

▼ Balgat Roma Mezarı

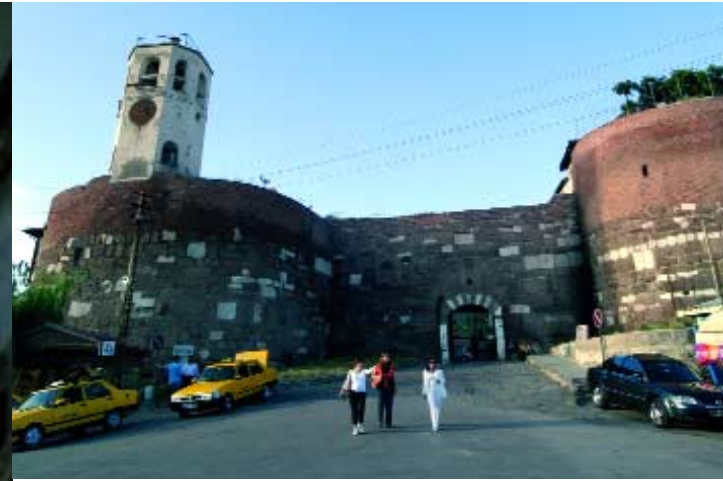
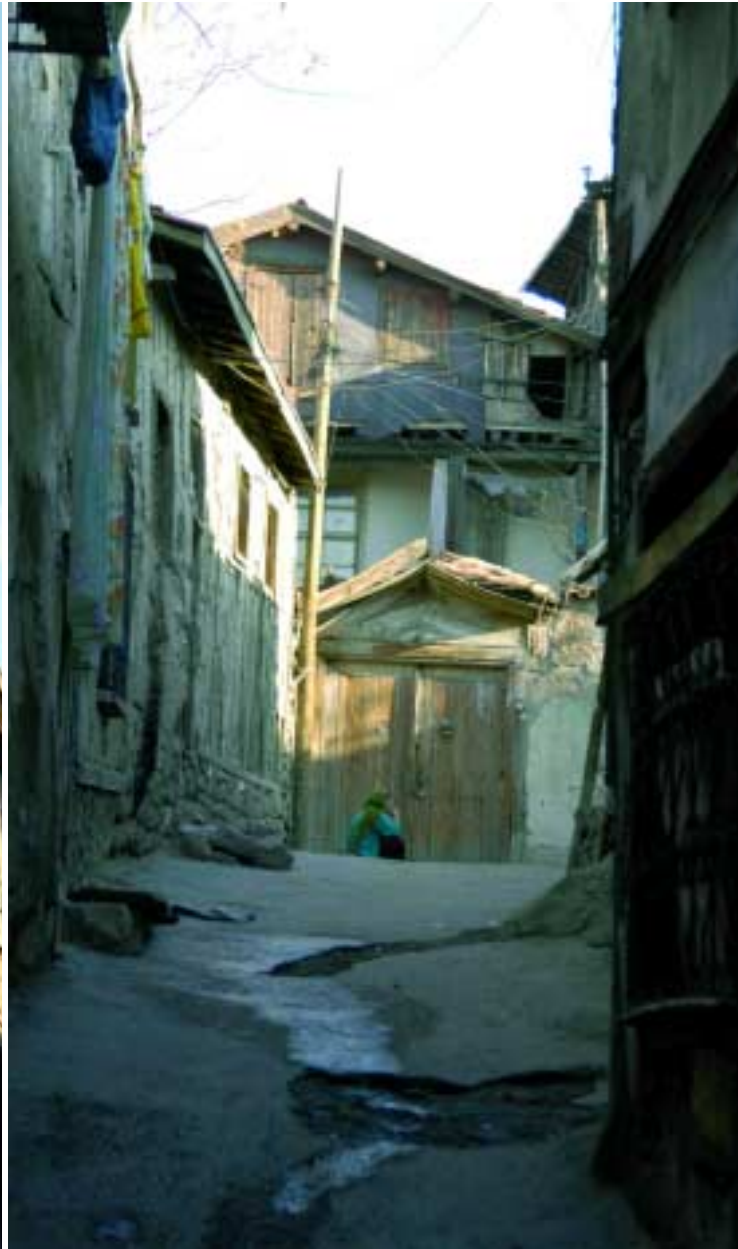
Başkentin tarihini yaşatan

Ankara Kalesi

Yapım tarihi ile ilgili kesin kayıtlara rastlanmayan Ankara Kalesi'nin varlığı, kaynaklara göre M.Ö. II. Yüzyıl başlarında, Ankara'nın Galatların hakimiyetinde olduğu döneme kadar uzanmaktadır. Romalıların işgalinden sonra gelişen kentin sınırları surları aşmıştır. Bu nedenle, Kalede Roma dönemine ait kalıntılar dikkati çekmektedir. Ancak, Dış Kale, M.S. 668 yılında Bizans İmparatoru II. Constantinus tarafından yapılmıştır. Daha sonra kale, İmparator Isaurili III. Leon, İmparator Nikoporos ve İmparator Bazileus tarafından onarılmıştır.

Ankara Kalesi, iç ve dış olmak üzere iki bölümden oluşur. İmparator Heraklius tarafından M.S. 630 yılında yapıldığı sanılan iç surlar, Arap saldırılarının sırasında büyük hasara uğramıştır. Bu nedenle yapılan onarım sırasında, M.S. 859 yılında kaleye dış surların eklendiği sanılmaktadır. Dış surlar batı-doğu doğrultusunda 180 metre, kuzey-güney doğrultusunda ise 350 metre boyunca uzanmaktadır. İç kalenin güney ve batı duvarları ile dik açı yapan ve doğu duvarın tepenin konumuna göre şekillenen dış kale, eski Ankara şehrini çevrelemekteydi. Yöreyi 1073 yılında ele geçiren Selçuklular, kaleye ilaveler yaptılar. Osmanlılar zamanında ise Ankara Kalesi, 1832 yılında Mısır Valisi Mehmet Ali Paşa'nın oğlu İbrahim Paşa tarafından onarılmıştır.

Yapımında Ankara taşı kullanılan kalede, 15-20 metre aralıklarla yerleştirilmiş 20'den fazla kule bulunmaktadır. Dikdörtgen plan düzeninde olan iç kalenin doğusundaki yuvarlak kule, Doğu Kule olarak adlandırılır. Asıl girişi güney yönünde olan kalede bulunan kuleler, beşgen olma özelliği taşımaktadır. Dış Kale Kapısı ve Hisar Kapısı adını taşıyan dış kuleler ise dikdörtgen ve iki kapılıdır. Hisar Kalesi üzerinde, İlhantı dönemine ait bir yazıt bulunmaktadır. Osmanlı döneminde yerleşimin başladığı Ankara Kalesi içinde, 600 civarında evin, 170 çeşmenin, su sarmıcının ve hububat ambarlarının bulunduğu bilinmektedir. Ayrıca, Alaaddin Camisi de kalenin içinde yer almaktadır.

Çevreyi Gezelim Görelim

AHLATLIBEL

Ahlatlibel, Ankara'nın 14 kilometre güneybatısında Taşpınar Köyü Haymana eski yolu üzerindedir. Eski Tunç Çağı istasyonu olarak bilinmektedir.

BİTİK

Höyük Ankara'nın Kazan İlçesi Bitik köyündedir. Eski Tunç Çağı kalıntıları, bölgenin Doğu ve Batı Anadolu ile ilişkisini belgeler.

ETİ YOKUŞU

Ankara'nın 5 kilometre kuzeyinde, Çubuk Çayı kıyısında bulunan Eti Yokuşundaki kazı, Prof. Şevket Aziz Kansu tarafından 1937 yılında Türk Tarih Kurumu adına yapılmıştır. En alt katta Eski Taş Devrine ait aletler ele geçirilmiştir. En üstte ise Roma - Bizans devirlerine ait büyük bir sarayın kalıntıları yer almaktadır.

GAVURKALE

Ankara'nın 60 kilometre güneybatısında Haymana İlçesinde yer alır. Uzun süren bir yerleşmeye sahne olan tepeye buradaki eski yıkık duvarlar nedeniyle Gavurkale adı verilmiştir.

KÜL HÖYÜK

Haymana İlçesi Oyaca Kasabası sınırları içerisinde yer almaktadır. Anadolu Medeniyetleri Müzesi Müdürlüğü başkanlığında kazı çalışmaları yapılmaktadır. Höyüğün yaklaşık 8 km. batısında bulunan Hitit Kült Merkezi; Gavurkale'ye yakınlığı ile buranın önemli bir Hitit yerleşim merkezi olabileceğine işaret eder.

KARALAR

Karalar, Kazan İlçesinde; Asarkaya denilen bölgede Galatlara ait bir kalenin mimari kalıntıları bulunmaktadır. Tümülüslerde Helenistik Çağ eserleri bulunmuştur. Elde edilen antik paralar bu bölge ile Mısır, Suriye arasında ticari ilişkiler kurulduğunu göstermektedir.

KARAOĞLAN

Karaoğlan, Ankara'nın 25 km. güneyinde ve Ankara-Konya yolu üzerinde Gölbaşı'ndadır. Höyükte aşağıdan yukarıya doğru Kalkolitik, Eski Tunç, Hitit, Frig, Helenistik, Roma ve Bizans çağlarının kültür katları meydana çıkarılmıştır. Karaoğlan, Hitit ve Frig katlarına sahip en önemli istasyonlardan biridir.

TÜMÜLSLER (BEŞTEPELER)

İlk kazı 1926 yılında Makridi tarafından yapılmıştır. 1945 yılında Anıtkabir alanında yapılan toprak düzeltmesi sırasında birkaç tümülüsün kaldırılması gerekmiş, iki tümülüs açılarak burada Friglere ait birçok çanak çömlek ile beraber çeşitli aletler bulunmuştur. Uzmanlar bu tümülüslerin, Gordion Frig mezarlarıyla eş zamanlı olduğunu ortaya çıkarmıştır.

YUMURTATEPE (DEMETEVLER) TÜMÜLSÜ

Çiftlik - Demetevler Kavşağında Demetevler'e giden yolun sol tarafında yer almaktadır. 1986 ve 1987 kazı mevsimlerinde Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesi Müdürlüğüne kazılmıştır. Tümülüsün tepesinde Eski Tunç Çağına ait küçük ve yuvarlak tek bir yapı ve içinde pişmiş toprak eserler bulunmuştur.

▲ Akköprü

▼ Elmadağ

▲ Eti Yokuşu (Çubuk)

▲ Abidin Paşa Köşkü

▼ Yumurtatepe Tümülüsü

▼ Mavi Göl

▼ Taş Mektep (Beypazarı)

▼ Tuz Gölü (Şereflikoçhisar)

▼ Eymir Gölü

KALECİK KALESİ

Kalecik Kalesi, Çankırı'ya giden yol üzerinde Ankara'dan 78 km. uzaklıkta Kalecik ilçesinde bulunmaktadır. Bizans Devrine tarihlenen Kale, modern kasabaya hakim olan simetrik koni biçimli bir tepenin üzerinde yer almaktadır. Güneybatısındaki dağlara bir sırtla bağlanır ve Kızılırmak'a doğru uzanan ovada tek başına yükselir.

AKKÖPRÜ

Varlık Mahallesi önünde ve Ankara Çayı üzerindedir. Ankara'nın en eski köprüsüdür. 1222 yılında Selçuklu Hükümdarı I. Alaaddin Keykubat zamanında Ankara Valisi Kızılbaş tarafından yaptırılmıştır.

KIZILCAHAMAM - SOĞUKSU MİLLİ PARKI

Ankara'ya 75 kilometre uzaklıktaki Ankara'nın 'oksijen deposu' olarak adlandırılan Kızılcahamam'da, 1050 hektarlık alanı kaplayan Soğuksu Millî Parkı yer alır. Ormanlar, volkanik bir arazi parçasında bulunduğu için çok sayıda sıcak ve soğuk su kaynakları bulunmaktadır. Millî parka bağlı Pınak, Keklik ve Sülün üretme istasyonu bulunmaktadır. Kızılcahamam'da bulunan kaplıca sularının birçok hastalığa şifalı geldiğine inanılır. Park içinde doğa yürüyüşü için ideal parkurlar bulunmaktadır.

BEYNAM ORMANLARI

Bala İlçesinde en zengin doğal bitki örtüsüne sahip olan Beynam Ormanları içinde; araçlara kapalı doğal gezinti ve gözlemlere elverişli bir kent orman bulunmaktadır. Tamamen yaya yürüyüşüne göre tasarlanmış olan ve trekkinge elverişli yürüyüş parkurlarıyla doğa içindeki özgürlüğe ilk adım atılmaktadır.

ÇUBUK BARAJ GÖLLERİ

Ankara'ya 12 km. uzaklıkta olan Çubuk Baraj Gölü'ne Esenboğa Havalimanı yoluyla ulaşılmaktadır. Çubuk Baraj Gölü, yemyeşil çevresi ve dinlenme tesisleriyle kentin en çok ilgi gören günübirlik gezi alanlarından biridir.

ELMADAĞ KAYAK MERKEZİ

Kayak Merkezi, Elmadağ'ın kuzey yamaçlarında yer almaktadır. Kent merkezine yakınlığı avantaj sağlamaktadır. Ankara'ya 18 km. uzaklıktadır. Şehir merkezinden kayak tesislerine ulaşım, üniversite araçları ve özel araçlarla mümkündür. Pistler ağaçsızdır ve alpin çayırıyla kaplıdır. Çukur alanlarda geven ve kar dikenini görülür. ODTÜ-Hacettepe-Ankara Üniversiteleri ile Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'ne ait kayak evlerinin yanı sıra, bir otel ve restoranlar bulunmaktadır.

KIBRIS KÖYÜ KANYONU

Mamak İlçesinde Kıbrıs Köyü içindeki kanyona yürüyerek ulaşılmaktadır. Tarihi Frigler'e kadar uzanan bu el değmemiş gizli cennet, fındık bahçeleri, armut ağaçları arasında yer almaktadır.

193 milyon yıllık Ankaralının son mekanı

MTA TABİAT TARİHİ MÜZESİ

Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü tarafından 1968 yılında kurulan müze, Eskişehir yolu üzerindeki enstitü binasında bulunuyor. Müzede, 1935 yılından bugüne kadar yapılan jeolojik çalışmalar sırasında toplanan yer bilimlerinin çeşitli evrelerine ait mineral ve taş örnekleri sergileniyor. Üç kattan oluşan müzenin giriş katı tümüyle Paleontolojiye ayrıldı. Üç bine erişen fosil örnekleri, Maraş filine ait fosil iskeleti monte edilmiş halde sergileniyor. 193 milyon yıl önce Ankara civarında yaşamış, 1.5 metre çapında dev Ammoniti ve 25 bin yıl önce Anadolu'da yaşamış insana ait ayak izlerini de bu müzede bulmak mümkün. Mineraloji ve Petrografik'e ayrılmış olan 1. katta, Anadolu'dan toplanan 2 bin 650 mineral ve taş örnekleri tanıtılıyor. Diaroma alt katta bulunuyor. Bu bölümde, Türkiye'ye özgü ve nesli tükenen hayvanlar yaşam ortamlarında tanıtılıyor.

Adres: MTA Genel Müdürlüğü Eskişehir Yolu
Tel: 0 312 287 34 30 / 2680

Paleolitikten Osmanlıya

Anadolu Medeniyetleri Müzesi

Müze, Ankara Kalesi'nin güneydoğu kısmında, Atpazarı olarak bilinen semtteki iki Osmanlı yapısından oluşmaktadır. Yapılardan biri olan, Mahmut Paşa Bedesteni'nin, Fatih dönemi baş vezirleri tarafından 1464-1471 tarihleri arasında yaptırıldığı tahmin edilmektedir. Klasik tipteki bu yapıda, ortada 10 kubbe ile örtülü dikdörtgen planlı kapalı mekân, karşılıklı yerleştirilen üstü beşik tonozlarla örtülü 102 dükkândan meydana gelen bir arasta ile çevrilidir. Kurşunlu Han olarak adlandırılan ikinci yapı ise, son araştırmalara göre Fatih dönemi baş vezirlerinden Mehmet Paşa'nın Üsküdar'daki imaretine vakıf olarak yaptırılmıştır. Kitabesi bulunmayan yapının 15. yüzyılın ilk yarısında var olduğunu, 1946 yılında bulunan sikkeler kanıtlamaktadır.

Han, ortada avlu ve revak sırası ile, bunları çeviren iki katlı odalardan oluşmaktadır. Zemin katta 28, birinci katta 30 oda yer alır. Hanın kuzey cephesinde 11, doğu cephesinde 9 ve giriş eyvanı içerisinde karşılıklı yerleştirilen 4 dükkan bulunmaktadır. Bugün müze olarak kullanılan yapıların her ikisi de 1881 yılındaki yangından sonra terk edilmiştir. Ancak, Atatürk'ün merkezde bir "Eti Müzesi" kurulması isteği üzerine Kültür Müdürü Hamit Zübeyir Koşay tarafından Milli Eğitim Bakanı Saffet Arkan'a yapılan öneri ile Mahmut Paşa Bedesteni ve Kurşunlu Han, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından satın alınarak, 1938 yılından 1968 yılına kadar süren onarımlar sonunda Ankara Arkeoloji Müzesi olarak ziyarete açılmıştır.

Bugün Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nde, Anadolu'nun arkeolojik eserleri Paleolitik Çağ'dan, Osmanlı dönemine kadar kronolojik sıraya göre sergilenmektedir. Bedestenin yan salonlarında kronolojik düzen içinde, Paleolitik, Neolitik, Eski Tunç, Assur Ticaret Kolonileri, Hitit, Phrygia, Urartu dönemlerine ait, Karain, Çatalhöyük, Hacılar, Can Hasan, Beyce Sultan, Alacahöyük, Karaz, Mahmutlar, Eskişehir, Elmalı, Kültepe, Acemhöyük, Boğazköy, Gordion, Pazarlı, Altıntepe, Adilcevaz, Patnoz kazılarında gelen çeşitli koleksiyonlar ve Yunan, Roma, Bizans dönemlerine ait örnekler; bedestenin orta salonunda, Hitit İmparatorluk (Alacahöyük) ve Geç Hitit (Malatya, Karkamış, Sakçağözü) kentlerinin giriş kapılarına ait taş kabartmalar kazıda bulunan biçimde sergilenmektedir.

Adres: Gözcü Sokak No: 2 Hisar-Ulus
Tel: 0 312 324 31 60 - 61

Folklorun adresi

Etnografya Müzesi

Etnografya Müzesi, Ankara'nın Namazgâh adıyla anılan semtinde, Müslüman mezarlığı olan tepede kurulmuştur. 18 Temmuz 1930 yılında halka açılan müzenin iç avlusu, 1938 yılının Kasım ayında geçici kabir olarak ayrılmıştır ve Atatürk'ün naaşı Anıtkabir tamamlanana kadar burada kalmıştır.

Bina, Cumhuriyet döneminin ilk mimarlarından olan Arif Hikmet Koyunoğlu tarafından planlanmıştır. Dikdörtgen planlı, tek kubbeli yapının duvarları küfeki taşla kaplanmıştır. Alınlık kısmı mermer olan oyma süslü binanın, dört sütunlu, üçlü bir giriş sistemi vardır. Müzenin önündeki bronz Atatürk heykeli, 1927 yılında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından İtalyan heykeltıraş P. Cononica'ya yaptırılmıştır. Müzede maden eserler, dokuma gıysi, silah ve ağaç işçiliği sergilenmektedir. Anadolu'nun çeşitli yörelerinden derlenmiş halk giysileri, süs eşyaları, ayakkabı, takunya, Sivas yöresi kadın ve erkek çorapları, keseler, oyalar, çevreler, uçkurular, peşkirler, bohçalar, yatak örtüleri, gelin kıyafetleri, damat tıraş takımları yer almaktadır. Ayrıca müzede Anadolu etnografya ve folkloru, sanat tarihi ile ilgili eserleri içeren bir de ihtisas kütüphanesi bulunmaktadır.

Adres: Talatpaşa Bulvarı Türkocağı Caddesi Opera
Tel: 0 312 311 30 07

Tarihi yansıtan Müzeler

CUMHURİYET MÜZESİ (İkinci TBMM Binası)

Cumhuriyet Halk Fırkası binası olarak tasarlanan bina, I. Büyük Millet Meclisi binasının yetersiz olması ve gelişen Cumhuriyet Türkiye'si Meclisinin ihtiyaçlarını karşılayamaması nedeniyle değişiklik yapılarak II. Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak kullanıldı. Özgün eşyaları ile Meclis Toplantı Salonu, Atatürk ilke ve inkılaplarının anlatıldığı odalar, ilk üç Cumhurbaşkanı Atatürk, İsmet İnönü, Celal Bayar dönemlerini yansıtan belgeler, fotoğraflar ile bazı şahsi eşyalar sergilenmektedir.

Cumhuriyet Cad. No: 22 Ulus • Tel: 0 312 311 04 73-310 53 61

KURTULUŞ SAVAŞI MÜZESİ (İlk TBMM Binası)

Ankara Ulus meydanında bulunan I. Türkiye Büyük Millet Meclisi binası 23 Nisan 1920 - 15 Ekim 1924 tarihleri arasında I. Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak kullanılmıştır. Daha sonra Cumhuriyet Halk Fırkası Genel Merkezi ve Hukuk Mektebi olarak işlevini sürdürmüştür. 1952 yılında Maarif Vekaletine devredilmiştir. 23 Nisan 1961'de "Türkiye Büyük Millet Meclisi Müzesi" adıyla halkın ziyaretine açılmıştır.

Cumhuriyet Cad. No:14 Ulus • Tel: 0 312 310 71 40

ATATÜRK EVİ MÜZESİ

Atatürk'ün doğup büyüdüğü Selanik'teki evin aslına uygun kopyası Atatürk Orman Çiftliği'nde yapılmıştır. Bu evde Atatürk'ün eşyaları bulunmaktadır.

A.O.Ç. Müdürlüğü Gazi Mahallesi • Tel: 0 312 211 01 70/285

TCDD MÜZESİ VE SANAT GALERİSİ

1924 yılında yapılan, tarihi değeri olan bina, bir katı 340 m² olmak üzere iki katlı taş bir yapıdır. Devlet Demiryollarının teknolojik gelişimini gösteren malzeme sergilenmektedir.

Talatpaşa Bulvarı No: 12 Gar, Ulus • Tel: 0 312 388 56 03

ANKARA ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ CUMHURİYET DEVRİ MÜZESİ

Müze 27 Aralık 1987 yılında hizmete girmiştir. Binanın giriş katında bulunan müzenin duvarları; Kurtuluş Savaşı'nı, devrimleri, Atatürk'ün Cumhuriyet, bağımsızlık, gençlik, sanat konularındaki sözlerini kapsayan rölyeflerle kaplıdır. Rölyefler bölüm bölüm aydınlatılarak müzik ve ses eşliğinde "ses ve ışık" gösterileri yapılmaktadır.

Hipodrom Ulus • Tel: 0 312 384 50 50

ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ MÜZESİ

Orta Doğu Teknik Üniversitesi arazisinde bulunan arkeolojik alanlardan elde edilen eserler ile yavaş yavaş ortadan kalkan halk el sanat eserleri sergilenmektedir.

ODTÜ Kampusu içi Eskişehir yolu • Tel: 0 312 210 22 09

GORDİON MÜZESİ

Polatlı ilçesinde 1963 yılında bugün Yassıhöyük olarak tanınan 500 nüfusa sahip bir küçük köyün yanında kurulmuştur. Bugün Gordion Müzesi'nde kronolojik bir sergileme sunulmakta, her dönem karakteristik örneklerle temsil edilmektedir. Üç vitrinde Eski Tunç Devri eserleri, bunu takiben Kral Midas ile son bulan Erken Frig Dönemine ait eserler yer almaktadır. Bu eserler içinde Erken Demir Çağına ait el yapımı çanak-çömlekler, Erken Frig Çağına ait demir aletler ve tekstil üretim aletleri sergilenmektedir.

Yassıhöyük Köyü Polatlı • Tel: 0 312 638 21 88

TÜRK HAVA KURUMU MÜZESİ

Türk sivil havacılığının gelişim aşamalarını izleme olanağı veren Türk Hava Kurumu Müzesi, Ulus'taki paraşüt kulesi yerleşkesinin içinde bulunmaktadır. 287 metre yükseklik kapalı ve 9294 metre yükseklik açık alanda kurulan müze, 19 Mayıs'dan 2002'de açılmıştır. Haftanın her günü 09.00-19.00 saatleri arasında açık olan müzede Türk havacılık tarihini belgeleyen eski uçaklar, fotoğraflar ve belgeler sergilenmektedir.

Talatpaşa Bulvarı (Paraşüt Kulesi yanı) • Tel: 0 312 311 30 13

▲ Kurtuluş Savaşı Müzesi

▲ TCDD Açık Hava Buharlı Lokomotif Müzesi

▼ Gordion Müzesi

▲ Cumhuriyet Müzesi

▲ Atatürk Orman Çiftliği Atatürk Evi

ALAGÖZ KARARGÂH MÜZESİ

Kurtuluş Savaşında Türk Ordusu Sakarya hattına çekilirken. Başkomutan Mustafa Kemal, Türk zevkine göre yapılmış ve döşenmiş olan Alagöz'deki Çiftlik binasına yerleşerek, savaşı buradan yönetmiştir. Alagöz'deki bu karargâh binası, Türkoğlu Ali'nin oğulları Mahmut ve Şerafettin Türkoğlu tarafından, Büyük Atatürk'ün anısına Milli Eğitim Bakanlığınca müze yapılması için hibe edilmiştir. Bakanlıkça restore edilip bahçesi düzenlenen karargâh binası, 10 Kasım 1968 tarihinde yapılan törenle ziyarete açılmıştır. Bugün Antkabr Müzesinin bir şubesi olarak, Atatürk'ün bir kısım eşyaları ve silâhlarının sergilendiği müze Polatlı ilçesinde yer almaktadır.

Alagöz Köyü Polatlı • Tel: 0 312 231 79 75 / 2300

METEOROLOJİ MÜZESİ

İstiklal Savaşında Genel Kurmay Başkanlığı olarak kullanılan tarihi bina, en modern alet ve cihazlarla 1100'ün üzerindeki çeşitli büyüklükteki istasyonlarla hizmet vermektedir. Bu tarihi binada Atatürk'ün kaldığı ve Kurtuluş Savaşı harp planlarını hazırladığı oda, Atatürk Odası adıyla müze haline getirilmiştir. Bu odada bulunan soba, masa ve meteorolojik parametrelerin ölçümünde kullanılan birçok eski alet ve cihazlar sergilenmektedir.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü Kütükçü Alibey Cad. Kalaba, Keçiören Tel: 0 312 302 24 22

VEHBE KOÇ MÜZESİ VE ANKARA ARAŞTIRMALARI MERKEZİ (VEKAM)

Keçiören'deki Vehbi Koç'a ait bağ evi restore edilerek 1994 yılında Araştırma Merkezi olarak açıldı. Vehbi Koç ve Ankara ile ilgili her türlü kitap, belge, fotoğraf, film ve diğer arşivler bünyesinde bulunmaktadır.

Pınarbaşı Mah. Şehit Hakan Turan Sok. No:9 Keçiören Tel: 0 312 381 26 70

OYUNCAK MÜZESİ

Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi içindeki oyuncak müzesinde görülmeye değer oyuncaklar bulunmaktadır.

Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, Cebeci

Tel: 0 312 363 33 50/335-340

POLATLI TARIM AÇIKHAVA MÜZESİ

Polatlı ilçesinde yer alan, saban, kağrı, mibzer, pulluk, traktör, biçerdöver gibi tarım aletlerinin sergilendiği müzede ayrıca evcil hayvanlar ile ceylan, güvercin, tavşan, yaban domuzu gibi yabani hayvanların bulunduğu küçük bir hayvanat bahçesinde yer almaktadır. 7000 m² alanı kapsayan Türkiye'nin ilk ve tek açık hava müzesi olma özelliğini taşımaktadır.

Otobüs Terminali karşısı Polatlı • Tel: 0 312 622 99 20

ÇANKAYA MÜZE KÖŞK

Cumhurbaşkanlığı Köşkü ÇANKAYA • Tel: 0 312 468 63 00/2675

MEHMET AKİF ERSOY MÜZE EVİ

Hacettepe Üni. Merkez Kampusu Sıhhiye • Tel: 0 312 305 21 23

MİLLİ MÜCADELEDE ATATÜRK KONUTU

TCDD Genel Müdürlük Binası Gar Ulus • Tel: 0 312 309 05 15/4084

TCDD AÇIKHAVA BUHARLI LOKOMOTİF MÜZESİ

Talatpaşa Bulvarı TCDD Genel Müdürlüğü Gar, Ulus Tel: 0 312 388 56 03

MSB HARİTA GENEL KOMUTANLIĞI HARİTACILIK MÜZESİ

Harita Genel Komutanlığı Cebeci • Tel: 0 312 363 85 50 / 2143

PTT MÜZESİ

Samsun yolu kavşağı Aydınlık Evler • Tel: 0 312 316 62 63-347 46 26

ZİRAAT BANKASI MÜZESİ

Banka Cad. No: 42, Ulus • Tel: 0 312 310 22 73-310 37 50/5006

BEYPAZARI KÜLTÜR VE TARİH MÜZESİ

Cumhuriyet Mah. Yenice Sok. No: 4, Beypazarı • Tel: 0 312 763 01 66

EĞİTİM MÜZESİ (Prof. Ülker Muncuk Müzesi)

Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi içi, Beşevler Tel: 0 312 212 64 60 - 212 34 41

KIZ TEKNİK ÖĞRETİM 100. YIL MÜZESİ

Ankara Olgunlaşma Enstitüsü - Atatürk Bulvarı, No: 41, Sıhhiye Tel: 0 312 324 32 65

TÜRKİYE RADYO TELEVİZYON KURUMU MÜZESİ

TRT Sitesi - Or-An, Çankaya • Tel: 0 312 490 43 00

ÜLKER ZAIM MÜZESİ

Atılım Grupları Kampüsü - İncek, Gölbaşı • Tel: 0 312 586 85 06

75. YIL CUMHURİYET EĞİTİM MÜZESİ

Strazburg Caddesi, Lale Sokak, No: 6, Atatürk Lisesi yanı, Sıhhiye Tel: 0 312 231 28 99

ARŞİV MÜZESİ

Milli Savunma Bakanlığı-Eskişehir yolu üzeri Şefik Erensu Kışlası Lodumlu, Bilkent • Tel: 0 312 266 27 98

DEVLET MEZARLIĞI MÜZESİ

Atatürk Orman Çiftliği Gazi Mahallesi, Yenimahalle Tel: 0 312 221 06 27

HAVA MÜZESİ

Hava Lojistik Komutanlığı, İstanbul Yolu 12. Km. Şaşmaz Kavşağı, Etimesgut • Tel: 0 312 345 07 57

SAKARYA ŞEHİTLERİ ANITI VE MÜZESİ

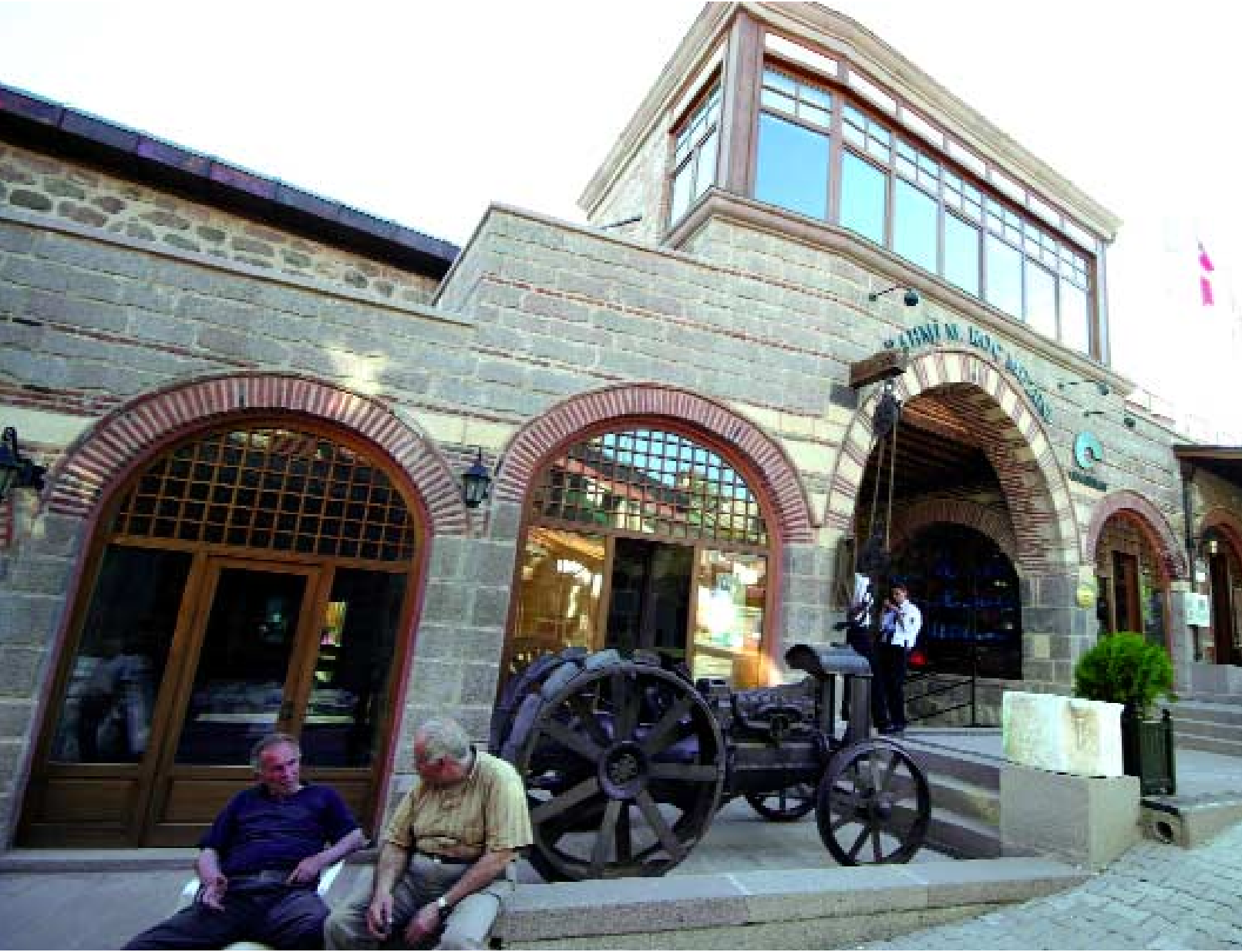
Şehitlik Kaşı Tepesi, Polatlı • Tel: 0 312 623 10 77 - 622 05 91

TOPÇU VE FÜZE OKULU MÜZESİ

Polatlı - Merkez • Tel: 0 312 623 10 77 - 622 05 91 - 623 44 30

ŞEFİK BURSALI MÜZE EVİ

Ahmet Mithat Efendi Sok. No: 36/3 Çankaya Tel: 0 312 441 23 90

Zamana karşı koyan

Hanlar

ZAĞFİRAN (SAFRAN) HANI

At Pazarında bulunmaktadır. Aslen Kayserili olup, Ankara'ya yerleşen Hacı İbrahim Bin Hacı Mehmet tarafından yaptırılmıştır. Vakfiyesi 1512 tarihinde düzenlendiği için, bu tarihlerde yapılmış olduğu sanılmaktadır.

SULUHAN

Hacı Doğan Mahallesi'nde, Suluhan Sokağı'ndadır. 1685 yılında Şeyhülislam Mehmet Emin Bey tarafından Zincirli Camii'ne vakıf olarak yaptırıldığı sanılan Suluhan, moloz taştan yapılmış iki kısımdan oluşmaktadır. Suluhan'ın kareye yakın dikdörtgen planlı, ortası avlulu ve iki katlı olan birinci kısmında, yalnızca doğu ve güney cephedeki dükkanların bir kısmı günümüze ulaşabilmiştir. Han içinde kafeler ve dükkanlar geçmişin alışveriş zevkini ziyaretçilere taşır.

ÇENGEL HAN

Çengel Han, Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde, Mihrimah Sultan'ın eşi Damat Rüstem Paşa tarafından 1522-1523 yıllarında yaptırılmıştır. Beş yüz yıla yakın bir süre önce inşa edilmesine rağmen günümüze kadar ayakta kalabilen Çengel Han, Ankara'nın Hanlar Bölgesi'nde özgünlüğünü bugüne kadar koruyabilen ender yapılarıdır. Çengel Han, Vehbi Koç'un ticari yaşamına başladığı yer olarak, Koç Holding tarafından restore edilerek yeniden hizmete açılmıştır. Hanın içinde müze, kafeterya ve dükkanlar vardır.

▲▼ Çengel Han

▲ Safran Han

▼ Sulu Han

▼ Pirinç Han

Kutsal mekanlarımız CAMİLER

KARACABEY CAMİİ (İmaret Camii)

1484 tarihli vakfiyesine göre, Osmanlı beylerinden Karacabey tarafından yaptırılmıştır. Ters "T" planında olan caminin, bugün son cemaat yeri ve yan mekanları orijinal durumunu korumaktadır. Güney kısmındaki esas ibadet mekanının uzantısı 1892 depreminde yıkılmış ve II. Abdülhamid zamanında onarılarak, önceden kubbeli olan ibadet mekanının üzeri ahşap bir tavanla örtülmüştür. Sütunlar üzerinde Bizans yapılarından getirilen başlıklar vardır. Kubbelerin duvarlara bağlantısında ise Türk üçgeni tekniği kullanılmıştır. Beş kenarlı çıkıntı teşkil eden kaidesi ile minare, gerek mimari yapısı, gerekse üzerindeki çinileri ile caminin en ilgi çeken bölümüdür.

ASLANHANE CAMİİ (Ahi Şerafeddin Camii)

Selçukluların son döneminde Ankara'da kurulmuş olan Ahiler dönemine ait ve ahşap direkli olan cami, 1290 yılında inşa edilmiştir. Ahşap direkli camiler Türkiye'de 12 tanedir. Her nefte, altışar adet olmak üzere 24 tane ahşap direk, üst örtüyü taşır. Bütün direklerin üst kısmında mermer başlıklar bulunmaktadır. Bu başlıkların üzerinde uçları kavisi ağaç yastıklar ve bunların da üzerinde kalın dört köşeli ağaç kirişler kuzey-güney yönünde uzanır.

AĞAÇ AYAK CAMİİ

Ulucanlar Caddesi üzerinde bulunan cami, geniş bir avlu içinde yer alır. Kitabesi olmayan caminin, 1705 tarihli olduğu tahmin edilmektedir. Cami ahşap minberi, boyalı nakışları ile dikkati çeker. Ahşap işçiliği, geç devir üslubu gösteren desenleri ve alçı mihrap stiliyle XVII. yüzyıl sonu ve XVIII. yüzyıla tarihlenmektedir.

AHI ELVAN CAMİİ

Samanpazarı'nda, Ahi Mahallesi'nde, Koyunpazarı Sokağında bulunan çok sade bir dış görünüme sahip cami, meyilli bir kayanın üzerine inşa edilmiştir. Duvarlarının alt kısmı taş, üst kısmı kerpiç, iç konstrüksiyonu ahşaptır. Çatı bugün kiremit ile örtülmüştür. Yakın senelerde yapılan tamirde içi ve dışı tuğla kaplama ile onarılmıştır. İlk yapılışı XIV. yy. sonundadır.

AHI YAKUP CAMİİ

İsmet Paşa Mahallesi Çamlıca Sokakta meyilli bir arazide bulunan camiye, Doğu cephesinden on bir basamaklı merdivenle çıkılır. Taş temel üzerine kerpiçle yapılmış üzeri sıvanmış kiremit çatılı, sade dış görünüşlü bir yapıdır. 1392 yılında Ahi Sinan oğlu Ahi Çelebi'nin oğlu Ahi Yakup imar etmiştir.

ALAADDİN CAMİİ

İç Hisar Mahallesi Aktaş Sokağının başında yer alan cami, basit dış görünüşlüdür. Minber kitabesine göre burada yer alan ilk cami 1178 tarihli, Alaaddin Camii; 1178 tarihi taşıyan minberi, son cemaatte bulunan antik sütun başlıkları, kapı üzerindeki XIV. ve XV. yüzyıl tamir kitabeleriyle önem kazanan bir eserdir.

TABAKHANE CAMİİ

Tabakhane Camii, Bentderesi Mahallesi'nde, taş kaideli, ahşap hatıllı, kerpiç duvarlı, kiremit çatılı sade bir yapıdır. Doğuda silindirik yenilenmiş minaresi vardır. Eski minarenin kare kaidesi kible duvarına bitişik, kesme taş ve tuğladır. Buna göre ilk yapılışının XVIII. yüzyıl olduğu sanılmaktadır.

▲ Aslanhane Camii

▼ Ahi Elvan Camii

Maltepe Camii ►

CENAB-I AHMET PAŞA CAMİİ

İç Cebeci'de Ulucanlar Caddesi üzerinde bulunan Cenab-ı Ahmet Paşa Camii kesme taş duvarlı, kubbeleri ile kurşun kaplı klâsik Osmanlı yapılarındandır. Kuzeydoğusunda Azimi Türbesi ve Cenab-ı Ahmet Paşa Türbeleri yer almaktadır. Cami, kitabesine göre Kanun-i Sultan Süleyman devrinde Ankara Beylerbeyliği yapmış olan Cenab-ı Ahmet Paşa tarafından 1565 - 1566 tarihlerinde inşa ettirilmiştir.

ÇİÇEKÇİOĞLU CAMİİ

Göztepe Sokağında Alparslan Mahallesi'nde bulunan Çiçekçioğlu Camii, kerpiç duvarlı, ahşap hatıllı, taş kaideli, kiremit çatılı bir yapıdır. Cami, tavan sistemi, pencere üstü yazıları, mihrabı ile XVII. yüzyıl sonu ve XVIII. yüzyıl başı Ankara camilerinin güzel bir örneğidir.

DİREKLİ CAMİİ

Ulucanlarda Develi, Direkli ve Ceylân Sokakları arasında bulunan cami, çok sade dış görünüşlü, taş kaideli, kerpiç duvarlı, sivri kiremit çatılı bir yapıdır. Caminin kitabesi bulunmamaktadır. Mihrap stiline göre ilk yapılışı XV. yüzyıl, yenilenmesi XVIII. yüzyıl olan cami, mihrabı haricinde önem taşımaktadır.

▲ Cenab-ı Ahmet Paşa Camii

Kocatepe Camii

ESKİCİOĞLU CAMİİ

İstiklâl Mahallesi Eskicioğlu Sokağında taş kaideli, kerpiç duvarlı, ahşap hatıllı, kiremit çatılı bir yapıdır. 1906 - 1907 tamir tarihini taşıyan cami, XVII. yüzyıl sonuyla XVIII. yüzyıl Ankara camileri tipindedir.

HACETTEPE CAMİİ

Hacettepe Sümer Mahallesi Sarıkadın Sokakta bulunan cami, kerpiç duvarlı, ahşap hatıllı, taş kaideli, kiremit çatılı sade bir yapıdır. Kuzeydoğuda ahşap bir minaresi bulunmaktadır. Kadınlar mahfili ve tavanı son yüzyıllarda yenilenmiş olup, bugün üzeri yağlıboya. Yenilenmiş olan bu cami XIV. ve XV. yüzyıl tipindeki mihrabı ile önem kazanmıştır.

KURŞUNLU CAMİİ

Samanpazarı'nda, Anafartalar üzerinde Daracık Köşesinde bulunan Kurşunlu Camii, taş duvarlı, arada üçer tuğla sıralı, kubbesi kurşun kaplı klâsik Osmanlı camilerindedir. Kitabesi olmayan caminin plânı, kare mekân üzerine, merkezî kubbelidir. Ahşap minber, yan aynalıklarla dikdörtgen panolarla bölünür. Plân tipi, duvar örgüsü ve mihrap stili bakımından XVI. yüzyıl Ankara camilerindedir.

TACETTİN CAMİİ

Hamamönü Sümer Mahallesi Taçlı Sokakta, Karacabey İmaretine yakınında bulunan cami, aynı adı taşıyan türbeye bitişiktir. Kesme taş duvarlı ve kiremit çatılıdır.

KOCATEPE CAMİİ

XVI. yüzyıl estetiği ile XX. yüzyıl teknolojisinin bütünleşmesinden oluşan Kocatepe, emsal camilerle ortak özellik taşımaktadır. Dört minaresiyle Selimiye'yi, merkezî kubbe ve yarım kubbeleriyle Sultanahmet'i andırır. Asıl cami bölümü olan ana mekân "U" şeklinde mahfiller sarar. Bu mahfiller iki kat olarak uygulanmıştır. Böylece hem harem kısmına özel bir görünüm, hem yeni mekân kazandırılmıştır. Mahfillere, ana mekâna bakan yüzleri mermerle kaplı altı merdivenden çıkılır. Merdivenlerden çıkarken, sahanlıklar hizasına ana mekâna nazır balkoncular yapılmıştır.

KİLİSELER

AZİZE TEREZA KATOLİK KİLİSESİ

Azize Tereza Latin Katolik Kilisesi, Ulus'ta, Anadolu Medeniyetleri Müzesi'ne çıkan yol üzerinde bulunmaktadır. 1915 yılında Hristiyan Okulların Kardeşleri yönetimi içindeki Aziz Clement Fransız Koleji burada bulunmaktaydı. 1916 yılındaki büyük yangın sırasında kolej ve bütün semt çevresi yanmıştı. 1928'de bu eski kolejin arsasına zemin katında Fransa Büyükelçiliği Kançılaryası'nı, birinci katında Büyükelçilik salonunun içerisinde küçük bir şapeli barındıran bir bina inşa edilmiştir. İlk yıllarda Fransa Konsolosu burada oturmuş, daha sonra 1962 yılına kadar dairelerini küçük bir Fransız okuluna devretmiştir.

SAMANPAZARI SİNAGOGU

Ankara'da yaşayan Musevi Cemaatinin ibadetlerini yaptıkları sinagog, Ankara'da Musevi cemaati az olduğundan, yalnızca düğün, cenaze törenleri ve özel günlerde açık tutulmaktadır.

PROTESTAN KİLİSESİ

Çiğdem Mahallesi Atrium Alışveriş Merkezi içinde yer almaktadır.

MERYEM ANA KATOLİK KİLİSESİ

Birlik Mahallesi'nde Vatikan Büyükelçiliği'nin yanındadır.

ST. NICOLAS KİLİSESİ

Şehit Ersan Caddesindeki İngiltere Büyükelçiliği içerisinde yer almaktadır.

▲ Atatürk Anıtı

▼ Mimar Sinan Anıtı

Geçmişi unutturmayan Anıtlar

MİMAR SİNAN ANITI

Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesinin önündedir. 1956 yılında Türkiye Emlâk Kredi Bankası tarafından heykeltıraş Hüseyin Anka'ya yaptırılmıştır. En büyük mimarımız Mimar Sinan (1409-1588)'in ayakta duran, kendine has giysileriyle mermer heykeli bulunmaktadır.

MİTHAT PAŞA ANITI

Ulus'ta T.C. Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü binasının yanındadır. 1966 yılında T.C. Ziraat Bankası tarafından İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi öğretim üyelerinden Heykeltıraş Prof. Hüseyin Anka'ya yaptırılmıştır.

ULUS CUMHURİYET ANITI

Ulus Meydanındadır. Anıt, Kurtuluş Savaşı kahramanlarına Türk Ulusu'nun bir armağanı olarak 1927 yılında dikilmiştir.

ZAFER ANITI

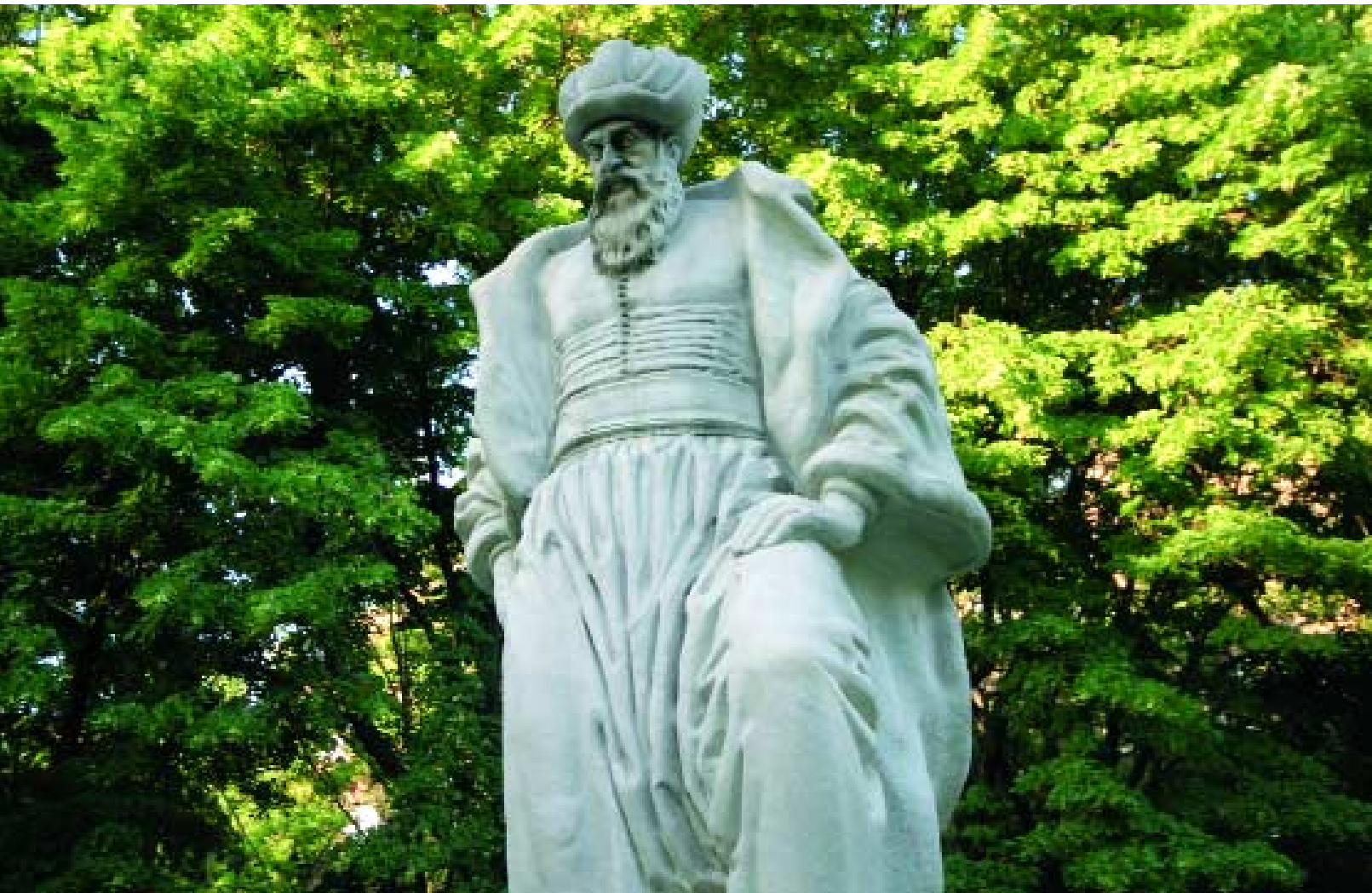
Yenişehir'de Atatürk Bulvarı üzerinde, Ordu Evi önündedir. Atatürk'ü üniformalı, ayakta ve kılıcına dayanmış halde anlatan, tunçtan yapılmış bir heykeldir.

GÜVENLİK ANITI

Kızılay'da Güvenpark'ın içinde yer alan anıt, 1935 yılında Ankara taşından yapılmıştır. Polis ve jandarmaya armağan edildiğinden Emniyet Anıtı da denilmektedir. Anıtın Kızılay'a bakan yönünde bulunan kuvvetli genç erkek heykellerinin elindeki sopa, güveni temsil eder. Heykellerin altında, 1935 yılında yapılan anıt bulunmaktadır. Üzerinde Romen rakamlarıyla 1935 yazan anıtta, ayrıca Atatürk'ün, "Türk, Öğün, Çalış, Güven" sözü tunç harflerle yazılmıştır. Yazının iki yanında, Türk polis ve jandarmasının halka yardımlarını simgeleyen kabartmalar yer almaktadır. Atatürk'ün Kurtuluş Savaşı'nda ve inkılap hareketlerinde beraber bulunduğu arkadaşları ise anıtın Bakanlıklar'a bakan yönünde bulunmaktadır. Anıtın sağ tarafında insan zekası, sol tarafında ise çiftçinin tarım çalışmalarını kabartmalarla simgelenmektedir.

▲ Güvenlik Anıtı

▼ Hitit Güneşi Anıtı

Başkentin nefes aldığı yer

ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ

Gazi Orman Çiftliği, Atatürk tarafından çiftçilere modern tarımı öğretmek için 1925 yılında kuruldu. Atatürk, bu çiftliği kurmak için, Ankara' nın güney batısında 102 bin dekar büyüklüğünde bir araziyi satın aldı. Arazi satın alındığında, bataklık ve çorak bir alandı. Ancak, Atatürk bu alanın böyle olmasının daha iyi olduğunu, böyle bir alanı kendilerinden başka kimsenin ıslah etmek için çaba harcamayacağını söyleyerek çalışmaları başlattı. Modern tarım yöntemlerinin kullanıldığı alandan, yüksek verim elde edilmeye başlandı. Çiftlik, 1950 yılında Atatürk Orman Çiftliği adını aldı. Ankara'nın yeşillendirilmesi, gezme ve dinlenme yeri olması açısından önemli bir yere sahip olan çiftlikte üretilen ucuz ve sağlıklı gıda maddeleri de çiftliğin önemini artırdı. Bugün 33 bin 851 dekar büyüklüğündeki arazide, tahıl üretimi, meyvecilik, çiçekçilik, hayvancılık, arıcılık, sütçülük ile şarap meyve ve domates suyu üretimi yapılıyor. Çubuk, Macun, İncesu, Bentderesi ve Kutgun çaylarının içinden geçtiği çiftlik bünyesinde tesis olarak Atatürk Evi Müzesi, Marmara Köşkü, Devlet Mezarlığı, Şarap Fabrikası, Süt ve Mamulleri Fabrikası, çiçek ve süs bitkileri seraları bulunuyor. Ayrıca, içinde maymun, kuşlar, ayı, sansar, tilki, çakal, porsuk, yılan, geyik, koyun, kuzu, lama, fil, deve, gergedan, timsah, balık çeşitleri ve hayvanların bulunduğu Türkiye'nin en büyük hayvanat bahçesi de Atatürk Orman Çiftliği'nin 2 bin 325 dekarlık bölümünü oluşturuyor. Atatürk tarafından kurulan Atatürk Orman Çiftliği'nde şarap ve meyve sularının üretimine 1925 yılında başlandı. Fabrikada, 1961 yılından itibaren turşu, üzüm suyu ve domates suyu üretimi de yapıldı. 1971 yılından itibaren vişne, şeftali, kayısı, elma, greyfurt, kızılcık, portakal, mandalina suları da üretilerek piyasaya sunuldu. Zaman içinde çeşitli nedenlerden dolayı, üretimine ara verilen bu ürünlerden, 2003 yılı içinde yapılan çalışmalara üzüm suyu, şeftali suyu, kayısı suyu, vişne suyu, elma suyu ve karışık turşuların üretimine yeniden başlandı. Atatürk'ün 100. Doğum Yıldönümü etkinlikleri çerçevesinde Atatürk Orman Çiftliği sınırları içine Selanik'teki Atatürk Evi'nin aynı plan ve ölçüler içerisinde bir örneği yapıldı. Ev, 10 Kasım 1981 tarihinde ziyarete açıldı. Türkiye'de modern anlamda ilk süt fabrikası da, Birleşmiş Milletler Çocuklara Acil Yardım Teşkilatı'nın (UNICEF) yardımıyla Atatürk Orman Çiftliği'nde kuruldu. 1957 yılında işletmeye açılan süt fabrikası, 1964 yılında genişletilerek, günlük 25 bin litre kapasiteye ulaştırıldı. Fabrika zaman içinde çeşitli makine, araç, ekipman ve tesislerle takviye edilerek geliştirildi. Her geçen gün kendini yenileyen süt fabrikası, kefir üretimine de başlıyor. Ankara'da şehir merkezinde yaşayanların toprakla uğraşmayı özleyebilecekleri düşüncesiyle oluşturulan hobi bahçeleri, özellikle çocuklara toprağı ve bitkileri sevdirmek isteyen anne-babaları Atatürk Orman Çiftliği'ne çekiyor. Bu bahçeler sayesinde insanlar, şehir stresinden uzaklaşırken, üretmenin verdiği heyecanı da yaşıyor.

FOTOĞRAF: Recep Peker TANITKAN

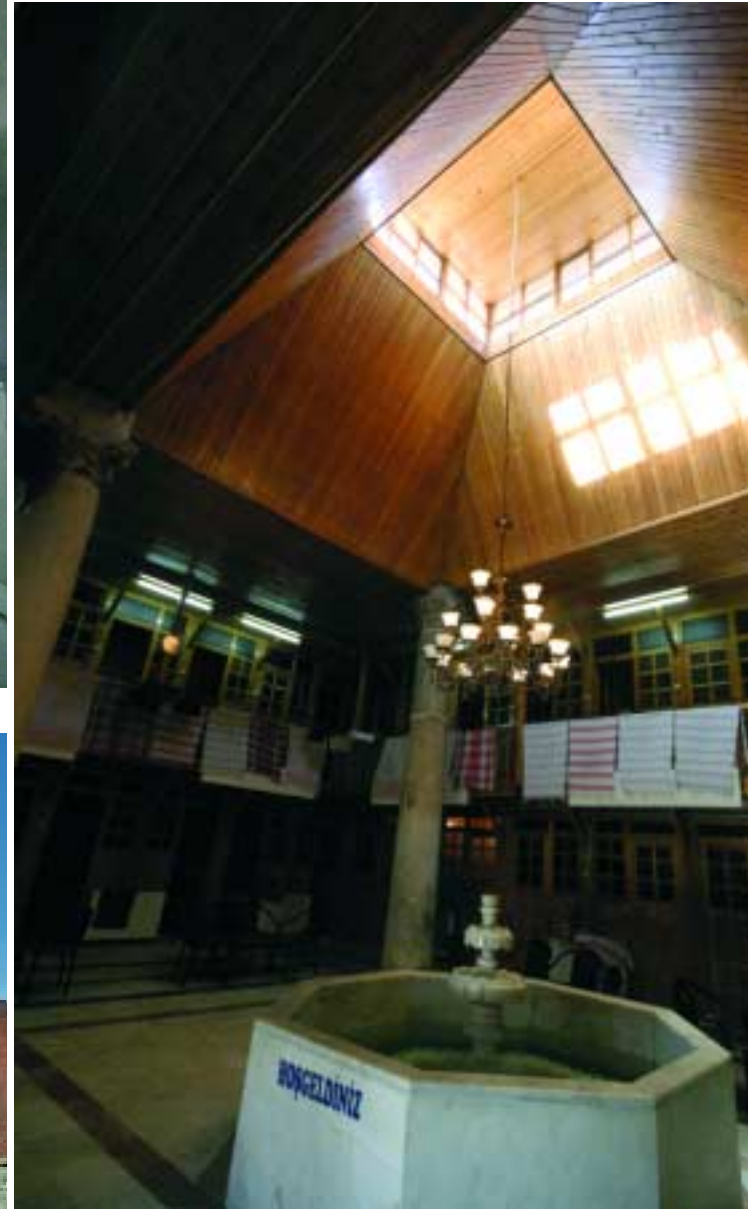

▲▼ Eynebey Hamamı

▼ Karacabey Hamamı

▲ Kızılcahamam Kaplıcaları

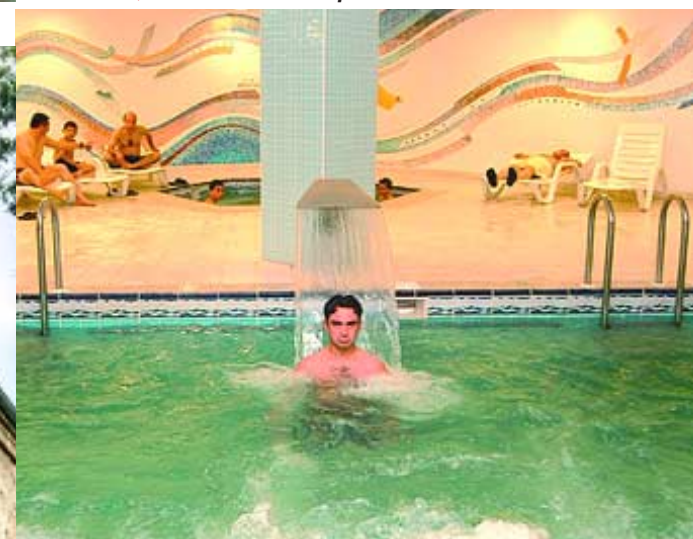

▲▼ Kızılcahamam Kaplıcaları

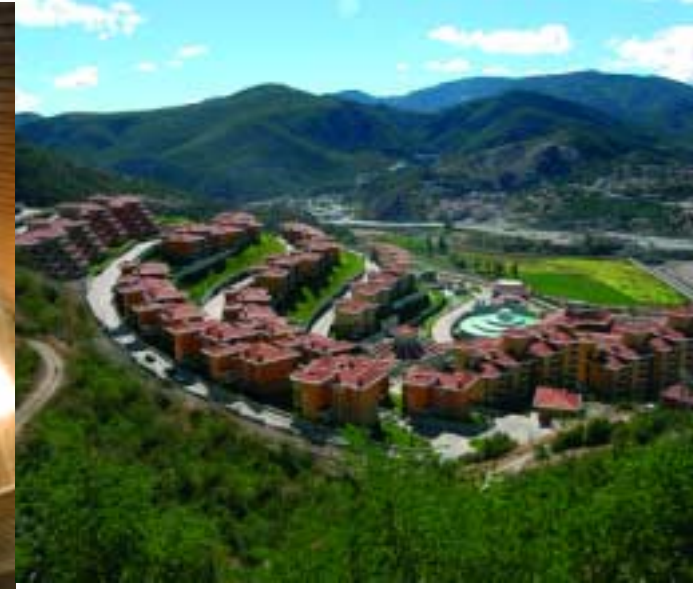

▼ Şengül Hamamı

▲ Eynebey Hamamı

	Adres	Telefon
Ayaş İçmesi ve Kaplıcası	-	712 14 36 - 712 31 01
Ayaş Karakaya Kaplıcası	-	712 18 67
Başkent Üniversitesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezi	Karakaya Otopark Cad. No:1 Ayaş	712 23 40
Beypazarı-Dutlu-Tahtalı Kaplıca ve İçmeleri	-	763 14 21
Çubuk Melikşah Kaplıcası	Esenboğa Melikşah Köyü	822 42 11-12-13
Haymana Belediyesi Medrese Kaplıcası	Ofisaltı Haymana	658 29 02
Haymana Belediyesi Seyran Kaplıcası	Ankara Belediyesi Seyran Kaplıcası	658 29 07
Haymana Merkez Kaplıcası Termal Otel	Çaldığı Mah. Haymana	658 29 00-01
Kapulu Kaplıcası	Beypazarı'na 50Km. mesafede	-
Kızılcahamam - Sey Hamamı Kaplıcası	-	745 61 35-36
Kızılcahamam Kaplıcası	Soğuksu Cad. No:1 Kızılcahamam	736 16 48 - 736 55 42
		736 30 01 - 736 16 44
Termal Otel	Niyazi Siren Cad. Haymana	658 20 00

Suyla gelen sağlık

Kaplıcalar ve Hamamlar

KARACABEY HAMAMI

Karacabey Külliyesi eski Ankara şehrinin kenarında, bugünkü Cebeci Talatpaşa Bulvarı üzerinde bulunmaktadır. İmaret, cami, türbe ve hamamdan oluşan külliye'nin vakfiyesinin 1440 yılında hazırlanması, tesisin 1440'ta tamamlandığını göstermektedir. Celalettin Karacabey İbn-i Abdullah tarafından yaptırılan tesisin inşaatı, 1427 yılında başlamış ve 13 yıl sürmüştür. Karacabey Hamamı Ankara'nın en eski tarihi eserlerinden biridir. Bu güne kadar yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalan tarihi hamamın restorasyon çalışması, 1988 yılında başlamış ve 2000 yılında tamamlanmıştır. Tarihi Karacabey Hamamı yaklaşık 2 bin metre karelik kapalı bir alan üzerinde bulunmaktadır. Hamamın taban kısmında Elazığ, Sivrihisar ve Afyon'dan getirilen mermerler kullanılmıştır. Yer yer oniks mermerlerin de kullanıldığı hamamın ahşap bölümleri, adeta dantel gibi bir görüntü sergilemektedir. Kadın ve erkeklerin ayrı ayrı kullanabilecekleri iki bölümden oluşan Tarihi Karacabey Hamamı, toplam 94 kişi kapasitelidir. Hamamın ısıtma sisteminde, aslına sadık kalınarak teknoloji'den yararlanılmıştır. Hamamın kubbeleri ise birer sanat şaheseri niteliği taşımaktadır. Nişlerle süslü kubbelerde ışık veren bölümler olduğu için, gündüz ayrıca aydınlatma gerekmemektedir.

ŞENGÜL HAMAMI

Ulus Anafartalar Caddesi'nde yer alan Şengül Hamamı'nın kitabesi olmadığından yapım tarihi konusunda kesin bir bilgi bulunmamaktadır. İshak Paşa'nın yaptırdığı bilinen hamam, mimari üslubuna bakılarak XV.yüzyılın ikinci yarısına tarihlendirilmiştir. Ankaralı Mehmet Emin Efendi tarafından satın alınan Şengül Hamamı, XIX.yüzyılda yenilenmiştir. Çifte hamam düzenindeki Şengül Hamamı'nın yapısı, üç yöne açılmaktadır. Kuzey-güney yönünde uzanan bölüm erkekler kısmını, güney yönündeki bölümü ise kadınlar kısmını oluşturmaktadır. Moloz taş örgülü hamamın duvarlarında kesme taş kullanıldığı görülmektedir. Duvarlarda, çok sayıda dışa açılan pencere bulunmaktadır. Erkekler kısmının soyunmalığına kuzeyden kemerli bir kapı ile girilmektedir. İki katlı soyunma odalarının bulunduğu bu kare planlı bölümün içinde sekizgen bir havuz da yer almaktadır. Bu bölümün üzerini bir kubbe örtmektedir. Ortasında kare göbek taşının bulunduğu sıcaklığın üç yanında birer halvet yer almaktadır. Sıcaklığın üzerini örten kubbe, mukarnası pandatiflerle duvarlar üzerine oturmaktadır. Hamamın güneybatı köşesinde bulunan ve tonozlu bir koridorla geçilen kadınlar kısmında da aynı plan düzeni görülmektedir. Hamamın her iki bölümünde de sıcaklık boyunca su depoları, onların ardında da külhan bulunmaktadır.

EYNEBEY HAMAMI

Eski Hamam olarak da adlandırılan tarihi Eynebey Hamamı, Hergele Meydanı'nda Gazi Lisesi'nin tam karşısında yer almaktadır. Oldukça harap durumdaki hamamın soyunmalığı tamamen yıkılmış durumda olmasına rağmen, diğer bölümleri hala ayakta durmaktadır. Mimari yapısı ve tekniği nedeniyle XV. Yüzyıla ait olduğu sanılmaktadır. Boyuna uzanan ve dikdörtgen plan oluşturan hamamda, soyunmalığın dikdörtgen ve ahşap tavanlı olduğu anlaşılmaktadır. Büyük bir alan kaplayan soyunmalığın tavanı, bugün de durumunu muhafaza eden dört adet korent başlıklı sütunla desteklenmektedir. Kuzeybatı köşeye yakın bir yerde soyunmalık içinde çıkıntı teşkil eden soğukluğun giriş kapısı bulunmaktadır. Bu girişin iki yanında iki kubbenin örttüğü kare planlı hücreler yer almaktadır. Güney kenarına bitişik iki kubbeli küçük hücrenin tuvaletlere ait olduğu sanılmaktadır. Sıcaklık dört eyvanlı olmasına rağmen kuzey ve güneydeki eyvanların önleri kapatılarak iki eyvanlı hale getirilmiştir. Ortadaki merkezi kubbeli kısmın eyvanlarının dört köşesinde ki kubbeli küçük halvet hücreleri ile sıcaklık planı kareye tamamlanmaktadır. En sonda hamamın doğu cephesi boyunca uzanan sıcak su sarnıcı ve külhan bulunmaktadır. Sarnıç, beşik tonozla örtülmüştür. Sıcaklık kısmında orta kubbenin geçişleri mukarnaslı küçük pandatiflerle sağlanmıştır. Hamamın dekoratif unsurlarını da bunlar oluşturmaktadır. Restore edilen hamam, Tarihi Eynebey Hamamı olarak kullanılmaktadır.

▲ Göksu Parkı

▼ Göksuparkı

▲ Güvenpark

▲ Atatürk Bahçesi

▼ Atatürk Meydanı

▼ Milli Egemenlik Parkı

Ankara'nın gözdesi Parklar

ABDİ İPEKÇİ PARKI

Sıhhiye Meydanı'nda bulunan Abdi İpekçi Parkı, gazeteci Abdi İpekçi anısına 1981 yılında hizmete açılmıştır. 36 bin 800 metrekairelik alana sahip olan park, geniş çim alanları, havuzu ve çay bahçesiyle ziyaretçilerine hizmet vermektedir. Parkın içinde bir de çocuk parkı yer almaktadır. Abdi İpekçi parkı, dinlenme amacına hizmet etmesinin yanı sıra, şehrin göbeğinde buluşma noktası olmasıyla da kendini kabul ettirmektedir.

ALTINPARK

Altınpark, 1936'ların Ankara'sında, kentin hayli uzağında yer almaktaydı. Alan, Atatürk'ün imzasını taşıyan 5591 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile golf alanı olarak Ankara İmar Planı'na dahil edilmiştir. Büyükşehir Belediye Başkanı Mehmet Altınsoy'un talimatıyla 1985 yılında açılan proje yarışması sonucu birincilik ödülünü alan Öner Tokcan, Hulusi Gönül ve C. İlder Tokcan'ın gerçekleştirdikleri projenin uygulamasına 1987 yılında geçilerek Altınpark oluşturulmuştur. 1993 yılının Mayıs ayına kadar, Yönetim Binaları, Uluslararası Fuar Merkezi, Bilim Merkezi, Kültür Merkezi, Kapalı ve Açık Spor Alanları, Açık ve Yarı Açık Gösteri Amfileri, Türk, İtalyan ve Çin Lokantaları, Türk Sokağı ve Tepe Hanından oluşan bölüm, gölet ve bahçeler, üretim seraları, revir, itfaiye ve atölyeler grubu, at tavlası tamamlanarak ziyarete açılmıştır. Olimpik Yüzme Havuzu ve diğer tesislerin tamamlanması, yeşil alanların bakımı ve büyük eksikliği hissedilen ağaçlandırmaya ağırlık verilmesiyle bugünkü halini alan Altınpark, Ankara'nın en güzel mekanlarından biri olmuştur.

BOTANİK PARKI

Cinnah Caddesi'yle Çankaya Caddesi'nin çevrelediği vadide iki yamacı nadide çiçeklerle bezenmiş bu parkın ortasında bir havuz ve çiçek serası bulunmaktadır. Botanik Parkı, 65 bin metrekairelik bir alanı kapsamaktadır. Hemen yanında bulunan Atakule'den bakıldığında da ayrı bir güzellik sergileyen Botanik Parkı'nın içinde dünyanın değişik bölgelerinde yetişen bitkileri de görmek mümkündür. Parkın içindeki yürüyüş parkuru da, hem yeşili, hem yürümeyi sevenler için ideal bir mekan oluşturur.

GÖKSU PARKI

Eryaman'da bulunan Susuz Göleti'nde yapılan çalışmalar sonucu ortaya çıkan Göksu Parkı, Ankara'nın 100 gün gibi kısa bir süre içerisinde faaliyete geçirilen en önemli rekreasyon alanlarından biridir. Toplam kullanım alanı 508 bin metrekaire olan parkta, 141 metrekairelik bir gölet yer almaktadır. Gölet içinde gezi amaçlı "Missisipi Gemisi" ve kayıkların yanı sıra gölün tabii güzelliği olan ada ve sazlıklar ile işletmelere ait deniz havasını aratmayacak şekilde 9 adet yüzer iskele bulunmaktadır. Toplam yeşil alan 250 bin 200 metrekaire olup, bu alan üzerinde 98 bin 700 adet ağaç, ağaççık ve çalı dikilmiştir. Park, su ve yeşilin birarada olduğu sosyal, kültürel ve sportif amaçlı birçok alandan oluşmaktadır. Bunların başlıcaları; Yelken Kaskatlı Ada Restoran, Tepe Restoran, Çay Bahçeleri, Sinema Salonu, Spor Salonu, Çocuk Oyun Alanları Otopark Alanları, içerisinde 473 barbekünün bulunduğu 13 bin metrekairelik piknik alanı, Türkiye'de ilk defa kurulan eğlencenin ve adrenalinin birarada yaşandığı Dağ Kızağı, iskele boyu 1.6 kilometrelik ahşap yürüme yolu, kuşbakışı seyir imkanı sağlayan deniz feneridir. Daha birçok aktiviteleriyle Ankara'nın görülme ve gezilmeye değer yeni gözde mekanlarından biridir.

▲ Altınpark

▼ Seğmenler Parkı

▼ Atatürk Bahçesi

▲ Mogan Parkı

▼ Kuğulu Park

▲▼ Harikalar Diyarı

▼ Kuğulu Park

HARİKALAR DİYARI

Avrupa'nın en büyük parkı olan Harikalar Diyarı, Sincan'da bulunmaktadır. 05 Ekim 2003 tarihinde faaliyete geçen parkın toplam kullanım alanı 1 milyon 320 bin metrekaredir. Bu alanın 92 bin metrekaresi suni göletlerden oluşmaktadır. Bu göletlerin içinde kayıklar ve su bisikletleriyle de gezilebilmektedir. Toplam yeşil alanın 650 bin metrekare olduğu park üzerinde 47 bin 360 adet ağaç, ağaççık ve çalılık dikili olup, 330 bin metrekaresi ise yürüyüş yolları ve sert zeminden oluşmaktadır. Ayrıca, parkın 41 bin metrekarelik kısmı da otopark olarak kullanılmaktadır. Park genelinde 2 adet büyük, 8 adet küçük Oyuncakistan, 287 adet demir, 267 adet ahşap oturma bankı, 62 adet piknik masası, 22 adet barbekülü çardak, 764 adet aydınlatma direği, 308 adet projektör, 376 adet metal, 55 adet palyaço figürlü çöp kovası ve 15 adet değişik figürlerde heykel bulunmaktadır. Go-Kart, Kaykay Pisti, Model Gemi yüzdürme alanı, Model Uçak Pisti, Model Araba Pisti, Halı Sahalar, Basket Sahaları, Mini Golf Sahaları, Masa Tenisi alanları, Tenis Kortları ve 5000 kişilik oturma kapasiteli Nejat Uygur Amfi Tiyatrosu gibi birçok sportif ve kültürel faaliyet alanlarının da bulunduğu Harikalar Diyarı'nı trenle gezmek de mümkündür. Ayrıca, ailece oturulabilecek piknik alanları da parkın içinde yer almaktadır.

KUĞULU PARK

Kavaklıdere'deki bu park adını havuzunda bulunan zarif kuğulardan almaktadır. Kışın kar yağışı ve suyun donmasıyla birlikte apayrın bir güzelliğe bürünen havuzun içinde, kuğulardan başka ördekler de bulunmaktadır. Yüksek ağaçlarıyla yazın serinlemek isteyenleri kabul eden Kuğulu Park, mevsimlerin doğaya kattığı tüm güzelliği şehrin ortasında yaşatmaktadır. Atatürk Bulvarı'na bakan kısmında kafeteryası da bulunan park, kuğular ve ördekleriyle özellikle çocukların ilgisini çekmektedir.

MOGAN PARKI

Gölbaşı'nda Mogan Gölü kıyısında ekolojik dengenin korunarak cazibe merkezi haline getirilmesi amaçlanan Mogan rekreasyon alanı ile, Ankaralıları, aileleriyle birlikte hoş vakit geçirebilecekleri yeni bir mekan daha kazandırılmıştır. Her yaştan ve sosyal kesimden kentli insanın doğa ve mavinin tüm tonlarıyla bütünleşeceği, büyük çoğunlukla açık, yarı açık mekanlar zinciri içinde yapılan alan içinde, dinlenme, piknik, eğlence yerlerinin yanısıra sportif ve kültürel faaliyet alanları da bulunmaktadır. Düzenlenen alan içerisinde piknik alanları, asma köprülerle ulaşılan marina adası, ahşap kıyı yolu, koşu ve yaya yolları, çocuk oyun alanları, özürümlü çocuklar için oyun alanı, istasyonlu koşu pisti, 3 adet tenis kortu, 2 adet mini futbol sahası ve basketbol sahalrı yer almaktadır. Rekreasyon alanındaki binicilik merkezi, spor merkezi, Mogan Gölü Araştırma Merkezi, deniz feneri binası, kayıkhanesi, su deposu, çeşitli kafeteryalar, danışma binaları, wc binaları, tenis, golf, kaykay ve bisiklet kulübü binaları hizmet vermektedir. Yürüyüş için de çok elverişli olan Mogan Gölü'nün Haymana yolu kıyısı şeridinde de yaklaşık 4 kilometrelik ahşap platform sahil yürüyüş yolu, yürüyüş sevenleri beklemektedir. Bugüne kadar 100 bini aşkın fidan dikilerek, mavi ile yeşilin buluşturulduğu alanda, 200 ailenin aynı anda yararlanabileceği, 200 adet barbekü ve piknik masası ile 50 adet çeşmenin yer aldığı bir piknik mekanı bulunmaktadır.

SEĞMENLER PARKI

Kavaklıdere semtinde 1983 yılında hizmete açılan Seğmenler Parkı'nın içinde büyük bir anfi tiyatro bulunmaktadır. Bu anfi tiyatro ile Ankara'daki parklar içinde özel bir yer edinen Seğmenler Parkı, Atatürk Bulvarı ile İnan Caddesi arasında kalan vadiye yer almaktadır. Şehir içinde bulunmasına rağmen 67 metrekarelik alan üzerine kurulu parkın içinde anfi tiyatronun yanısıra, havuzlar, çocuk bahçesi, geniş çim alanları bulunmaktadır. Ayrıca, Seğmenler Parkı'nda Ankara Folklorunun simgesi olan Seğmenler anısına yapılmış bir de anıt yer almaktadır.

Deniz özlemi duyanlar için

Mogan Gölü

Ankara'nın 20 km. güneyinde Gölbaşı'nda yer alan Mogan Gölü, denizden yoksun Ankaralılar için güzel bir teselli kaynağıdır. Hafta sonları doğa yürüyüşleri ve fotoğraf çekmek için oldukça uygun bir doğal cennet olan Mogan, temiz havası ve doğal güzellikleriyle Ankara'nın incisi konumundadır. Sığ bir göl olan Mogan'da neredeyse tüm gölü çevreleyen sazlar birçok balık ve kuş türünün üremesi ve yaşaması için uygun ortam sağlamaktadır. Göl, yazları genellikle kuruyan küçük dereler ile beslenerek, Eymir Gölü'ne akmaktadır. Gölün güneyinde, yaklaşık 750 hektarlık bir bataklık ve ıslak çayırılık alanlar, birçok farklı hayvana, özellikle de kuş türlerine yaşama ortamı sağlar. Mogan Gölü'nde rekreasyon alanı düzenlenerek farklı bir mekan yaratılmıştır.

Ankara'ya yakınlığından dolayı özellikle hafta sonlarında birçok ziyaretçi ve amatör balıkçının akınına uğrayan Mogan, şehre yakınlığı nedeniyle yazlık konut için de birçok kişinin ilgisini çekmektedir.

▲▼ Ankamall Alışveriş Merkezi

▲▼ Arcadium Alışveriş Merkezi

▲▼ Optimum Alışveriş Merkezi

Ankara'nın vazgeçilmezleri

Alışveriş Merkezleri

ANKAMALL ALIŞVERİŞ MERKEZİ

Ankara'nın en büyük alışveriş merkezlerinden biri olan Ankamall Alışveriş Merkezi'nde 131 mağaza hizmet veriyor. Giriş katının büyük bir bölümü (14400 metrekare) Migros'a ayrılmış. Bu dev markette yiyecektek elektronik ürünlere kadar hemen hemen her türlü ihtiyaç bulunabiliyor. Ankamall Alışveriş Merkezi'nin en üst katı sinemaya ve Türk ve dünya mutfaklarının tadını çıkarabileceğiniz birbirinden seçkin 18 restorana ayrılmış bulunuyor. Odeon Cineplex Sinemaları, 9 farklı salonunda hizmet veriyor. Türkiye'nin ilk 3 boyutlu sineması da Ankamall'da bulunuyor. Boyner, Mudo, Toys 'R' Us, Dünya Gençlik Merkezi, Vakkorama, Kütahya Porselen, Teknosa gibi Türkiye'nin en önemli mağaza ve markalarının yanı sıra, beyaz eşyadan kozmetik ürünlerine, ev dekorasyonundan otomobil galerisine, sinemadan tiyatroya, fast food'dan Türk ve dünya mutfaklarının leziz yemeklerine kadar hepsi aynı çatı altında bulunuyor. Hemen önünde bir metro istasyonu bulunan Ankamall Alışveriş Merkezi, ulaşım kolaylığıyla dikkat çekiyor.

Adres: Akköprü • Tel:0 312 541 12 12

ARCADIUM ALIŞVERİŞ MERKEZİ

Arcadium Alışveriş Merkezi, 11 Ekim 2003 tarihinden bu yana 40 bin metrekarelik kapalı alanı ve 80 mağazasıyla Ankaralılara hizmet veriyor. Beş kattan oluşan alışveriş merkezinde; hipermarket, restoranlar, fast food kafeler, eğlence merkezi ve yedi salonlu sinema bulunuyor. Ayrıca, bin araç kapasiteli, iki katlı bir otopark da ziyaretçilere hizmet veriyor. Gelenlerin alışveriş merkezini rahatça dolaşabilmesi için, biri panoramik olmak üzere üç asansör ve 12 yürüyen merdiven bulunuyor. Ailece güzel vakit geçirilebilecek etkinlikler sunması da, Arcadium'u klasik alışveriş merkezi anlayışının dışına taşıyor. Arcadium, açıldığı günden bu yana, çocuk aktivitelerinden, çeşitli türlerde konserlere kadar pek çok değişik aktiviteyle yıl boyunca alışverişleri eğlenceli hale getiriyor.

Adres: 8. Cadde No. 192 Çayyolu • Tel: 0 312 241 15 00

OPTIMUM ALIŞVERİŞ MERKEZİ

Optimum Alışveriş Merkezi, Ankara'nın yeni yerleşim alanlarından biri olan Eryaman'ın İstanbul Yolu giriş kısmında yer alıyor. Yapımına 2003 yılında başlanarak 2004 yılında tamamlanan alışveriş merkezi, 27 bin metrekarelik kapalı alanı ve 65 mağazasıyla hizmet veriyor. Dört katlı olarak inşa edilen Optimum'un, bin araç kapasiteli bir otoparkı bulunuyor. Tanınmış markaların outlet mağazalarının bulunduğu alışveriş merkezinde giyim, elektronik ve ev tekstil ürünlerini bulmak mümkün. Merkeze 12 fast food ve restoranın hizmet verdiği bir de dinlenme ve yemek alanı bulunuyor. Alışverişten sıkılanlar, yorulanlar ve acıkanlar için hoş bir sohbet alanı olmasının yanı sıra, yemek ve dinlenme bölümü, iyi bir buluşma noktası. Bölgedeki ilk sinemanın binadaki 6 salonlu sinema olması da Optimum Alışveriş Merkezi'ne önem kazandıran bir özellik.

Adres: Ayaş Yolu No. 93 Eryaman • Tel: 0 312 280 60 08

▲ Carrefour Alışveriş Merkezi

▲ Mesa Plaza Alışveriş Merkezi

▲▲ Bilkent Alışveriş Merkezi

Karum Alışveriş Merkezi ▶

CARREFOURSA TİCARET MERKEZİ

İstanbul yolu üzerinde bulunan CarrefourSA, Ankara'nın en büyük alışveriş merkezlerinden biri. Batıkent, Sincan, Eryaman, Yenimahalle, Ostim gibi semtlere ve uydu kentlere yakın olan CarrefourSA, Başkent'in en büyük hipermarketlerinden birinin yanı sıra 45 ayrı mağazayı da içinde barındırıyor. Mutfak ihtiyaçlarından, elektronik eşyalara kadar hemen her şeyin bulunduğu market, akşam 22.00'ye dek hizmet veriyor. Hipermarketin dışındaki iki katlı alanda yer alan mağazalar ise daha çok giyim üzerine çalışıyor. Giyim mağazalarının dışında restoranlar, elektronik mağazaları ve cep telefonu mağazaları da bulunuyor CarrefourSA'da.

Adres: İstanbul Yolu Batıkent • Tel: 0 312 278 52 00

BİLKENT CENTER

Şehir merkezine uzaklığı 12 kilometre olan Bilkent Center, Bilkent Plaza'da 100 bin metrekarelik alan üzerinde bulunuyor. Farklı sektörlerden 21 ayrı firmanın hizmet verdiği Bilkent Center'da gıda ve temizlik maddeleri, dayanıklı tüketim malları, iletişim ürünleri, hobi malzemeleri satan mağazaların yanı sıra, giyim mağazaları da bulunuyor. İnşaat sektörüne yönelik Practicer ve oyuncak mağazası Toy's Rus da merkezde hizmet veriyor. Ayrıca, alışveriş merkezinin fast food cafelerinde ve restoranlarında tatlıdan tuzluya pek çok değişik yiyeceği bulmak mümkün. Farklı ihtiyaçların aynı mekanda karşılanabileceği bir ortam yaratan Bilkent Center'da mağazaların ve restoranların yanı sıra eğlenmek isteyenler için bir de sinema bulunuyor.

Adres: Bilkent • Tel : 0 312 266 05 16

MESA PLAZA

Mesa Plaza, Ankara-Eskişehir yolu üzerinde, 14 bin metrekare alışveriş ve 7 bin 150 metrekare ofis alanına sahip. Oyuncakçıdan kuyumcuya kadar pek çok farklı mağazanın yer aldığı alışveriş merkezinde, restoran ve fast food cafeler de hizmet veriyor. Ayrıca, her alışveriş merkezinde bulunmayan eczane, terzi ve çiçekçi de Mesa Plaza'nın mağazaları arasında yer alıyor. Merkezde 650 araç kapasiteli açık ve kapalı otopark da mevcut. Sanata verdiği önemi de çeşitli etkinliklerle gösteren Mesa Plaza Alışveriş Merkezi, piyano, keman ve gitar dinletileri düzenliyor. Ayrıca, zaman zaman solistlerin de katılımıyla düzenlediği Nostalji Gecelerinin yanı sıra, imza günleri, resim ve heykel sergileriyle sanatı destekliyor.

Adres: Eskişehir Yolu 17. Km. Çayyolu • Tel: 0 312 241 59 93

KARUM İŞ VE ALIŞVERİŞ MERKEZİ

Karum İş ve Alışveriş Merkezi, 1986 yılında Sheraton Hotels & Towers Projesi ile birlikte projelendirilerek, 1991 yılının Ekim ayında hizmete açıldı. 62 bin metrekare inşaat alanı üzerine kurulan iş merkezi, 23 metrekarelik ortak alana sahip. Alışveriş merkezinde, zemin, birinci ve ikinci katlar üzere üç çarşı katı bulunuyor. Dört büro katının da bulunduğu Karum'da, iki tesisat ve otopark katıyla birlikte toplam dokuz kat hizmet veriyor. Karum'da, çocuk, erkek ve bayan giyiminin yanı sıra, ev eşyası, çanta, ayakkabı ve saat mağazalarını da bulmak mümkün. Ayrıca, spor mağazaları, müzik ve elektronik mağazaları, seyahat şirketleri, kuyumcu ve bankaların da bulunduğu merkezde, alışverişten sıkılanlar havuzbaşındaki cafede dinlenebiliyor. Karum İş ve Alışveriş Merkezi; Tunalı Hilmi Caddesi, Arjantin Caddesi ve Tahran Caddesi'nin kesişme noktalarında bulunuyor. İş ve alışveriş merkezinde, kiracılara hizmet veren toplam 200 araç kapasiteli ve iki katlı otoparkın dışında, 700 araç kapasiteli ve dört katlı hizmet veren bir de ticari otopark bulunuyor.

Adres: İnan Caddesi No. 21 Kavaklıdere • Tel: 0 312 467 15 47

ARMADA

Eskişehir Yolu, Söğütözü mevkiinde 28 Eylül 2002 tarihinde açılan Armada Alışveriş Merkezi'nin, toplam inşaat alanı 125 bin metrekaredir. 21 katlı bir ofis kulesi ve çarşı bloğu olmak üzere iki bölümden oluşuyor. Alışveriş merkezinin ana girişi Eskişehir Yolu cephesinde bulunuyor. Dört ayrı noktadan yaya girişi bulunan merkezin otopark girişiyle birlikte 5 girişi bulunuyor. 45 metrekare ile 2 bin metrekare arasında değişen ve pek çok sektöre ait toplam 156 mağazası bulunan alışveriş merkezinde yaklaşık 32 bin metrekare kiralanabilir alan yer alıyor. En son sinema teknolojisinin uygulandığı Armada Sinemaları, 11 salonu ve Sinema Park projesi ile hizmet veriyor. Alışveriş Merkezi'nin 3 bin araçlık kapalı ve açık otoparkı bulunuyor.

Adres: Eskişehir Yolu No. 6 Söğütözü • Tel: (0.312) 285 89 23

Ankara'yı seyrettiren kule

Atakule

Atakule Alışveriş Merkezi, Çankaya'da Cinnah Caddesi ile Çankaya Caddesi'nin kesiştiği noktada bulunuyor. Botanik Parkı'nın üstünden, Ankara manzarasına tamamen hakim olan Atakule çevresinde, Büyükelçilik binaları, konut ve işyeri amaçlı 4-6 katlı binalar yer alıyor. Bu nedenle, Atakule'den eşsiz kent manzarasını izlemek mümkün.

Bu manzara için, Atakule Alışveriş Merkezi'nin 125 metrelik kulesine çıkmak gerekiyor. Döner platformuyla kule, alışveriş merkezine ilgiyi de yoğunlaştırmaktadır. 21 Temmuz 2000 tarihinde kurulan tesis, Alışveriş Merkezi ve Kule olmak üzere iki bölümden oluşuyor. Alışveriş Merkezi, çarşı niteliğinin yanında, nikah ve kokteyl salonunun da bulunduğu beş katlı bir bölüm. Kule bölümünde yer alan 103.8 metre yükseklikteki seyir terasına, 125 metre yükseklikteki betonarme taşıyıcı sistemli iki asansörle ulaşıyor. Bu bölümün üstündeki döner platformlu restoran katı, yerden 111.8 metre yükseklikten Ankara'ya bakıyor. Terasın altında ise, cafe-bar katı yer alıyor. Bu katın yerden yüksekliği ise 99.8 metre. Döner restoranın üzerinde ise yerden 115.8 metre yüksekliğe ulaşan kubbe restoran bulunuyor.

Yangın ihbar, gaz alarm, yangın söndürme, güvenlik kamera sistemi, klima, müzik ve dahili yayın, uydu anten ve yayın, panoramik asansörler, merdivenler, parotoner ile havuz ve su gösterileri gibi tesisler de Atakule Alışveriş Merkezi'nin güvenliğini ve rahatlığını artırıyor.

Adres: Çankaya Caddesi No. 1 Çankaya • Tel: (0.312) 440 77 01

Bütün kuşaklar için Anılarla Dolu Caddeler

ARJANTİN CADDESİ

Ankara gece hayatı son on yılda büyük bir değişim gösterdi. Bu değişim, özellikle Ankara'nın en gözde semtlerinden biri olan Arjantin Caddesi'nde yaşandı. İlk açılan Cafemiz'in ardından, ardi ardına bir çok kafe ve bar kapladı caddeyi. Böylece Arjantin Caddesi, Ankara'nın kafeler sokağı oldu. Dünya mutfağı ve farklı lezzet münülerine kadar oldukça geniş bir seçenek sunan kafelerin bazıları gece yarısından sonra da bar olarak hizmet vermeye devam ediyor.

TUNALI HİLMİ ve 7. CADDE

Başkent'in "en canlı" iki caddesi Bahçelievler 7. Cadde ve Tunalı Hilmi Caddesi. Giyim mağazalarının ağırtıkta olduğu Tunalı Hilmi caddesinde yıllardır birçok kafe, pastane ve restoranlar açıldı ve kapandı. Bunlardan en uzun soluklu olanlar sınırsız caddeyi her iki taraftan gözleyen Cambo'lar, Tadım Pizza, Cafe des Cafes. Bir de Kavaklıdere Sineması var. Mado, Öz-Süt ve son zamanlarda açılan daha bir çok pastane ve kafe, gençlerin saatlerce oturup sohbet ettikleri mekanlar. Başkent'in en huzurlu semtlerinden biri olan Bahçelievler, son 15 yılda çok büyük bir talep patlaması yaşadı. Bahçelievler'in 7. Caddesi (şimdiki adıyla Aşkabat Caddesi), bu talepten en çok fayda sağlayan cadde oldu. Birbiri ardına açılan kafeler, pastaneler, restoranlar ve mağazalar, en çok iş yapan mekanlar oldu. 7. Cadde yakınındaki Büyülü Fener ve On Sinemaları da semti, gençler için cazip kılyor.

SAKARYA CADDESİ

Kızılay Meydanı'ndaki Sakarya Caddesi, neredeyse 24 saat yaşayan ve Ankara'dan yolu geçen hemen herkesin bildiği bir mekan. Günün hangi saatinde giderseniz gidin yoğun bir kalabalıkla karşılaşsınız. Öğlen saatlerinde ise Sakarya Caddesi, ayak üstü yemek yemenin mekanı olur. Müthiş lezzetler sunan dönerciler, balıkçılar, kokoreççiler, sandviççiler, lahmacuncular, caddenin telaşı atmosferine kokularını salar. Sakarya Caddesi'nde yemek yemenin vazgeçilmezlerine gelince; odun kömüründe pişen döneriyle Hosta, kokoreci, midye ve balık tavasıyla Otlangaç, sandviçleriyle Goraltı, döneri, içli köftesi ve Güney yemekleri ile Karacaoğlu. Daha pek çok dönerci Sakarya Caddesi'nin olmazsa olmazları. Ve gece olmaya başlayınca tamamen farklı bir çehreye bürünür Sakarya Caddesi. Ucuz eğlencenin mekanı olan Sakarya Caddesi, Ankara'daki öğrencilerin meskenidir adeta. Yanyana dizilmiş birahaneleri, salaş balıkçıları ve SSK İşhanı ile akşamcıların mekanıdır. Birahane denilince Net Piknik, Nil ve Büyük Ekspres'i klasikler arasında sayabiliriz. Kumsal ve Göksu Restoran ise Sakarya Caddesi'nde balık için tercih edilebilecek mekanlar.

YILDIZ 4. CADDE

Ankara'nın son yıllarda parlayan caddelerinden biri de Yıldız 4. Caddedir. Turan Güneş Bulvarı'nın hemen paralelinde uzayıp giden bu cadde, bir anda restoranların mekanı oldu. Samsun pidesinin Ankara'daki temsilcisi Sampi, bölgeye ilk yerleşenlerden biriydi. Ardından, genellikle içsiz restoranlar birbiri ardına sıralanmaya başladı. 4. Cadde'de yoğunluk daha çok yemek saatlerinde oluyor. Kanatçı ve Tarihi Çiçek Lokantası, caddenin en meşhurları. En ilginç ise Pişirme Evi. Yanındaki Dalyan Balıkçısı'ndan istediğiniz balığı alıyorsunuz ve Pişirme Evi'nde pişirtip, cüzi bir paraya karnınızı doyuruyorsunuz. Yakamoz, Hitit Izgara, Antep Sofrası, Adanus, Soğan, Bizim Kebapçı gibi lokantalar da, 4. Cadde'nin en gözde mekanları.

▲ Sakarya Caddesi

▼ 7. Cadde

▼ Tunalı Hilmi Caddesi

▲ Arjantin Caddesi

▲ Sebzeli Kuzu Kavurma

▲ Bahçe Kebab

▼ Yaprak Sarma

▲ Ankara Tava

▼ Kömbe

▼ Kabak Tatlısı

▼ Kanlıca Mantarlı Hindi

▼ Toyga Çorbası

Tarifler ile Ankara Mutfağı

ANKARA MUTFAĞI

Ankara'da her ne kadar, o eski büyük tandırlı, ocaklı mutfakların yerini, evler gibi apartman katlarına sıkışmış küçük mutfaklar aldıysa da, kuşaklar boyu aktarılan lezzetler, hünerli ellerde yaşamaya devam ediyor. Ankara'nın geleneksel yemekleri de, bu kuşaktan kuşağa aktarma sayesinde bugüne kadar ulaşıyor. Ankara'nın geleneksel sofrasında Omaç, Toyga Çorbası, Ankara Tavası, Arabaşı, Bahçe Kebabı gibi yemekler bulunuyor. Ayrıca, Bazlama, Öllüğün Körü gibi hamur işleri de Ankara'da yapılan yemekler arasında.

ÇORBALAR

Dutmaç, Keşkek Çorbası, Miyanne Çorbası, Tarhana Çorbası, Toyga Çorbası.

ET YEMEKLERİ

Ankara Tavası, Alabörtme, Calla, Çoban Kavurması, Kapama, Orman Kebabı, Patlıcanlı Et, Sızgaç, Siyel, Siyer.

PİLAVALAR

Bici, Bulgur pilavı, Oğmaç aşı, Pıt pıt pilavı.

KÖFTELER

Kadınbudu köfte, Mücirim köftesi, Yumurtalı köfte, Tohma, Tiridi Köfte.

DOLMALAR

Efelek dolması, Şirden dolması, Yalancı dolma, Yaprak dolması.

HAMUR İŞLERİ

Altüst böreği, Ay böreği, Bohça böreği, Entekke böreği, Gömme, Homman, Kaha, Kol böreği, Papaç, Pazar böreği, Yalkı, Bazlama, Cızlama, Gözleme, Nevzime, Öllüğün körü, Su Böreği.

YÖRESEL YEMEKLER

Carcıran, Bici aşı, Cılbır, Çırpma, Göçe, Göter, Kale, Keşkek yemeği, Köremez, Omaç, Papara, Saz, Tatmak iridi, Topaç.

TATLILAR - KOMPOSTOLAR - HOŞAFLAR

Ayva boranasi, Bırtlak, Datlaş, Ekir, Fıslak, Hüşmerim, Kabak tatlısı, Karga Beyni, Kar helvası, Kaygana, Köyter, Omaç helvası, Pertem, Saraylı, Tiltli helvası, Tuhafiyeye, Zerdali boranasi, Zerdali hoşafı.

EKMEKLER

Bazlamacın, Bezetleme, Bezdinne, Gizleme, Çepit, Ebem Ekmeği, Göbü, Kaba-lı, Karatalaç, Kömbe, Kete, Saçkıran, Şerit, Şaplak, Şebit, Şipleme, Yanmca.

OMaç (OVMAÇ) ÇORBASI

Malzeme: 10 su bardağı et suyu veya su, 1 çorba kaşığı yağ, 1 Su bardağı un, 1 su bardağı yoğurt, 2 adet yumurta, 2 diş sarımsak, 1 çorba kaşığı salça, 2 tatlı kaşığı tuz.

Yapılışı: Un elenir, tepsiye konur. Yumurtalar bir başka kaba ayrı olarak kırılır ve sulandırılarak çırpılır. Çırpılan yumurtalar unun üzerine yavaşça karıştırılarak dökülür. Mercimek tanesi büyüklüğünde şekil alıncaya kadar elle ovalanır. Kaynamakta olan et suyu ya da sade suyla karıştırılır. 10 dakika süreyle pişirilir. Sonra üzerine yağ ve salçadan yapılan sos gezdirilir. Biraz ılıdıktan sonra sarımsaklı yoğurt dökülerek servis yapılır.

TOYGA ÇORBASI

Malzeme: 1/3 su bardağı nohut, 1/2 bardak dövme, 5 bardak su, 3 çorba kaşığı un, 1,5 bardak yoğurt, 4 çorba kaşığı tereyağı, 1 çorba kaşığı nane, tuz.

Yapılışı: Nohut ve dövme 2 bardak su ile bir gün önceden ıslatılır. Kalan su ilave edilip basınçlı tencerede yumuşayınca kadar yaklaşık 1 saat pişirilir. Un başka bir kapta yoğurtla ezilip içine pişme suyundan birkaç kaşık koyularak ılıtılır. Yoğurtlu karışım tencereye azar azar eklenirken, çorba sürekli karıştırılır. Tuzu ilavesi ile 10 dakika pişirilir. Yağ tavada eritilip nane eklenir. Birkaç kez çevirilip ocaktan alınır ve çorbanın üzerine gezdirilir.

ÖLLÜĞÜN KÖRÜ

Malzeme: 2 kg erişte, 4 çorba kaşığı yağ, 250 gr kıyma, tuz.

Yapılışı: Erişte kaynayan suya atılıp pişirilir, kevgirde süzülür. Tepsiyeye kavrulmuş kıyma yayılır, üzerine süzölmüş eriştelere koyulup yağlanır. Fırında pişirilir. Ters çevirilerek kare porsiyonlara bölünerek servis yapılır.

BAL TİRİDİ

Malzeme: Yarım kg. Kuzu kuyruğu, 1 çay kaşığı limon tuzu, 2 su bardağı toz şeker, 1-2 çay kaşığı pembe şerbet boyası, 1 su bardağı su.

Yapılışı: Kuzu kuyruğu ince ince doğranır, eritilir. Kavrulmuş kuyruk süzgeçle alınır. Kalan yağa toz şeker, su, limon tuzu ve pembe şerbet boyası katılır. Reçel kıvamına gelinceye kadar karıştırılarak kaynatılır. İltılır ve ekme banılarak yenir.

CENNET KÜNGÜ

Malzeme: 1 kg. un, 1 fiske tuz, 1 adet yumurta, 1 çorba kaşığı yoğurt, yeteri kadar su, 200 gr. nişasta, 1 su bardağı ceviz içi, 250 gr tereyağ, 3,5 su bardağı su, 3 su bardağı toz şeker.

Yapılışı: Un, yumurta, tuz, yoğurt ve su katılarak kulak memesi yumuşaklığında hamur yapılır. 35-40 pazyıya ayrılır. Sini yağlanır. Nişasta katılmış unla pazılar oklavayla açılır. Dövölmüş ceviz serpilir, oklavaya sarılır, büzdürölür, oklava aradan çekilir, 4 -5 cm. boyunda kesilir. Yağlanmış tepsiye dizilir. Üzerine kızdırılmış tereyağı dökölür, fırında pişirilir. Biri sıcak diğeri soğuk olmak şartıyla üzerine şurup dökölür.

BATAK HELVASI

Malzeme: 1 su bardağı un, 1 su bardağı pekmez, yarım su bardağı sıvı yağ.

Yapılışı: Tencereye yağ konur, üzerine un ilave edilerek iyice karıştırılır, hafif ateşte pembeleşinceye kadar 15 dakika kavrulur. Pekmez ayrı bir kapta kaynatılır ve unun üzerine ilave edilir. 4 dakika daha ocakta karıştırılır. Ocaktan alınır, bir kaba boşaltılır ve üzeri kaşıkla düzeltilir.

Not: Kaşık kalıbı yapılarak bir kaba alınırsa "KAŞIK HELVASI", pekmez ölçüsü artırılarak yapılırsa "TEZ GELDİ" adı verilir.

ANKARA TAVA

Malzeme: 5 kg. koyun eti (kol tarafından), 4 diş sarımsak, 9 su bardağı su, 10 adet tane karabiber, 1 orta boy soğan, 4 çorba kaşığı tereyağı, 4.5 su bardağı pirinç, 1 çorba kaşığı zeytinyağı, tuz, karabiber.

Yapılışı: Pirinç ayıkladıktan sonra beyaz suyu gidene kadar iyice yıkanır. Tuzlu sıcak suda yarım saat bekletip, süzölür. Et 8 eşit parçaya bölünür. Bir tencereye koyulup, soyulup ikiye bölünen soğanlar, soyulmuş bütün sarımsaklar, tane karabiberler ve 9 su bardağı su ilave edilip kaynatılır. Kaynamaya başladığında üzerinde oluşan köpükler bir kaşıkla alınır, ağız kapatılarak kısık ateşte et yumuşayana kadar haşlanır. Etin suyu süzölüp, ayrı bir kaba alınır. Derin bir fırın kabına ıslatılmış pirinç yayılır. Bir tencerede tereyağ ve zeytinyağı kızdırılır. 6 su bardağı et suyu, karabiber ve tuz eklenip kaynatılır. Sıcak et suyu pirinç üzerine dökölür. Haşlanmış etler pirincin üzerine yerleştirilir. 160 derece ısıtılmış fırında pilav suyunu çekip, etler kızarana kadar yaklaşık 45-50 dakika pişirilir. Servis yapılmadan önce, etler üzerinden alınıp, pilav karıştırılır. Pilav servis tabağına koyulup, etler üzerine dizildikten sonra servis yapılır.

BAHÇE KEBABI

Malzeme: Yarım kilo yufka, 100 gr. yağsız kuzu eti, 50 gr. tavuk eti, 50gr kanlıca mantar, yeşil biber.

Yapılışı: Kuzu ve tavuk eti kavrulur ve daha önce haşlanan mantar ilave edilir. Hazırlanan malzemeler kesilmiş yufkaya, orta boy talaş böreği şeklinde sarılarak, üzeri yumurta sarısı ve yoğurt karışımından yapılan sos ile sıvanır. Çörek otu ve susam ile süslenerek 5 dakika fırında kızartılır.

YAPRAK DOLMASI (SARMASI)

Malzemeler: 150 gr. asma yaprağı, 2 su bardağı su, 1/2 tatlı kaşığı tuz, 1/2 su bardağı pirinç, 2 orta boy soğan, 1/2 demet maydanoz, 1 yemek kaşığı salça, 150 gr. kıyma (orta yağlı), 1/2 tatlı kaşığı karabiber, 1 yemek kaşığı nane, 1 yemek kaşığı margarin.

Yapılışı: Yapraklar yıkanır. Kaynamış tuzlu suya koyulup alt üst edilerek 4-5 dakika haşlanır. Delikli bir kepeç ile sudan çıkarılır. Haşlama suyu ayrı bir kaba koyulur. Pirinç yıkanıp süzölür. İçine; kıyma, ince doğranmış soğan, maydanoz, salça, yağ, tuz, karabiber, nane, 1/3 su bardağı su ilave edilip karıştırılır. Hazırlanan içten 1 tatlı kaşığı yaprağın bir ucuna koyulup, kenarları kıvrılarak sarılır. Yayvan bir tencerenin dibine maydanoz sapları ve 2-3 yaprak koyulup, sarmalar üzerine dizilir. Haşlama suyu eklenip, kapağı kapatılır. Kaynamaya başlayınca ateş kısalarak, yaklaşık 50 dakika pişirilir.

▲ Radisson SAS Otel

▼ Esenboğa Airport

▲ Sheraton Otel

▲ Hilton Otel

▼ Ramada Otel

*Han geleneğinden
VIP konforuna*

Ankara'da Tatil

Ankara'da bir zamanlar sadece Ulus semtinde Ankara Palas, Taşhan Palas, Çengel Han, Sulu Han gibi han konforu olan otellerde konaklayabiliyordunuz. Ankara Palas günün Vip otellerindendi. Zamanla oteller Kızılay, Maltepe ve Kavaklıdere semtlerine doğru kaymaya başladı. Havalimanı yakınında da iki büyük otel, yolculara konaklama imkanı veriyor. Artık Ankara'da her keseye uygun bir yıldızlı otelden, beş yıldızlı otellere kadar konaklama imkanı bulabilirsiniz. Ayrıca büyük otellerin salonlarındaki kongre merkezleri de iş adamlarının, büyük firmaların hizmetine sunuldu. Bu otellerdeki davetler, balolar, konferans ve seminerler Başkent gecelerini unutulmaz yapıyor. Son günlerde Ankara'da hızla çoğalan butik oteller de hizmete giriyor.

Öte yandan Kızılcahamam, Beypazarı, Ayaş, Haymana gibi ilçelerde kaplıca, ılıca ve termal otelleri, şifalı sularıyla konaklayanlara aynı zamanda sağlık hizmeti veriyor.

▼ Ulus oteller mevkii

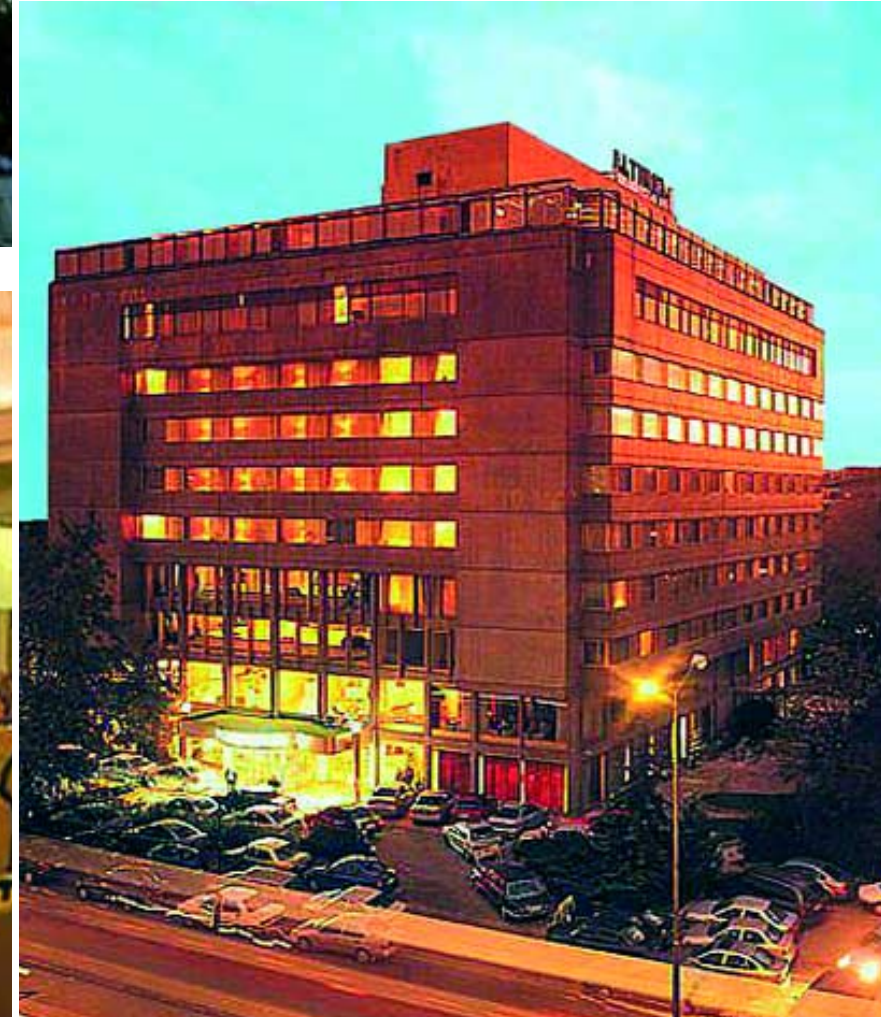

▲ Ankara Dedeman Otel

▲ Gordion Otel

▼ Etap Altınel ▶

Ankara'nın Üniversiteleri

ANKARA ÜNİVERSİTESİ

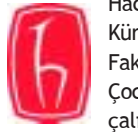
Cumhuriyetin yüksek öğretim alanındaki ilk ve çarpıcı icraatı, 1925'te Hukuk Mektebini, Türk çiftçisine hizmet etmek üzere 1933'te Yüksek Ziraat Enstitüsü'nü, zengin Anadolu kültürünü araştırmak ve Türkiye'nin dünya ile dil ve kültür köprüsü kurması amacıyla 1935'te Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'ni, 1859'dan beri Mekteb-i Mülkiye adıyla üst düzey kamu yöneticileri yetiştiren ve Atatürk'ün özel emir ve ilgileri ile 1936'da Ankara'ya taşınan Siyasal Bilgiler Okulu'nu açmak olmuştur.
Adres: Ankara Üniversitesi Rektörlüğü, Döğol Caddesi, Tandoğan
Web: www.ankara.edu.tr • Tel: 0 312 212 60 40 (9 Hat)

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

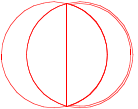
Gazi Üniversitesi, Cumhuriyetin ilanından hemen sonra Mustafa Kemal Atatürk ve arkadaşlarının girişimiyle 1926 yılında "Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü" olarak açılmıştır. Temelleri Atatürk tarafından atılan üniversite, 1976 yılında Gazi Eğitim Enstitüsü, 1982 yılında ise Gazi Üniversitesi ismini almıştır. Gazi Üniversitesi bugün 22 fakülte, 7 yüksekokul, 12 meslek yüksekokulu, 5 enstitü ve 26 araştırma merkezi ile eğitim-öğretim çalışmalarına devam etmektedir. Başkent Ankara'nın merkezinde ve Kastamonu, Kırşehir, Çorum, Nevşehir illerinde Gazi Üniversitesine bağlı birimler bulunmaktadır.
Adres: Gazi Mahallesi • Web: www.gazi.edu.tr • Tel: 0 312 212 68 40

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

Hacettepe Tıp Fakültesi'nin başlangıcı sayılan Çocuk Sağlığı Kürsüsü 2 Şubat 1954 tarihinde, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne bağlı olarak kurulmuştur. Hacettepe Üniversitesi, Çocuk Sağlığı Enstitüsü ve Hastanesi olarak 1957 yılında çalışmaya başlamıştır. 1958 yılında da eğitim, öğretim, araştırma çalışmalarına ve kamu hizmetine geçmiştir. Hacettepe Üniversitesi, ikinci kampüsünü Ankara'ya 17 km. uzaklıkta Beytepe Mevkii'nde 1.500 hektarlık bir alanda kurulmuştur. 1982 yılında Yükseköğretim Kanunu'nun yürürlüğe girmesi ile Hacettepe Üniversitesi bugün 9 Fakülte, 14 Yüksekokul 1 Konservatuar, 12 Enstitü 24 adet Araştırma ve Uygulama Merkezi ile eğitimini sürdürmektedir.
Adres: Hacettepe Üniversitesi, Sıhhiye
Web: www.hacettepe.edu.tr • Tel: 0 312 299 21 60

ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Orta Doğu Teknik Üniversitesi, 15 Kasım 1956 tarihinde "Orta Doğu İleri Teknoloji Enstitüsü" adıyla eğitime başlamıştır. İlk olarak 1956 yılında Mimarlık Bölümü öğretime açılmıştır. Bugün, ODTÜ'de, beş fakülte altında 37 lisans programı vardır. Buna ek olarak, 78 programa sahip 5 enstitü ve İngilizce Hazırlık Programı'nı içeren Yabancı Diller Yüksek Okulu bulunmaktadır. Üniversitede bugün, 700 Profesör, Doçent, Yardımcı Doçent, 300 Öğretim Görevlisi, binden fazla Araştırma Görevlisi ve 20 bini aşkın öğrenci bulunmaktadır. Üniversitede İngilizce eğitim verilmektedir.
Adres: Ortadoğu Teknik Üniversitesi, Eskişehir Yolu 6. km.
Web: www.odtu.edu.tr • Tel: 0 312 210 20 00

BİLKENT ÜNİVERSİTESİ

Bilkent Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi Vakfı ve Hacettepe Çocuk Sağlığı Enstitüsü Vakfı kararıyla, 20 Ekim 1984 tarihinde Prof. İhsan Doğramacı tarafından kurulmuştur. Türkiye'nin ilk vakıf özel üniversitesidir. "Bilim Kenti" nin kısaltılmışı olan "BİLKENT" adını almıştır. Kampüsün ilk binaları Mühendislik Fakültesi, Bilgisayar Merkezi ve Kütüphanedir. Ekim 1986'da

▲ Ankara Üniversitesi

▼ Hacettepe Üniversitesi

▼ Orta Doğu Teknik Üniversitesi

▼ Gazi Üniversitesi

▼ Bilkent Üniversitesi

▲ Başkent Üniversitesi

▲ Çankaya Üniversitesi

▼ Atılım Üniversitesi

▼ TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi

▼ Ankara Ufuk Üniversitesi

386 öğrenci ile eğitime başlayan Bilkent Üniversitesi'nin bugün, 9 fakültesi, 2 lisans düzeyinde yüksekokulu, 3 meslek yüksekokulu ve 8 enstitüsü ile 10 bin öğrencisi vardır. Üniversitede, 42 değişik ülkeden gelen çok sayıda öğrenci de eğitim almaktadır.
Adres: Bilkent Üniversitesi, Bilkent
Web: www.bilkent.edu.tr • Tel: 0 312 290 40 00

BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ

Başkent Üniversitesi 13 Ocak 1994 tarihinde kurulmuştur. Üniversitede Türkçe eğitim verilmektedir. Ancak akademik ve mesleki İngilizce dersleri ile yoğun İngilizce eğitimine ağırlık verilmektedir. Üniversite bünyesinde, Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Hukuk Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Mühendislik Fakültesi, İletişim Fakültesi, Fen-Edebiyat Fakültesi bulunmaktadır. Ayrıca Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Fen Bilimleri Enstitüsü, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Bilimler Enstitüsü de bulunmaktadır.
Adres: Eskişehir Yolu 20.Km • Web: www.baskent.edu.tr
Tel: 0 312 212 80 16

ATILIM ÜNİVERSİTESİ

İncek'te 250 dönümlük alanda kurulu olan Atılım Üniversitesi 1996 yılında kurulmuştur. Atılım Üniversitesi'nin eğitim dili İngilizce'dir. 2500'ün üzerinde öğrencinin eğitim aldığı Atılım Üniversitesi, İşletme, Fen-Edebiyat, Mühendislik ve Hukuk olmak üzere dört fakültesiyle lisans, Sosyal Bilimler ve Fen Bilimleri olmak üzere iki enstitüsüyle de yüksek lisans eğitimi vermektedir.
Adres: Kızılcaşar Köyü, Gölbaşı
Web: www.atilim.edu.tr • Tel: 0 312 586 80 00

ÇANKAYA ÜNİVERSİTESİ

Çankaya Üniversitesi, Sıtkı Alp Eğitim Vakfı tarafından kurulmuştur. 4 Fakülte, 2 enstitü, 1 meslek yüksekokulu ve 3 araştırma uygulama merkezi ile 1997-1998 öğretim yılında faaliyetine başlamıştır. Eğitim dili, Hukuk Fakültesi dışında, İngilizce'dir. Öğrencilerden yabancı dil bilgisi yeterli olmayanlar 1 yıl süre ile İngilizce Hazırlık Okulu'na devam ederler. Çankaya Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık Bölümü'ne ön kayıt ve özel yetenek sınavı ile öğrenci almaktadır.
Adres: Öğretmenler Cad. No: 14, Balgat
Web: www.cankaya.edu.tr • Tel: 0 312 284 45 00

ANKARA UFUK ÜNİVERSİTESİ

Ufuk Üniversitesi, Ankara'da, Konya-Eskişehir yolu kavşağı üzerinde bulunan, Dr. Muhtetin Üker Acil Yardım ve Travmatoloji (Trafik Hastanesi) Hastanesi'nin hemen yanında, yeni hizmete açılan binasında eğitim vermektedir. 18 Aralık 1999 tarihinde açılan Ufuk Üniversitesi, 5 fakülte, 4 yüksekokul ve 4 enstitüden oluşmuştur. İngilizce destekli Türkçe eğitim veren üniversitede, muhtelif birimlere hizmet verecek şekilde düzenlenmiş 5 adet kütüphane mevcuttur.
Adres: Konya Yolu, Trafik Hastanesi Ek Binası, Balgat
Tel: 0 312 284 77 77 - 285 02 02

TOBB EKONOMİ VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından 1 Temmuz 2003 tarihinde kurulan Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi, fakülteleri, enstitüleri, yabancı diller bölümü ve araştırma merkezleri ile 3 bini öğrenciyi eğitimi vermektedir. Üniversitede, Fen Edebiyat Fakültesi, Mühendislik Fakültesi ve İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi olmak üzere üç fakülte eğitim yapılmaktadır. Söğütözü mevkiinde bulunan üniversitenin, 60 bin metrekare kapalı alanı bulunmaktadır. Yerleşkede; 57 derslik, 16 laboratuvar, konferans ve toplantı salonları, spor kompleksi, olimpiik yüzme havuzu, kafeterya ve sosyal tesisler yer almaktadır. Ayrıca, 94 bin metrekarelik bir arazinin, 38 bin metrekarelik bölümü üzerinde öğrenci yurdu, 56 bin metrekarelik bölümü üzerinde ise fakülte binaları inşaatı devam etmektedir.
Adres: Söğütözü Mevkii • Web: www.etu.edu.tr
Tel: 0 312 292 40 00

Bütün renkleriyle Ankara'da Kültür ve Sanat

Ankara, devlet binalarının ve bürokrasinin yarattığı resmi havasının yanı sıra, sinema salonları, tiyatro, opera ve bale sahneleriyle, sanat etkinlikleri, konserler ve festivalleriyle renkli bir şehirdir. Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü'ne ait Opera Sahnesi, Leyla Gencer Sahnesi ve Operet Sahnesi olmak üzere üç sahnesinde operanın ve balenin en güzel eserleri sergilenir. Ankaralı sinemaseverlerin eski vazgeçilmez Kızılay, alışveriş merkezlerine açılan sinema salonlarına rağmen ayakta durmayı başarıyor. Özel tiyatrolar da, sahneledikleri oyunlarla tiyatro meraklılarını sahnelere çekiyor.

DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Devlet Tiyatrosu, Devlet Konservatuarı Tatbikat Sahnesi'nin bir aşaması olarak, 1949 yılında, "Devlet Tiyatro ve Operası" adıyla kuruldu. 1940 yılında, "Tiyatro ve Opera Tatbikat Sahnesi" açıldı. 13 Haziran 1966'da Devlet Opera ve Balesi, Devlet Tiyatroları'ndan ayrıldı. 1971 yılı Temmuz ayında Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü, yeni kurulan Kültür Bakanlığı'na bağlandı. 1984 - 1985 döneminde Ankara Devlet Tiyatrosu Müdürlüğü kuruldu ve halen tiyatroyla izleyiciji buluşturmaya devam ediyor.

Adres: İstiklal Cad. Çirmen Sok. Vakıf Apt. No: 8 Ulus • Tel: 0 312 310 42 30

AKÜN SAHNESİ

Ankara'nın sanat tarihinde önemli bir yeri olan Akün Sineması'nın kapanmasının ardından Devlet Tiyatroları tarafından düzenlendi ve tiyatro salonu olarak kullanılmaya başlandı. Büyüklüğü ile ünlü Akün Sineması, bir zamanlar sinemaseverlerin oturduğu koltuklarda, artık tiyatroseverleri ağırlıyor. Adres: Atatürk Bulvarı No. 227 • Tel: 0 312 427 19 71

ALTINDAĞ TİYATROSU

Altındağ Tiyatrosu, 27 Mart 1964 tarihinde tiyatro severlerin hizmetine açıldı. Sahnede ilk gösterilen oyun, Nazım Kurşunlu'nun Merdiven adlı eseri oldu. Altındağ Tiyatrosu 1964 yılından bu yana perdelerini açıyor.

Adres: Babür Cad. No: 40 Altındağ • Tel: 0 312 316 59 02

BÜYÜK TİYATRO

Büyük Tiyatro, 2 Nisan 1948 tarihinde açıldı. Ankara'nın ilk tiyatro sahnelerinden biri olan Büyük Tiyatro'nun ilk oyunu, 1 Ekim 1949 tarihinde sergilenen Wolfgang von Goethe'nin Faust adlı eseri oldu.

Adres: Atatürk Bulvarı No: 50 Opera Meydanı, Ulus • Tel: 0 312 324 22 10

ÇAĞDAŞ SAHNE

Çağdaş Sahne, 1974 yılında perdelerini açarak tiyatro severlerle buluştu. Tiyatro sahnesi, tiyatro oyunlarının dışında müzik geceleri gibi farklı sanat etkinliklerine evsahipliği yaparak, tiyatro dışında da sanata hizmet etti. Adres: Bestekar Sokak No: 49 Kavaklıdere • Tel: 0 312 468 46 29

İRFAN ŞAHİNBAŞ ATÖLYE SAHNESİ

4 Nisan 1990'da Ankara'da İrfan Şahinbaş Atölye sahnesi açıldı. Deneme sahnesi olarak kullanılmak amacıyla açılan sahnede, Federal Almanya'dan gelen konuk Ruhr Tiyatrosu, Jean-Paul Sartre'in Mezsarsız Ölümler adlı oyununu sergiledi. Adres: GİMAT • Tel: 0 312 346 03 55

ODA TİYATROSU

Oda Tiyatrosu, 5 Ekim 1956 tarihinde perdelerini açtı. Tiyatro, faaliyetlerine Jan de Hartog'un Bir Yastıkta adlı oyunuyla başlamıştı.

Adres: İstiklal Cad. Çimen Sokak No: 8 Ulus • Tel: 0 312 311 11 69

KÜÇÜK TİYATRO

27 Aralık 1947'de açılan Küçük Tiyatro'nun ilk oyunu 1 Ekim 1949'da sahnelenen Cevat Fehmi Başkut'un Küçük Şehir isimli eseri idi.

Adres: İstiklal Cad. Çimen Sokak No: 8 Ulus • Tel: 0 312 311 11 69

MAHİR CANOVA SAHNESİ

Mahir Canova Sahnesi, 7 Nisan 1995'te Orhan Asena'nın Candan Can Koparmak adlı oyunuyla açıldı.

Adres: Amerikan Yolu Balgat • Tel: 0 312 285 09 81

ŞİNASİ SAHNESİ

Ankara Devlet Tiyatrosu'nun Şinasi Sahnesi 13 Mart 1988 tarihinde açıldı. Açılışı, Yüksel Pazarkaya'nın Meliha adlı oyunuyla yapıldı.

Adres: Tunus Cad. No: 92 Kavaklıdere • Tel: 0 312 467 17 44

▲ Opera Binası (Büyük Tiyatro)

▼ Altındağ Tiyatrosu

▼ Mahir Canova Sahnesi

▼ Antigone oyunundan bir sahne

▼ Akün Sahnesi

▼ Salome oyunundan bir sahne

▼ İrfan Şahinbaş Atölyesi

▲ Küçük Tiyatro ve Oda Tiyatrosu

▲ Çağdaş Sahne

▼ Şinasi Sahnesi

▲ Ankara Devlet Resim ve Heykel Müzesi

▲ Adnan Ötügen Kütüphanesi

▲ Ankara Devlet Resim ve Heykel Müzesi

▼ Milli Kütüphane

▲▼ Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası

ANKARA SANAT TİYATROSU (AST)

Ankara'nın tiyatro tarihinde çok önemli bir yeri olan Ankara Sanat Tiyatrosu, 1963 yılında kuruldu. Tiyatro severlere Asaf Çiyiltepe'nin yönettiği Godot'yu Beklerken oyunuyla perdelerini açtı.

Adres: İzmir Cad. İhlamur Sokak No: 7/A Kızılay • Tel: 0 312 425 02 56

ÇANKAYA BELEDİYESİ ŞEHİR TİYATROLARI

Çankaya Belediyesi tarafından sosyal ve kültürel etkinliklerin yürütülmesi amacıyla açılan Çağdaş Sanatlar Merkezi binasında bulunuyor. Çankaya Belediyesi Şehir Tiyatroları'nın sergilediği oyunlar arasında yetişkinliklere yönelik oyunların yanı sıra, çocuk oyunları da ilgi görüyor.

Adres: Kennedy Cad. No: 4 Kavaklıdere • Tel:0 312 467 40 82

UÇAN SÜPÜRGE ULUSLARARASI KADIN FILMLERİ FESTİVALİ

Uçan Süpürge 1998 yılından bu yana Türkiye'nin ilk kadın filmleri festivalini düzenliyor. Sinemanın evrensel gücünü kullanarak cinsiyet eşitliği konusunda toplumsal bitinci yükseltmeyi ve sinemada kadın emeğini görünür kılmayı amaçlayan festival, bu yönüyle ülkemizdeki diğer tüm film festivalleri arasında özel bir yere sahip. Dünyanın dört bir yanından uzun ve kısa metrajlı filmlerle belgesellerin gösterildiği festival; paneller, sergiler ve imza günleriyle de izleyicisine ulaşıyor.

SEVDA-CENAP AND MÜZİK VAKFI

Sevda-Cenap And Müzik Vakfı'nın kuruluş öyküsü, 1940'lara dayanıyor. 1940 yılında kurulan Ses ve Tel Birliği'nin dağılmasının ardından, 1965 yılında kurulan Sevda-Cenap And Müzik Tesisi, 1973 yılında Sevda-Cenap And Müzik Vakfı'na dönüştü. Sevda-Cenap And Müzik Vakfı, müzik eğitimi için verdikleri burslarla, düzenledikleri müzik festivaliyle ve verdikleri müzik ödülleriyle, Türkiye'nin müzik yaşamına katkıda bulunmaya devam ediyor. 1980'den bu yana müzik öğrenimi gören öğrencilere bütçe olanakları ölçüsünde karşılıksız burs vermeye devam eden Sevda-Cenap And Müzik Vakfı, bugüne kadar, yaklaşık 240 öğrenciye burs verdi.

ANKARA DEVLET RESİM VE HEYKEL MÜZESİ

Ankara Devlet Resim ve Heykel Müzesi, Atatürk'ün direktifleri üzerine mimar Arif Hikmet Koyunoğlu tarafından projelendirilerek, 1927 yılında inşa edilmiştir. 1980 yılında restore edilerek hizmete giren Ankara Devlet Resim ve Heykel Müzesi, kısa bir süre içinde çağdaş müzeciliğin gerektirdiği tüm fonksiyonlara ve hizmetlere sahip bir kurum durumuna gelmiştir.

Adres: Talatpaşa Bulvarı Türk Ocağı Sok. No:1 Opera, Ulus • Tel : 0312 310 20 94 - 95

MİLLİ KÜTÜPHANE

Milli Kütüphane, dünyanın en genç milli kütüphanelerinden biridir. Kuruluş çalışmaları 1946'da M.E.B. Yayınlar Müdürlüğü'nce başlatılmış, başta 8000 eseri içeren koleksiyonu kısa sürede 60.000'e ulaştırmıştır. Söz konusu koleksiyonu hizmete sunabilmek için Ankara Kumrular sokakta bulunan ve günümüzde Ankara İl Halk Kütüphanesi'ne ev sahipliği yapan bina sağlanmış ve Milli Kütüphane 1948'de kitapseverlere açılmıştır. Ardından 1965'te yeni bir binanın planlanması çalışmalarına başlanmıştır. 1982 yılında tamamlanan bina, 1983'te hizmete girmiştir. Yeni binada; Bilgi İşlem Merkezi, Konuşan Kitaplık, Atatürk Belgeliği ve Biyografya Arşivi, Harita Salonu, Mikrofilm Arşivi ile ofset basım tekniğini kullanan tam donanımlı bir Basımevi, Mikrofilm ve Fotoğraf Laboratuvarı bulunmaktadır. Kumrular Sokak'taki eski Milli Kütüphane'nin yerinde şimdi Adnan Ötügen Kütüphanesi bulunmaktadır.

Adres: Milli Kütüphane Başkanlığı Bahçelievler • Tel : 0 312 212 62 00

CUMHURBAŞKANLIĞI SENFONİ ORKESTRASI

1826'da Osmanlı padişahı II. Mahmut devrinde İstanbul'da batılı bir bando oluşturmak düşüncesiyle Mızıkacı Hümayun adı ile kurulan topluluk, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nın temelini oluşturmuştur. Mızıkacı Hümayun 1924'te Atatürk'ün isteği ile Ankara'ya taşınmış ve 1932'de Riyaset-i Cumhuriyet Filarmoni Orkestrası adı altında Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak hizmetlerine devam etmiştir. 1957 yılında Orkestranın Özel Kuruluş Yasası çıktıktan sonra Riyaset-i Cumhuriyet Senfoni Orkestrası adını almıştır. 5 bin boruya ve Avrupa'nın en büyük üç orgundan birine sahiptir.

Ankara Hastaneleri

Ankara'da Sağlık Bakanlığı'na ve Sosyal Sigortalar Kurumu'na bağlı hastaneler dışında, üniversite hastanelerinin de çok önemli bir yeri bulunuyor. Özellikle üniversite hastaneleri, şehirlerarası ve uluslararası sağlık turizmini de geliştiriyor. Ayrıca şehirde, özel hastaneler, belediye hastaneleri ve diğer kamu kuruluşlarına ait hastaneler de hizmet veriyor. İlde toplam 59 hastane bulunuyor. 15 bin 418 kadro yatak kapasitesine sahip hastanelerin fiili yatak sayısı 13 bin 716. Hastaneleri, sağlık merkezleri ve polikliniklerinin yanı sıra, Ankara, tıbbi malzeme ve cihaz üretimi ile de Türkiye'de sağlık konusunda önemli bir yer teşkil ediyor. Tıbbın en önemli malzemelerinden morfin ve pek çok hastanın ömrünü uzatan diyaliz makinelerinin üretimi Ankara'da yapılıyor.

▲ İbn-i Sina Hastanesi

▼ Ankara Numune Hastanesi

▼ Hacettepe Hastanesi

Ankara Tıp Fakültesi ▶

Deniz yolu dışında her yoldan Başkente Ulaşım

HAVAYOLU

Ankara'nın uluslararası havalimanı Esenboğa'ya Türkiye'nin ve dünyanın çeşitli kentlerinden direkt veya İstanbul aktarmalı olarak THY ve diğer firmalarla ulaşmak mümkün olmaktadır. Ankara merkezine 28 km. mesafedeki Esenboğa Havalimanı'nın Charter uçaklar için ayrı bir terminali mevcuttur. Yeni terminal binalarının inşaatları devam etmektedir. Havalimanından düzenli servis otobüsleri ile şehir merkezi ve AŞTİ otobüs terminaline ulaşım sağlanmaktadır.

DEMİRYOLU

Osmanlı yönetimi tarafından 1868-1873 yılları arasında yaptırılan Haydarpaşa-İzmit Demiryolu'nu satın alan Anadolu Demiryolu şirketi, hattı Ankara'ya kadar uzatmıştır. 1891 yılında iki katlı, sade bir gar binası yapılmıştır. Bu gara ilk tren 1892 yılında gelmiştir. 1923'ten sonra, Ankara'da konut ve iş yeri sıkıntısı başlayınca 1934 yılının kasım ayında dönemin Bayındırlık Bakanı Ali Çetinkaya tarafından yeni bir merkez gar kurulmasına karar verilmiştir. Aynı tarihte yapımına başlanan gar, 30 Ekim 1937 tarihinde törenle hizmete açılmıştır. Cumhuriyet döneminde yapılmış en görkemli yapıtlardan biri olan Ankara Merkez Garı, halen hizmet vermektedir. Gar, Kuzeybatı-Güneydoğu doğrultusunda, demiryolu hattına paralel biçimde yerleştirilmiş, 150 metre uzunluğunda bir yapıdır. Ankara Merkez Garına İstanbul, İzmir, Adana, Van illerinden demiryolu

bağlantıları bulunmaktadır. Eskişehir - İstanbul arasında hızlı tren seferinin işleyişine imkan sağlayacak demiryolu inşaatı devam etmektedir.

KARAYOLU

Türkiye'nin merkezinde bulunan ve kavşak noktası görevi yapan Başkente, yurdumuzun her yerinden otobüs yolu ile gelmek mümkündür. Ankara Büyükşehir Belediyesi'nce inşaatına 1987 yılında başlanan ve 31 Mart 1995 yılında hizmete giren Ankara Şehirlerarası Otobüs Terminali (AŞTİ) 128 bin 520m² kapalı, 100 bin m² açık alanında, gelen ve giden yolculara farklı katlarında hizmet vermektedir. Tatil ve bayram günlerinde 2 bin otobüsün giriş çıkışı yaptığı AŞTİ'de 500 bine ulaşan yolcu kapasitesine erişilmektedir. Projesi Yüksek Mimar Davran Ekşinat tarafından yapılan AŞTİ otobüs terminalinden; şehir merkezi ve çeşitli semtlere Metro ile ulaşmak mümkün olduğu gibi belediye otobüsleri, özel halk otobüsleri ve dolmuşlarla da ulaşım sağlanmaktadır. Ankara Şehirlerarası Terminal İşletmesi'nde, 80 adet bilet satış gişesi, 211 firma, 142 işletmeci, 28 büfe hizmet vermektedir. Ayrıca işletmede 194 büro, 30 dükkan, 8 tuvalet, 2 restoran, 1 kafeterya, 2 çay salonu, 2 servis istasyonu, 1 akaryakıt istasyonu, 2 emanet işletmesi, 3 otopark, 20 ATM bulunmaktadır. Ankara Büyükşehir Belediyesi'nce 1990 yılında AŞTİ-Beşevler-Tandoğan-Maltepe-Kızılay-Kurtuluş-Cebeci arasında projelendirilen Ankaray, 30 Ağustos 1996 yılından bu yana 06.00-24.00 saatleri arasında yolcularına hizmet vermektedir. 14.6 km.'den oluşan Kızılay-Batıkent hattındaki 12 istasyon arasında çalışan Ankaray metrosu, 36 trenle 70 bin yolcu taşıma kapasitesine sahiptir. İstasyonlardan diğer semtlere belediye otobüsleri ile bağlantı yapılmaktadır. Ankara'da Metro ve Ankaray'ın ulaşım ağlarını genişletme çalışmaları sürdürülmektedir. Ankara'nın çevre ilçelerine, Ulus'taki duraklardan ve Etlük Garajı ile AŞTİ terminalinden otobüslerle ulaşım mümkündür.

▲▼ Ankara Garı

▼ AŞTİ

▼ Ankaray

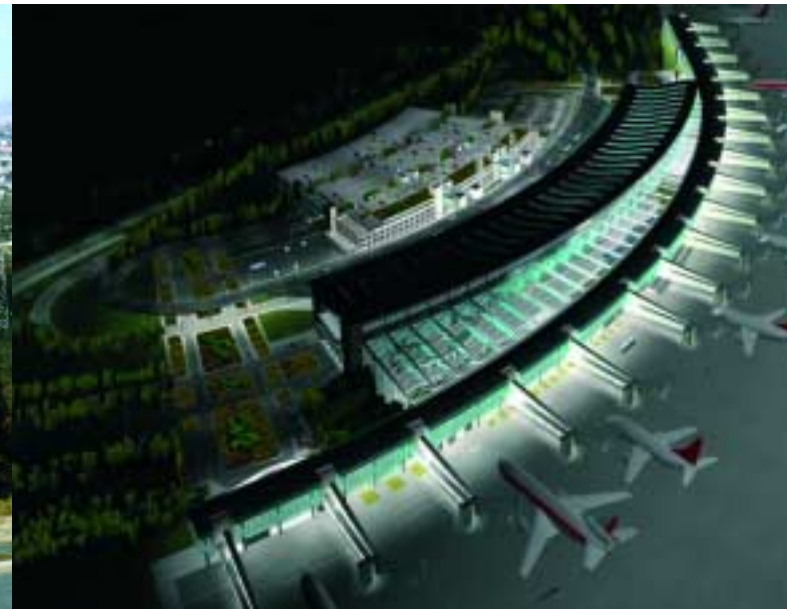

▼ Metro

▲ Yön Tabelaları

▼ Esenboğa Havalimanı

ÖNEMLİ TELEFONLAR

Alo Vatilik	179
Alo Polis	155
Alo Jandarma	156
Alo Zabita	153
Hızır Acil	112
Yangın İhbar	110
Orman Yangını İhbar	177
Bilinmeyen Numaralar	118
Posta Kodu Danışma	119
Elektrik Arıza	186
Doğalgaz Arıza	187
Su Arıza	185
Telefon Arıza	121
Kablo TV Arıza	126
Vergi Danışma	189
Cenaze Hizmetleri	188

Ankara Valiliği	0312 306 66 66
Emniyet Genel Müdürlüğü	0312 412 30 00
Emniyet Haber Merkezi	0312 303 55 55
Jandarma Bölge Komutanlığı	0312 456 59 99
İl Emniyet Müdürlüğü	0312 384 06 06
İl Millî Eğitim Müdürlüğü	0312 212 66 40
İl Sağlık Müdürlüğü	0312 309 13 53
Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü	0312 309 21 00
Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü	0312 417 00 45
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	0312 310 87 87
Ankara Turizm Danışma Bürosu	0312 231 55 72
Esenboğa Turizm Danışma Bürosu	0312 398 03 48
Karayolları Yol Durumu	0312 425 47 12
Kızılay Kan Merkezi	0312 362 97 00
AŞTİ (Ankara Şehirlerarası Otobüs Terminali)	0312 207 10 00

RESMÎ KURUM TELEFONLARI

CUMHURBAŞKANLIĞI	
Santral	0312 468 63 00
Genel Sekreter	0312 468 63 80
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ	
Santral	0312 420 50 00
Genel Sekreter	0312 420 66 51

BAŞBAKANLIK

Santral	0312 413 70 00
Başbakanlık Özel Kalem	0312 419 58 96
Devlet Arşivleri Santrali	0312 344 59 09

ANAYASA MAHKEMESİ

YARGITAY	0312 440 78 78
DANIŞTAY	0312 416 10 00
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ	0312 418 72 77
SAYIŞTAY	0312 440 30 88
ADLİYE	0312 295 30 00
ADLİYE	0312 509 31 80

TELEKOMÜNİKASYON ÜST KURULU

TÜRKİYE BİLİMSEL ARAŞTIRMA KURUMU	0312 550 51 01
ATATÜRK KÜLTÜR DİL VE TARİH KURUMU	0312 468 53 00
TÜRK TARİH KURUMU	0312 310 23 78
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	0312 428 61 00
HAZİNE VE DİŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI	0312 295 70 00
SERMAYE PİYASASI KURULU BAŞKANLIĞI	0312 204 60 00
DEVLET İSTATİSTİK ENSTİTÜSÜ	0312 292 90 90
GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI	0312 410 04 10
YÜKSEK DENETLEME KURULU	0312 306 80 00
TOPLU KONUT İDARESİ BAŞKANLIĞI	0312 419 21 45
ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI	0312 266 76 80
VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	0312 430 45 60
BANKACILIK DENETLEME KURULU	0312 431 11 60
YÜKSEK ÖĞRETİM KURULU	0312 455 65 00
RADYO TELEVİZYON ÜST KURULU	0312 298 70 00
MERKEZ KOMUTANLIĞI	0312 297 50 00
ESENBOĞA HAVALİMANI	0312 215 31 46
TÜRK HAVA YOLLARI (ESENBOĞA)	0312 398 00 00
METEOROLOJİ DANIŞMA	0312 398 01 00
	0312 359 75 45

BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI

Metropol Belediye Başkanlıkları:	0312 310 32 40
Altındağ Belediye Başkanlığı	0312 309 31 03
Çankaya Belediye Başkanlığı	0312 458 89 00
Etimesgut Belediye Başkanlığı	0312 244 10 00
Gölbasi Belediye Başkanlığı	0312 484 10 80
Keçiören Belediye Başkanlığı	0312 361 10 50
Sincan Belediye Başkanlığı	0312 273 97 00
Mamak Belediye Başkanlığı	0312 550 70 00
Yenimahalle Belediye Başkanlığı	0312 343 30 00

ANKARA TURİSTİK KENT PLANI

